

**T.C.
POLİS AKADEMİSİ
GÜVENLİK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
SUÇ ARAŞTIRMALARI ANABİLİM DALI**

**TERÖR-ORGANİZE SUÇ İLİŞKİSİ:
PKK TERÖR ÖRGÜTÜ VE İNSAN TİCARETİ**

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
Hakan ERDAL**

**Danışman
Doç. Dr. Oğuzhan Ömer DEMİR**

Ankara – 2014

**T.C.
POLİS AKADEMİSİ
GÜVENLİK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
SUÇ ARAŞTIRMALARI ANABİLİM DALI**

**TERÖR-ORGANİZE SUÇ İLİŞKİSİ:
PKK TERÖR ÖRGÜTÜ VE İNSAN TİCARETİ**

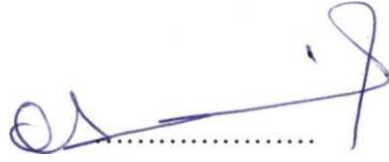
**YÜKSEK LİSANS TEZİ
Hakan ERDAL**

**Danışman
Doç. Dr. Oğuzhan Ömer DEMİR**

Ankara – 2014

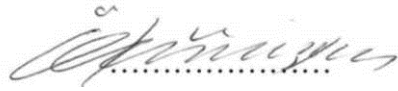
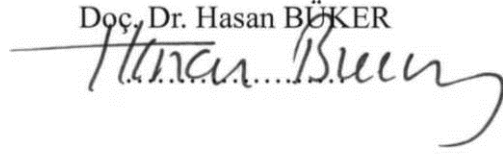
ONAY

Hakan ERDAL tarafından hazırlanan "Terör Organize Suç İlişkisi: PKK Terör Örgütü ve İnsan Ticareti" başlıklı bu çalışma, 24.01.2014 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda oybirliği ile başarılı bulunarak jürimiz tarafından Suç Araştırmaları Anabilim Dalı Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Doç. Dr. Oğuzhan Ömer DEMİR (Başkan-Danışman)

Doç. Dr. Hasan BÜKER

Yrd. Doç. Dr. Özden ÇELEBİ

TELİF HAKLARI BEYANNAMESİ

GÜVENLİK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Yüksek lisans [~~Doktora~~]-tezi olarak sunduğum bu çalışmayı bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yol ve yardıma başvurmaksızın yazdığımı, yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu, bunlardan her seferinde yollama yaparak yararlandığımı belirtir; bunu şerefimle beyan ederim. Enstitü veya başka herhangi bir mercii tarafından belli bir zamana bağlı kalmaksızın, tezimle ilgili bu beyana aykırı bir durumun tespit edilmesi durumunda, ortaya çıkacak tüm ahlaki ve hukuki sonuçlara katlanacağımı bildiririm.

Tarih...07/08/2014
İmza
Hakan ERDAL

ÖNSÖZ

Günümüzde insan ticareti uluslararası ölçekte bir sınır aşan suç türü olarak ele alınsa da terörizm ile bağlantısı mücadelede ihmal edilen noktalar arasındadır. PKK terör örgütü de insan ticaretini gerek faaliyetlerini finanse etmek ve gerekse militan temini amacıyla kullanmıştır. Çalışmada PKK terör örgütü ve insan ticareti arasındaki ilişki ortaya konmuş ve politika geliştiricilere ve konuya ilgi duyan araştırmacılara yönelik öneriler getirilmiştir.

Bu çalışma sırasında her zaman beni cesaretlendirip destekleyen tez danışmanım Doç. Dr. Oğuzhan Ömer Demir'e şükranlarımı arz ederim. Çalışmanın hazırlanması aşamasında görevli olduğum INTERPOL Genel Sekreterliğinde insan ticareti ve terörizm ilişkisi hakkında da önemli bir proje yürüttüğümüz Sayın Okan Aysu'ya ve terörle mücadele alanında tecrübelerini paylaşan Sayın S. Ahmet Eren'e destekleri için teşekkür ederim.

ÖZET
TERÖR ORGANİZE SUÇ İLİŞKİSİ
PKK TERÖR ÖRGÜTÜ VE İNSAN TİCARETİ

Erdal, Hakan

Yüksek Lisans Tezi

Danışman : Doç. Dr. Oğuzhan Ömer Demir

2014, 79 sayfa

Bir organize suç türü olan insan ticareti terör örgütlerinin suç portföyleri arasında yer almaktadır. Bu ilişki aynı zamanda terör örgütlerinin ve insan ticareti suç gruplarının arasındaki ilişkiyi de kapsamaktadır. PKK terör örgütü de eleman kazanmak, maddi kaynak elde etmek de dahil da dahil olmak üzere çeşitli amaçlar doğrultusunda insan ticareti ve göçmen kaçakçılığı suçlarının bizzat içerisinde yer alarak bu suçları doğrudan işlemekte ya da bunun için diğer suç gruplarıyla ilişki kurmaktadır. Bu ilişki, göçmen kaçakçılığı ile başlayıp insan ticareti ile tamamlanan bir süreç olarak yönetilmiştir. İnsan ticareti ile tamamlanan suç sürecinde insanların istismar edildiği son aşamaya, çocukların militan olarak kullanılması, zorla çalıştırma ve cinsel istismar suçları da dahildir.

PKK terör örgütünün insan ticareti faaliyetlerinde örgütün Avrupa'ya göndererek örgüt amaçları için kullandığı Kürt nüfusunun büyük payı bulunmaktadır. Örgüt, bu tür yasadışı göç hareketlerinin baş aktörü olmasının yanında bölgedeki terör olaylarından ya da ekonomik nedenlerle kaçarak Avrupa ülkelerine ulaşmak isteyen Kürt nüfusunu da kendi çıkarları doğrultusunda kullanmıştır. Bununla birlikte, PKK terör örgütünün, örneğin uyuşturucu ile olan bağlantısı ortaya konmuşken, insan ticareti ile ilişkisi yeteri kadar ortaya konulmamıştır. Bu ilişkinin gerektiği biçimde ortaya konulması örgütle politik alanda mücadeleye güç verecektir.

Anahtar kelimeler: PKK terör örgütü, insan ticareti, göçmen kaçakçılığı, sığınma, belge sahteciliği,

ABSTRACT
RELATIONSHIP BETWEEN ORGANIZED CRIME AND TERRORISM
PKK TERRORIST ORGANIZATION AND HUMAN TRAFFICKING

Erdal, Hakan

MA Dissertation

Supervisor: Assoc. Prof. Dr. Oguzhan Omer Demir

2014, 79 pages

Trafficking in human beings, a type of organized crime is among the crime portfolios of the terrorist organizations. This relationship also covers the connection between terrorist organizations and criminal groups committing human trafficking. PKK terrorist organization also takes part in human trafficking and migrant smuggling activities either committing these crimes directly or engaging with other criminal groups. This relationship has been managed starting with migrant smuggling and being completed with trafficking in human beings. During the final stage of the overall process covering abuse of people includes sexual exploitation, children, and forced labor usage of children as militants.

Kurdish population migrated to Europe, who are used for the purposes of organization has significant importance in human trafficking in human beings activities of the PKK terrorist organization. In addition to be the main actor of illegal immigration movements, it has also used Kurdish population who escaped from terrorist attacks in the region and also because of economic reasons who want to reach European countries used for its organizational interests. However, although the connection between PKK terrorist organization and other serious crimes for instance with drug trafficking has been identified clearly, the connection with human trafficking could not have been identified to date. Such reveal shall strengthen the fight against the terrorist organization in the political arena.

Key words: PKK terrorist organization, human trafficking, smuggling of migrants, asylum, document forgery

TERÖR-ORGANİZE SUÇ İLİŞKİSİ: PKK TERÖR ÖRGÜTÜ VE İNSAN TİCARETİ

İÇİNDEKİLER

TEZ ONAY SAYFASI.....	II
TELİF HAKLARI BEYANNAMESİ.....	III
ÖNSÖZ.....	IV
ÖZET.....	V
ABSTRACT.....	VI
İÇİNDEKİLER LİSTESİ.....	VII
KISALTMALAR LİSTESİ.....	IX
TABLolar LİSTESİ.....	X
GİRİŞ.....	1

BÖLÜM 1

KAVRAMLAR, DÜNYADAKİ TERÖR ÖRGÜTLERİNİN İNSAN TİCARETİ İLE İLİŞKİSİ VE TEORİK ÇERÇEVE

1.1. KAVRAMLAR.....	7
1.1.1. İnsan Ticareti.....	7
1.1.2. Yasadışı Göç ve Göçmen Kaçakçılığı.....	9
1.1.3. Sığınma (İltica).....	11
1.1.4. PKK Terör Örgütü.....	13
1.2. DÜNYADAKİ TERÖR ÖRGÜTLERİNİN İNSAN TİCARETİ İLE İLİŞKİSİ.....	16
1.3. TEORİK ÇERÇEVE.....	19

BÖLÜM 2

BİR ORGANİZE SUÇ ÖRGÜTÜ OLARAK PKK, YASADIŞI GÖÇ VE GÖÇMEN KAÇAKÇILIĞI İLİŞKİSİ

2.1. PKK VE YASADIŞI GÖÇ-SIGINMA UYGULAMALARININ İSTİSMARI.....	24
2.2. PKK VE GÖÇMEN KAÇAKÇILIĞI.....	35

2.3.	PKK VE BELGE SAHTECİLİĞİ.....	41
2.3.1.	İltica Taleplerinin Kabul Görmesi İçin Sahte Belgeler Düzenlemek...	41
2.3.2.	Yasadışı Sınır Geçişleri İçin Sahte Belgeler Düzenlemek.....	43

BÖLÜM 3

PKK VE İNSAN TİCARETİ İLİŞKİSİ

3.1.	PKK TERÖR ÖRGÜTÜNÜN İNSAN TİCARETİ YÖNTEMLERİ.....	50
3.1.1.	Örgüt Adına Çalışmaya Zorlama.....	51
3.1.2.	Yasadışı Faaliyetlerde Kullanma.....	51
3.1.3.	Eleman Temini Amacıyla Kaçırma.....	53
3.1.4.	Çocukların Silahlı Örgüt Eylemlerinde Kullanılması.....	55
3.1.5.	Kadın Ticareti ve Kadınların Cinsel İstismarı.....	58
3.2.	İNSAN TİCARETİ SÜRECİNDE YASADIŞI GÖÇ VE GÖÇMEN KAÇAKÇILIĞI İLE İLİŞKİ.....	59

BÖLÜM 4

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

4.1.	TARTIŞMA.....	62
4.2.	SONUÇ.....	64
4.3.	ÖNERİLER.....	67
4.3.1.	Politika Önerileri.....	67
4.3.2.	Araştırma Önerileri.....	69
	KAYNAKÇA.....	70
	ÖZGEÇMİŞ.....	78

KISALTMALAR

ARGK	Kürdistan Halk Kurtuluş Ordusu
DEA	ABD Uyuşturucu ile Mücadele Dairesi
EGM	Emniyet Genel Müdürlüğü
EUROPOL	Avrupa Birliği Polis Teşkilatı
FARC	Kolombiya Devrimci Silahlı Güçleri
FRONTEX	Avrupa Birliği Sınır Ajansı
HRK	Kürdistan Kurtuluş Birliği
ICPMD	Uluslararası Göç Politikaları Geliştirme Merkezi
INTERPOL	Uluslararası Polis İşbirliği Teşkilatı
IEM-TEM	İstanbul Emniyet Müdürlüğü -Terörle Mücadele Şubesi
PKK	PKK Terör Örgütü
TBMM	Türkiye Büyük Millet Meclisi
TEM	Terörle Mücadele Dairesi Başkanlığı
TIP	İnsan ticareti
UNODC	Birleşmiş Milletler Uyuşturucu ve Suç Ofisi
UNICEF	Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu
UNHCR	Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği
UTSAM	Polis Akademisi Uluslararası Terörizm ve Sınır aşan Suçlar Araştırma Merkezi

TABLÖLAR LİSTESİ

	Sayfa
Tablo 3.1: PKK'nın Sözde Şehit Sayfasında Yer Alan ve Silahlı Çatışmalarda Kullanılmış Olan Çocuklar.....	57
Tablo 3.2: PKK'nın Sözde Şehit Sayfasında Yer Alan ve Silahlı Çatışmalarda Kullanılmış Olan Çocukların Yaşlarına Göre Dağılımı.....	58
Tablo 3.3: PKK'nın Göçmen Kaçakçılığı ve Yasadışı Göç Bağlamında İnsan Ticareti Süreci.....	60

GİRİŞ

Kürdistan İşçi Partisi veya Kürtçe isminin kısaltmasıyla PKK terör örgütü, kurulduğu 1978 yılından beri Türkiye Cumhuriyeti'nin kararlı tutumu ile birçok sefer bitirilme noktasına getirilmiştir. Ancak PKK, konjonktürel etkenlerin de yardımıyla yeniden güç kazanmayı başarmıştır. Bunda örgüt lideri Abdullah Öcalan'ın gidişatı iyi okuması ile birlikte, örgütün bir şekilde finansman ve eleman ihtiyacı sorununu gidermesi büyük rol oynamıştır.

PKK'nın bu çözümlerinde Avrupa'ya göndererek örgüt amaçları için kullandığı Kürt nüfusunun büyük payı bulunmaktadır. Örgüt, bu tür yasadışı göç hareketlerinin baş aktörü olmasının yanında bölgedeki terör olaylarından ya da ekonomik nedenlerle kaçarak Avrupa ülkelerine ulaşmak isteyen Kürt nüfusunu da kendi çıkarları doğrultusunda kullanmayı bilmiştir.

PKK eleman kazanmak ve maddi kaynak temin etmek amacıyla insan ticareti ve göçmen kaçakçılığı suçlarının bizzat içerisinde yer alarak bu suçları doğrudan işlemekte ya da bunun için diğer suç gruplarıyla ilişki kurmaktadır.

PKK, insan ticaretini politik amaçları doğrultusunda da kullanmış, Güneydoğu'da terörle mücadele ortamından ayrılarak yurt dışına göç etmek isteyen insanların yurt dışına çıkma girişimlerini Türkiye'deki insan hakları ihlallerinin ve gerçekleşmekte olan bir çatışmanın varlığına bağlayan propaganda faaliyetleri yürütmüştür.

PKK kuruluşundan bu yana gerek siyasi taban kazanmak gerekse örgüt için gerekli özgür ortamı sağlamak amacıyla Avrupa'ya çok önem vermiştir. Örgüt lideri Abdullah Öcalan'ın (1995) "Dört tane iyi yardımcım olsaydı, zaferi kesinlikle sağlamıştım. Bir tane Avrupa'dan, bir tane gerilladan, bir tane de siyasi-cephe çalışmalarından olsa yeterlidir. Yardımcıları çıkaramadık bir türlü." açıklaması Avrupa'ya verdiği önemi vurgulamaktadır. PKK Avrupa'da terörist faaliyetlerine başlamadan önce Avrupa şehirlerine giden Kürtler, çoğunlukla göçmen işçi olarak gitmişlerdir. Ancak PKK'nın faaliyetleri, o güne kadar gündemlerinde olmayan

kimlik ve etnik geçmişlerine yönelmeye itmiştir. Bir süre sonra, PKK uyuşturucu ticareti ve insan ticareti gibi faaliyetleri için kendi suç ağını kurmuştur.

Eski PKK militanı Selahaddin Çelik'in, 1980 askeri darbesinden sonra kaçtıkları Suriye'de yapılanları anlatırken "Aslında 1980'nin ardından örgütsel anlamda bitmiştik. Avrupa'da hiçbir gücümüz yoktu. Türkiye'de hapisteydik. Fakat Suriye'de yeniden bir araya gelebildik. Para elde ettiğimiz anda, insanları Avrupa'ya (oradaki Kürt topluluklarında çalışmak üzere) gönderiyorduk" şeklindeki ifadeleri örgütün Avrupa'ya ilk yıllarından itibaren önem verdiğini göstermektedir (Marcus, 2009: 85).

PKK'nın Avrupa'da örgütlenmesini yaymak üzere beş üst düzey yöneticisi 1981'de Avrupa'ya gönderilmiştir. O tarihlerde örgüt mensuplarının yasadışı olarak Avrupa'ya ulaştırılmalarında yaygın yöntem bir arkadaş ya da akrabasının pasaportunu alıp fotoğrafını değiştirmek, Şam'dan vize başvurusu yapıp uçağa binmekti. O tarihlerde Türkiye'den giden, yarıdan fazlası Almanya'da yaşayan iki milyon kadar misafir işçiye ev sahipliği yapan Avrupa, PKK tarafından yeni taraftar ve finansal destek kazanma arayışı için kullanılmıştır. Dolayısıyla PKK'nın ilk örgütlenme çalışmaları Almanya'da başlamış, ardından Hollanda, İsveç ve Fransa gibi ülkelere de özellikle kırsal alanlardan gelen mültecileri hedef seçerek yayılmıştır (Marcus 2009: 95).

PKK'nın gerek Avrupa'da eleman kazanmak gerekse finansman temin etmek amacıyla göç eden Kürt nüfusuna sağladığı desteğin Avrupa ülkelerinde ciddi bir engele uğramadığı, özellikle PKK tarafından sağlanan sahte belgeler konusunda Avrupa ülkelerinin gerekli ciddiyeti göstermediği, Yunanistan'ın ise bizzat kendi kontrolünde olan kampa ulaşmak için yasadışı sınır geçişlerine göz yumduğu da not edilmelidir.

İnsan ticareti genel anlamda bir istismar sürecine, göçmen kaçakçılığı ve yasadışı göç ise yasadışı sınır geçişlerine karşılık gelmektedir. Türkiye'nin 1990'lı yıllardan itibaren gündemde ciddi bir yer işgal eden "modern kölelik" kavramıyla anılan insan ticareti açısından özellikle eski Sovyet bloku ülkelerinin vatandaşları açısından hedef ülke konumunda olması, Amerika Birleşik Devletleri tarafından hazırlanan insan ticareti raporları, "düzensiz göç" ve "umuda yolculuk" gibi

kavramlarla anılan göçmen kaçakçılığı, yasadışı göç faaliyetleri açısından ise bir transit ülke konumunda olması Avrupa Birliği'ne katılım sürecinde, Avrupa Birliği ilerleme raporları ile eleştiri oklarına hedef olmuş, ancak PKK'nın bu suçlara olan ilgisi ve faaliyetleri üzerinde gerektiği gibi durulmamıştır.

Bununla birlikte bugüne kadar PKK'nın finans kaynakları arasında uyuşturucu ile birlikte anılan insan ticareti ve göçmen kaçakçılığı suçlarının hangi boyutta işlendiği konusunda geniş bir çalışma yapılmamıştır. PKK'nın insan ticareti yaptığı zaman zaman gündeme getirilse de narko-terör başlığı altında uyuşturucu ticaretiyle bağlantısı daha çok gündeme gelmiş ya da getirilmiştir. Bunun iki sebebi olabilir; birincisi Türkiye tarafından PKK'ya destek veren Avrupa ülkelerine, uyuşturucu ticareti yapan PKK'nın kendi kamu düzenlerine zarar verdiğini ileri sürmenin işbirliğini sağlayabileceği değerlendirmesidir. İkincisi ise, diğer sınır aşan suçlarla mücadeleye göre Türkiye'de kolluk mücadelesinin oldukça güçlü olan uyuşturucu ile mücadeledeki sağlam yapının insan ticareti veya kaçakçılığı ile mücadelesinde PKK'nın insan ticareti yaptığını ortaya koyabilecek kadar geliştirmemiş olmasıdır. Sebepler ne olursa olsun, PKK'nın bu çalışmada gösterileceği gibi insan ticareti ile olan bağlantısı, uyuşturucu ticareti ile olan bağlantısını da kapsayacak niteliktedir ve mücadelenin bu yönü ihmal edilmiştir.

Çalışma, PKK'nın genelde yasadışı göç/göçmen kaçakçılığı olmak üzere diğer sınır aşan suç türlerini de içine alacak şekilde işlediği insan ticareti suçunun kapsamı ve işleme yöntemlerini tartışmaya açmayı amaçlamaktadır.

Çalışmada PKK ve insan ticareti arasındaki ilişki çerçevesinde cevabı aranan sorular aşağıda belirtilmiştir:

- i. PKK'nın insan ticareti ile bağlantısı hangi boyuttadır ve örgüt tarafından insan ticareti hangi yöntemlerle işlenmektedir?
- ii. Örgüt, insan ticaretinden nasıl faydalanmıştır/faydalanmaktadır?
- iii. Örgüt, dâhil olduğu insan ticaretinin neresindedir, insan ticaretini bizzat kendisi mi yoksa diğer suç grupları ile ilişki içerisinde mi işlemektedir?
- iv. Örgüt tarafından işlenen insan ticareti suçunun yasadışı göç ve göçmen kaçakçılığı ile bağlantısı nedir?

- v. Örgütün insan ticareti faaliyetlerine karşı hangi mücadele yöntemleri geliştirilmelidir?

Çalışmada PKK'nın insan ticareti ile bağlantısının ortaya konulması çerçevesinde çeşitli açık kaynaklardan elde edilen bilgilerden yola çıkılmış ve nitel ve nicel araştırma yöntemlerini kapsayan “örnek olay incelemesi” metodu kullanılmıştır.

Örnek olay incelemesi, araştırma konusunu teşkil eden olaylar kümesinin içinden örnek olayların seçilmesi, seçilen bu olayların ayrıntılı olarak incelenmesidir. Nitel araştırma desenlerinden birisi örnek olay incelemesidir. İngilizce adıyla ‘case study’ olarak da bilinen örnek olay incelemeleri, 20. yüzyılın ilk yarısında sosyoloji ve antropolojide kullanılmaya başlanmıştır. Örneğin, 1961 yılında ilk örnek olay incelemesi Amerika’ya doğru gerçekleşen göç dalgası ve bunun sonucunda ortaya çıkan şehirleşme sorunlarıyla ilgili yapılmıştır.(Özkaya, 2006: 4-6)

Örnek olay incelemesinin örnek ya da örneklerden hareketle genellemelere izin vermesi, farklı alanlardaki araştırmacılar için zengin bir materyal arşivi oluşturması ve diğer araştırma metotlarına göre daha fazla kişinin anlayabileceği bir şekilde sunması gibi faydaları bulunmaktadır.

Örnek olay incelemesi; “araştırma sorularının geliştirilmesi, araştırmanın alt problemlerinin geliştirilmesi, analiz biriminin saptanması, çalışılacak durumun belirlenmesi, verinin toplanması ve toplanan verinin önermelerle veya alt problemlerle ilişkilendirilmesi, verinin analiz edilmesi ve yorumlanması ve raporlama aşamalarına göre gerçekleştirilmektedir (Yıldırım ve Şimşek, 1999: 194).

Örnek olay incelemesi metodu, PKK'nın karıştığı insan ticareti olaylarını açık kaynaklarda yer alan şekliyle ortaya koymak için farklı tekniklerle bilgilerin bir araya getirilmesi ve sentezlenmesini öngörmektedir. Bu nedenle, bu çalışma için en uygun yöntem olabileceği değerlendirilmiştir. Kaynaklardan elde edilen tüm bilgiler örnek olaylar şeklinde ilgili başlıklar altında tarih sırasına göre sıralanmış ve her bölüm sonunda analizleri yapılmıştır.

Türkiye’de ilgili kolluk birimleri de dâhil olmak üzere yukarıda belirtilen çeşitli açık kaynaklardan elde edilen bilgiler de (örgüt mensuplarının ifadeleri,

medyaya yansıyan olaylar vb.) ortaya konulan örnek olaylara dâhil edilerek çalışmada yer verilmiştir.

Çalışmanın çerçevesi PKK'nın kuruluşundan bu yana insan ticareti ile ilişkili olduğu, diğer suçları bu suçun tamamlayıcı unsurları olarak işlediği savı üzerine kurulduğundan; örgütün göçmen kaçakçılığı ve yasadışı göçle olan bağlantısı ile PKK'nın insan ticareti bağlamında finansal kaynakları çalışmaya dahil edilmiştir.

Açık kaynak incelemesi olarak, örgütün kuruluşundan bu yana konuya ilgili olabilecek medyada yer alan haberler bulguların ana iskeletini oluşturmuştur. Örgütün kurulduğu tarihten bu yana yayın hayatını sürdüren iki gazete üzerinde yapılan taramada elde edilen ve konuyla doğrudan ilişkili olan tüm haberler derlenmiş (Hürriyet; 23 haber; Milliyet; 10 haber), bu tarama sırasında haber içeriğinde insan ticareti, göçmen kaçakçılığı, insan kaçakçılığı, yasadışı göç, sahte pasaport kullanımı, sığınma, mülteci ve iltica kavramlarının bir arada olması tarama kriteri olarak kullanılmıştır.

Konuyla ilgili yazılmış eserler de diğer açık kaynakları oluşturmuştur. Uluslararası kolluk birimleri olan INTERPOL ve Europol raporları da kullanılan kaynaklar arasındadır. Ayrıca, kolluk birimleri tarafından hazırlanan raporlardan da yararlanılmıştır.

Çalışmada karışıkları olaylar nedeniyle kamuoyunda isimleri yer alan şahısların dışındaki kişilere, isim ve soy isimlerinin baş harfleri yazılarak yer verilmiştir.

Bununla birlikte, özellikle örgüt tarafından çocukların silahlı çatışmalarda kullanıldığının gösterilmesi amacıyla sözde şehitlerinin yer aldığı web sitesi incelenerek örgüt mensuplarının örgüte katıldıklarında kaç yaşında olduklarına ilişkin bir çalışma yapılarak, sonuçlar “Çocukların Silahlı Örgüt Eylemlerinde Kullanılması” bölümünde yer verilmiştir.

Çalışma sırasında yaşanan sınırlılıklardan ilki terörizm ve insan ticareti arasındaki bağlantıyı ortaya koyan akademik çalışmaların eksikliği olmuştur. Bu konuda yine ilgili birimler tarafından söz konusu bağlantıyı ortaya koyacak yeterli çalışma ortaya konmamıştır. Kolluk birimleri tarafından alınmış özellikle her iki alan arasındaki suç bağlantılarını net bir şekilde ortaya koyan detaylı ifadeler

bulunmamaktadır. Kaldı ki bu tür bağlantılar medya tarafından bile yeterli ilgiyi görmemiş, örgütün özellikle uyuşturucu ile bağlantısı konusundaki haberler konuyla ilgili gündemin üst sıralarında yer almıştır.

Çalışma aşağıdaki dört ana bölümden oluşmuştur;

- Kavramsal, Teorik Çerçeve ve Dünyadaki Terör Örgütlerinin İnsan Ticareti ile İlişkisi
- Bir Organize Suç Örgütü Olarak PKK, Yasadışı Göç ve Göçmen Kaçakçılığı İlişkisi
- PKK ve İnsan Ticareti İlişkisi
- Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Kavramlar bölümünde insan ticareti, yasadışı göç ve göçmen kaçakçılığı, sığınma kavramları açıklanmış, PKK terör örgütünün tarihi, yasadışı göçle ilişkisi çerçevesinde ele alınmıştır. Teorik çerçevede, özellikle gerilim ve çatışma teorileri odağında suç teorileri üzerinde durulmuştur.

Bir Organize Suç Örgütü Olarak PKK, Yasadışı Göç ve Göçmen Kaçakçılığı İlişkisi başlıklı ikinci bölümde, PKK'nın hedef ülkelerde sığınma süreçleri, yasadışı göç ve belge sahteciliği metotları da dahil olmak üzere göçmen kaçakçılığı ile bağlantısı ele alınmıştır.

PKK ve İnsan Ticareti İlişkisi başlıklı bölüm ise konunun Türkiye'de göçmen kaçakçılığı ile başlayan ve hedef ülkelerde insan ticareti ile tamamlanan sürecin detaylı olarak incelendiği bölümdür. Bu bölümde konu; PKK tarafından insanların örgüt adına çalışmaya zorlanması, yasadışı faaliyetlerde kullanma, eleman temini amacıyla kaçırma, çocukların silahlı örgüt eylemlerinde kullanılması, kadın ticareti ve kadınların cinsel istismarı alt başlıkları altında incelenmiştir. Bölümde ayrıca, insan ticareti sürecinin hangi aşamalarında yasadışı göç ve göçmen kaçakçılığı suçlarının bulunduğu incelenmiştir.

Son bölümde, ilk üç bölümdeki bilgiler doğrultusunda genel bir sonuca varılmış ve konu suç teorileri ve PKK'nın insan ticareti ile bağlantısına ilişkin görüşler doğrultusunda tartışılmıştır. Çalışma, politikaya ve araştırmacılara ilişkin getirilen önerilerle tamamlanmıştır.

BÖLÜM 1

KAVRAMLAR, DÜNYADAKİ TERÖR ÖRGÜTLERİNİN İNSAN TİCARETİ İLE İLİŞKİSİ VE TEORİK ÇERÇEVE

1.1. KAVRAMLAR

1.1.1. İnsan Ticareti

Literatürde, insan ticareti için oluşturulan tüm tanımlar, Sınır Aşan Suçlara Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine¹ ek “İnsan Ticaretinin, Özellikle Kadın ve Çocuk Ticaretinin Önlenmesine, Durdurulmasına ve Cezalandırılmasına İlişkin Palermo Protokolü”nün 3. maddesinde *insan ticareti* tanımına göre tanımlanmıştır. (TBMM, 2003)

Buna göre,

(a) “İnsan ticareti”, kuvvet kullanarak veya kuvvet kullanma tehdidi ile veya diğer bir biçimde zorlama, kaçırma, hile, aldatma, nüfuzu kötüye kullanma kişinin çaresizliğinden yararlanma veya başkası üzerinde denetim yetkisi olan kişilerin rızasını kazanmak için o kişiye veya başkalarına kazanç veya çıkar sağlama yoluyla kişilerin istismar amaçlı temini, bir yerden bir yere taşınması, devredilmesi, barındırılması veya teslim alınması anlamına gelir. İstismar terimi, asgari olarak, başkalarının fuhşunun istismar edilmesini veya cinsel istismarın başka biçimlerini, zorla çalıştırmayı veya hizmet ettirmeyi, esareti veya esaret benzeri uygulamaları, kulluğu veya organların alınmasını içerecektir.

(b) İnsan ticaretinin (a) bendinde belirtilen yöntemlerden herhangi biriyle yapılmış olması halinde, mağdurun bu istismara razı olup olmaması durumu değiştirmeyecektir.

(c) Bu maddenin (a) bendinde öngörülen yöntemlerden herhangi birini içermese bile, çocuğun istismar amaçlı temini, bir yerden bir yere taşınması, devredilmesi, barındırılması veya teslim alınması “insan ticareti” olarak kabul edilecektir.

¹ Sözleşme, TBMM’ce 4804 sayılı kanunla onaylanarak 04.02.2003 tarih ve 25015 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

(d) On sekiz yaşının altındaki herkes “çocuk” kabul edilecektir.

5237 sayılı Türk Ceza Kanunu’nun 80’inci maddesinde de insan ticareti fiili tanımlanmıştır. Burada da,

(1) Zorla çalıştırmak, hizmet ettirmek, fuhuş yaptırmak veya esarete tâbi kılmak ya da vücut organlarının verilmesini sağlamak maksadıyla, tehdit, baskı, cebir veya şiddet uygulamak, nüfuzu kötüye kullanmak, kandırmak veya kişiler üzerindeki denetim olanaklarından veya çaresizliklerinden yararlanarak rızalarını elde etmek suretiyle kişileri ülkeye sokan, ülke dışına çıkaran, tedarik eden, kaçırın, bir yerden başka bir yere götüren veya sevk eden ya da barındıran kimseye sekiz yıldan onikii yıla kadar hapis ve on bin güne kadar adli para cezası verilir.

(2) Birinci fıkrada belirtilen amaçlarla girişilen ve suçu oluşturan fiiller var olduğu takdirde, mağdurun rızası geçersizdir.

(3) On sekiz yaşını doldurmamış olanların birinci fıkrada belirtilen maksatlarla tedarik edilmeleri, kaçırılmaları, bir yerden diğer bir yere götürülmeleri veya sevk edilmeleri veya barındırılmaları hâllerinde suça ait araç fiillerden hiçbirine başvurulmuş olmasa da faile birinci fıkrada belirtilen cezalar verilir.

(4) Bu suçlardan dolayı tüzel kişiler hakkında da güvenlik tedbirine hükmolunur, denilmektedir.

Buna göre, zorla çalıştırma, cinsel istismar amaçlı ve organ ticareti olmak üzere üç ana insan ticareti şekli söz konusudur. INTERPOL (2012: 1) tarafından, insan ticaretinin uluslararası, mağdurların güvenliğini ve refahını olumsuz etkileyen, mağdurlar açısından insan hakları çerçevesinde ciddi sonuçlar doğuran ve büyük oranda organize suç grupları tarafından kontrol edilen bir suç türü olduğu ifade edilmektedir.

Birleşmiş Milletler İnsan Ticareti ile Mücadele Küresel İnisiyatifi tanımlamalarına göre insan ticaretinde görülen farklı sömürü biçimleri şunlardır (UN.GIFT, 2008: 14)

- Zorla çalıştırma

- Cinsel Sömürü
- Organ veya doku ticareti
- Suç Faaliyetleri
- Dilencilik
- Zorla evlendirme
- Yasadışı evlat edinme
- Silahlı çatışma

Çalışmamızda inceleyeceğimiz PKK'nın insan ticareti yöntemleri, yaygın olarak yasadışı göç/göçmen kaçakçılığı yoluyla insan ticaretine konu edilme olaylarında insanların, bulundukları ülkeleri terk ederek, ekonomik, sosyal veya siyasal açıdan daha iyi yaşam koşullarına sahip olduğunu düşündükleri ülkelere gidebilmek için insan kaçakçıları ile temas kurmaları ya da kaçakçıların kişileri bu yola ikna etmeleri söz konusudur. Mağdur ile insan kaçakçıları arasında, hedef ülkede varış anında ödenecek ücreti de içeren bir sözleşme imzalanmakta ve kişi 5.000 ile 50.000 Dolar arasında bir miktarda borçlandırılmakta, hedef ülkeye gelindiğinde ise, bu borcun karşılığı olarak insan ticaretine konu edilmektedirler. (Klueber, 2003: 7).

İnsan ticareti, çoğunlukla yasadışı göç kapsamında değerlendirildiğinden göçmen kaçakçılığı ile arasında gri bir alan mevcuttur. İnsan tacirleri, mağdurları genellikle başka ülkelere göç etmek isteyen çaresiz insanlar arasından seçerler. Kişiler hedef ülkeye yasadışı olarak getirildiklerinde ya göç masrafları için ya da bu ülkede barınabilmek veya iş bulabilmek için aracılardan desteğine ihtiyaç duyarlar ki bu ilişkinin sonunda ise, insan ticaretinin konusu haline gelmektedirler (Derks, 2000: 11-12).

1.1.2. Yasadışı Göç ve Göçmen Kaçakçılığı

Ulaşılmak istenen ülkeye gitmek amacıyla yasadışı yolların tercih edilmesi yasadışı göç olarak tanımlanmaktadır. Yasa dışı göç sorunuyla en çok dünyanın gelişmiş bölgeleri olan Avrupa ve Kuzey Amerika ülkeleri karşılaşmaktadır. Bu ülkelerdeki

gelişmişlik seviyesinin yüksek olması, gelişmekte olan ülkelerin ve siyasi ve ekonomik yönden sorunlu bölgelerin ortalarında olması yasadışı göçmenler için hedef ülke olmalarının nedenleri arasında görülmektedir (Jandle, 2004: 7). Gelişmiş ülkelere olan düzensiz göç rotaları hava, deniz ve kara yollarının da dâhil olduğu karmaşık bir yapıyı ortaya çıkarmaktadır. Uluslararası Göç Politikaları Geliştirme Merkezi (ICPMD) tarafından ortaya konulan çalışmalarda (2011), örneğin Afrika'dan Avrupa'ya en az 4 ayrı güzergah gözlemlenmektedir. Birleşmiş Milletler Uyuşturucu ve Suç Ofisi (UNODC) tarafından hazırlanan *2010 Sınır aşan Organize Suçlar Tehdit Değerlendirme Raporu*'nda her yıl 55.000 göçmenin Afrika kıtasından Avrupa'ya kaçak olarak girdiği ve Meksika'dan Amerika Birleşik Devletleri'ne büyük bir çoğunluğu profesyonel kaçakçılardan yardım alan 3 milyon kişinin yasadışı olarak geçtiği ifade edilmektedir.

Dışişleri Bakanlığı (2013), Türkiye'nin doğusunda yer alan ekonomik ve siyasi açıdan istikrarsız ülkelerin vatandaşlarının, ülkemizi Batı ülkelerine geçişte transit güzergah olarak kullanmakta olduğunu ifade etmektedir. INTERPOL'e (2012) göre insan kaçakçılığı suç grupları kolluk faaliyetlerine karşılık olarak kaçakçılık yöntemlerini değiştirmektedirler. Kaçakçılar tarafından kullanılan yollar bazen oldukça karmaşık olabileceği gibi, bazen de basit ve sadece bir sınır kapısından geçişle ilgili olabilmektedir. Kaynak ülkeden çıkış ve hedef ülkeye varış arasındaki süre birkaç günden, birkaç aya hatta yıllara kadar uzayabilmektedir.

Sınır Aşan Örgütlü Suçlara Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesi'ne Ek Kara, Deniz ve Hava Yoluyla Göçmen Kaçakçılığına Karşı Protokol² (Göçmen Kaçakçılığına Karşı Ek Protokol) "Tanımlar" başlıklı 3. maddesinin (a) bendinde göçmen kaçakçılığı, "doğrudan veya dolaylı olarak, mali veya diğer bir maddi çıkar elde etmek için, bir kişinin vatandaşlığını taşımadığı veya daimi ikametgâh sahibi olmadığı bir Taraf Devlete yasadışı girişinin temini" şeklinde tanımlanmıştır (TBMM, 2003)

5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda "göçmen kaçakçılığı" özel hükümlere ilişkin ikinci kitabın, "uluslararası suçlar" başlıklı birinci kısmında, "göçmen kaçakçılığı ve insan ticareti" başlıklı ikinci bölüm içerisinde 79. maddede

² Protokol 28 Ocak 2004 tarihinde yürürlüğe girmiştir ve Şubat 2011 tarihi itibarıyla 127 ülke tarafından onaylanmıştır.

düzenlenmiştir.³ Göçmen kaçakçılığı, Türk Ceza Kanunu'nun 79. maddesinde; “Doğrudan veya dolaylı olarak maddi menfaat elde etmek maksadıyla, yasal olmayan yollardan, bir yabancıyı ülkeye sokan veya ülkede kalmasına imkân sağlayan veya Türk vatandaşı veya yabancının yurt dışına çıkmasına imkân sağlanması” ifadeleriyle tanımlanmaktadır.

Gerek akademik literatürde, gerekse yazılı medyada çokça karıştırılan göçmen kaçakçılığı ve insan ticareti arasındaki üç temel fark UNODC (2010) tarafından aşağıdaki gibi açıklanmaktadır:

İstismar: Göçmen kaçakçılığında kişinin özgür iradesinin sürecin sonuna kadar korunması söz konusu iken, insan ticaretinde ise sürecin zorlama/korkutma içermesi gerekmektedir. Göçmen kaçakçılığında bir başka ülkeye gidebilmek için kişi kaçakçıya belirli bir ödeme yapmakta iken, insan ticaretinde suçun mağdurunun zorla çalıştırılmak, ya da organlarının alınması gibi türlerde istismar edilmek üzere bir yerden başka bir yere taşınması söz konusudur.

Mağduriyet: Baskı ve şiddet gibi zor kullanma yöntemlerine maruz kalmanın söz konusu olduğu insan ticareti, insana karşı işlenmiş bir suç özelliği taşımakta iken, göçmen kaçakçılığında ise devlete yönelik bir suç söz konusudur.

Yasadışı giriş, yasadışı ikamet: İnsan ticareti ulusal sınırlar içerisinde de gerçekleşebilecekken, göçmen kaçakçılığında sadece ulusal sınırların aşılması söz konusudur.

1.1.3. Sığınma (İltica)

Göç adı altında kavram kargaşasına neden olan bir diğer başlık da *iltica*dır. Mültecilerin Hukuki Statüsüne İlişkin 1951 tarihli Birleşmiş Milletler Cenevre Sözleşmesi'nin birinci maddesinde, *mülteci* şu şekilde tanımlanmaktadır: “İrki, dini, uyruğu, belirli bir toplumsal gruba üyeliği veya siyasi düşünceleri yüzünden, zulme uğrayacağından haklı sebeplerle korktuğu için vatandaşı olduğu ülkenin dışında bulunan ve bu ülkenin korunmasından yararlanmayan ya da yararlanmak istemeyen veya söz konusu korku nedeniyle dönmek istemeyen kişidir.” (UNHCR, 1967)

³ 5237 sayılı TCK'nın 79. maddesi de, imzalanmış ve onaylanmış uluslararası sözleşmelerin gereği olarak hazırlanmıştır. Bkz. TCK'nın 79. maddesinin gerekçesi.

Demir ve Erdal (2010: 37-38.) tarafından, yasadışı göçmen ve mülteci tanımları esas alınarak aradaki ayrım aşağıdaki şekillerde yapılmıştır:

- Yasadışı göçmenler genellikle göçmen kaçakçılarından yardım alarak ekonomik nedenlerle ülkelerini terk edip başka bir ülkeye gitmekte iken, mültecilerin ülkelerini terk etmelerindeki temel motivasyonları ülkesinde zulüm görme endişesi taşımalarıdır.
- Yasadışı göçmenlerin ülkelerini terk etmeleri çoğunlukla kişinin verdiği bir karar sonucunda gönüllü bir hareket iken, mülteciler çoğu zaman ülkelerini mevcut ya da muhtemel bir baskının etkisi altında zorunlu olarak terk etmek durumunda kalmaktadırlar.
- Yasadışı göçmenlerin başka bir ülkeye geçmek için kullandıkları yol ve yöntemler yasadışı iken, Sığınmacıların bir başka ülkeye yasal ve yasadışı yollarla girmeleri elde edeceği sığınma hakkını etkilememektedir.
- Birçok ülkede yasadışı göçmenlerin yasadışı giriş ve çıkışlarının bir ceza karşılığı varken, mültecilerin yasadışı girişlerininin dolay herhangi bir yaptırımla karşı karşıya kalmaları söz konusu değildir.

Bir ülkeye yasadışı giriş yapıldıktan, ya da yasal olarak girildikten sonra vize sürelerini uzatmayarak kalmaya devam edilmesi durumunda, kişinin yasadışı göç kapsamında sınır dışı edilmesi doğal bir sonuç iken, iltica kapsamında ise ulusal güvenlik veya kamu düzeninin gerektirdiği durumlar dışında kişi hayatı ya da özgürlüğü tehdit altında olacak ülkelere sınır dışı edilemez/gönderilemez.

Sığınma konusu kavramsal açıdan yasadışı göçten farklı olsa da, sığınma süreçlerinin istismar edilmesi, daha açık bir anlatımla gerçek dışı başvurularda bulunarak sığınma hakkı elde edilmesi, yasadışı göçün alanına girmektedir. Çünkü, gerçekte sığınma hakkı elde edemeyen bir kişinin ülkedeki bulunuşu yasadışı olduğundan, terör örgütlerinin bu yolu kullanarak bu kişilerden finansman elde etmesi ya da bu kişileri her türlü faaliyetlerinde kullanması yasadışı göçün ve insan ticaretinin alanına girmektedir.

1.1.4. PKK Terör Örgütü

Tayyar (2011), PKK'yı "27 Kasım 1978 yılında Diyarbakır'ın Lice ilçesi, Fis köyünde kurulan, kuruluşundan bu yana 13 kongre ve ulusal konferans gerçekleştiren, bugüne kadar 36 ülkede örgütlenip, yılda 100 milyar gelir elde eden bir terör örgütü" (s. 15) olarak tanımlamaktadır. 1978 yılından 12 Eylül 1980 askeri darbesine kadar PKK, Rizgari, Kawa, Denge Kawa, Tekosin gibi kürt örgütlerle mücadele etmiş, 1980 askeri darbesi sonrası Ocak 1981 tarihine kadar geçen sürede büyük çoğunluğu sempatizanlar ve alt düzey kadrolar olmak üzere elemanlarını Suriye üzerinden Lübnan'a aktarmıştır. Bu dönem içerisinde 50 kadar sempatizanını Avrupa'daki ilticacı Kürt vatandaşlardan seçerek Lübnan'daki kamplara göndermiştir (Demirel, 2005: 133).

PKK'nın ilk göçmen kaçakçılığı faaliyetleri de bu döneme rastlamaktadır. Eğitim için ülke dışına çıkarılacak militanların Suriye'ye giriş çıkışları Hatay'ın Yayladağı bölgesinde başlayan, Mardin'in Silopi ilçesine kadar tümüyle Suriye hududunu izlemeyen demiryolu ile gerçekleştirilmiştir. Militanlar Suriye ile ilişki kurabilecekleri yerlere geldiklerinde demiryoluna yağ dökmekte ve trenin yavaşlamasından yararlanarak karşı tarafa atlamaktadırlar. (Milliyet Gazetesi, 27 Nisan 1981)

Abdullah Öcalan ve arkadaşları Lübnan'daki kamplarda aldıkları askeri eğitimin ardından, Suriye'de 20-25 Ağustos 1982 tarihinde yapılan kongrede Türkiye topraklarında silahlı şiddet eylemleri kararını takiben Hezen Rızgariya Kürdistan - Kürdistan Kurtuluş Birliği'ni (HRK) ismiyle terör örgütünün ilk silahlı kanadı kurulmuştur. PKK'ya ilk kucak açan ve yıllarca ev sahipliği yapan ülke olarak Suriye ve yurtdışında ilk temel PKK kampı olan Helve kampını (Daha sonra adı Mahsun Korkmaz Akademisi olarak değiştirilmiştir) sağlayan Lübnan ilk yasadışı sınır geçişlerinin yapıldığı iki ülke olmuştur. 1984 yılı başlarından itibaren bir grup militan yasa dışı yollardan Türkiye'ye girmeye başlamış, bir süre sonra 15 Ağustos 1984 tarihinde Erüh ve Şemdinli baskınları ile başlatılan silahlı şiddet eylemleri ile bölgede propaganda, zorunlu askerlik yoluyla ya da kandırılarak örgüte militan temin edilmiştir (www.belgenet.com, 2012).

1985 yılında örgüt militanları hakkında Askeri Savcılık tarafından Eruh ve Şemdinli’de 15 Ağustos 1984 başlayıp çeşitli tarihlerde aralıklarla suren olayların 84 sanığından 30’u idam; 33’ü için 10 yıl, 21’i için 3-5 yıl arasında ağır hapis istemiyle dava açılmış, sanıklar göçmen kaçakçılığı kapsamında değerlendirilmesi gereken suçlardan dolayı da Pasaport Kanunu’nu ihlalden de yargılanmışlardır. (Milliyet gazetesi, 20 Ocak 1985)

Örgüt, sonraki süreçte belli sayıda militan sayısına ulaştığı dönemde 26-30 Ekim 1986 tarihinde, Lübnan’daki Helvi kampında 3. Kongreyi yapılmış ve HRK’nın yerine Arteşe Rızgariye Gele Kürdistan - Kürdistan Halk Kurtuluş Ordusu’nu (ARGK) kurulmuştur. 21 Mart 1985 tarihinde ise, görevi yurt içerisinde örgüte eleman kazandırmak, lojistik ihtiyaçlarını karşılamak, kırsal alanda silahlı mücadele yürüten militanları ile koordinasyon kurmak olarak belirlenen Eniya Rızgariya Netewa Kürdistan- Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi’ni (ERNK) kurulmuştur. (Şehirli, 2000: 301)

1991 yılındaki Körfez savaşının ertesinden 1 Mart 2003 tarihli Bakanlar Kurulu kararıyla ortadan kaldırılincaya kadar yaklaşık 12 yıl süren *Çekiç Güç* döneminde Irak’ın kontrol dışı kalan Kuzey Irak’ta PKK iyice yerleşmiş ve kurumsallaşmıştır. (Arınç, 2010: 5)

PKK Lideri Abdullah Öcalan’ın Türkiye’nin baskıları sonucu terk etmek zorunda kalmasının ardından, Kasım 1998’den sonra Yunanistan, Moskova ve İtalya üzerinden Kenya’ya götürüldüğü sırada, uluslararası bir operasyonla 15.02.1999 tarihinde yakalanması örgüt açısından önemli bir tarihtir. Hakkında yargılanma süreci başlayan Abdullah Öcalan’ın vermiş olduğu talimatlarla örgüt bir bekleme sürecine girmiştir. 02-23 Ocak 2000 tarihleri arasında K. Irak Kandil dağında gerçekleştirilen 7. Kongre’de Abdullah Öcalan Onursal Başkan olarak ilan edilmiş, Türkiye Cumhuriyeti topraklarının da bir kısmını içine alan 4 parçalı bölgede “Bağımsız bir Kürdistan Kurma” amacından vazgeçerek “Demokratik Dönüşüm ve Birlik Manifestosu” adı altında; Kürt kimliğinin tanınması, idamın kaldırılması, Abdullah Öcalan’ın serbest bırakılması gibi maddeler içeren “Demokratik Cumhuriyet ve Barış Projesi” kabul ettiğini açıklamıştır (Öcalan Davası Gerekçeli Karar, 2012)

Bu arada, terör örgütünün dağılmasını engellemek ve örgütün tabanını geniş bir kitleye yayabilmek amacıyla “*Serhildan-Sivil İtaatsizlik*” adı altında Filistin türü intifada tarzında eylemliliğin yaygınlaştırılması kararları alınmış, iç ve dış gelişmelerin zorunlu bir gereği olarak yeni parti stratejisinin temel mücadele biçimi olarak sözde “Demokratik Siyasal Mücadele”nin benimsenmiş ve silahlı kuruluşu olan ARGK, “Halk Savunma Gücü” HPG (Hezen Parastine Gele - Halk Savunma Birlikleri) biçiminde değiştirilmiştir.

PKK terör örgütünün, uluslararası camiada terör örgütü listesinde yerini alması üzerine 4-10 Nisan 2002 tarihinde gerçekleştirdiği 8. Kongresinde adı Kürdistan Özgürlük ve Demokrasi Kongresi (KADEK) Kongreya - Azadiya Demokratika Kürdistan - olarak değiştirilmiş ve Abdullah Öcalan KADEK’in Onursal Genel Başkanlığına getirilmiştir.

Abdullah Öcalan’ın 1999 yılında yakalanmasından sonra sözde tek taraflı ateşkes ilan eden örgütün “başkaldırı/şehir eylemleri” adı altında gerçekleştirilen eylemleri dahil olmak üzere örgüte olan ilginin azalmasını ve örgütten kaçışları engellemek amacıyla, 27 Ekim - 6 Kasım 2003 tarihleri arasında gerçekleştirilen 9. Kongrede KADEK adı, Kürdistan Halk Kongresi (KONGRA-GEL) olarak tekrar değiştirilmiştir. Terör örgütü, Abdullah Öcalan’ın 1999 yılında yakalanması sonrası silahlı şiddet eylemlerini azaltıp destekçilerini daha çok Serhildan (sivil itaatsizlik) eylemlerine (21 Mart, 1 Mayıs, 4 Nisan, 15 Ağustos, 27-28 Kasım, 8 Mart vb.) dönüştürmüştür. (www.belgenet.com: 2012).

2007 sonrası dönemde, Türkiye’nin demokratikleşme alanında geldiği noktanın, örgütü yeni bir yapılanmaya zorlaması sonucu terör örgütünün, KCK (Koma Ciwaken Kürdistan/Kürdistan Halklar Topluluğu) yapılanmasına geçmiştir. KCK örgütlenmesi alternatif bir devlet sistemini fiiliyata geçirmek üzere kurgulanmış olan ve PKK’yı da içine alan çatı bir yapı olarak ortaya konmuş ve bu yapı, 2002 yılından itibaren değişen örgütün önceki isimleri de dâhil tüm strateji ve hedeflerini yansıtan yapının da adı olmuştur. PKK/KCK hem bölge halkına hem de devlete bir yandan şiddet eylemleriyle güçlü olduğu mesajını verirken diğer yandan da siyasallaşma çabalarına devam ederek ikili bir stratejiyi aynı anda uygulamaya koymuştur (Özeren, Sözer ve Başbüyük, 2012: 57-83).

1.2. DÜNYADAKİ TERÖR ÖRGÜTLERİNİN İNSAN TİCARETİ İLE İLİŞKİSİ

Dünya genelinde terör örgütlerinin insan ticareti ile ilişkini ortaya koyan tespitler medyada, uluslararası kuruluşlar ve hükümetlerce hazırlanan raporlarda yer almıştır. Bu bölümde Dünya'nın çeşitli bölgelerinde faaliyet göstermekte olan El-Kaide, El Şebab ve FARC terör örgütlerinin insan ticareti ve kaçakçılığı ile ilişkisini ortaya koyan bilgilere yer verilmiştir.

1999 yılında El-Kaide militanlarınca kaçırılan kadınların zorla evlendirildikleri, randevu evlerine satıldıkları ve ev işlerinde çalıştırıldıkları, bu çerçevede aynı yıl içerisinde Afganistan'ın Shomali vadisinde bulunan köylerde 600 kadının kaybolduğu, bu kadınların büyük olasılıkla sonu ölümle bitecek şekilde, sözü edilen amaçlarla Pakistan'a götürülerek satıldıkları iddia edilmiştir. (McGirk, 2002: 2) O yıllarda Afganistan'a müdahale eden müttefik güçlerin komutanı General Muhammed Qasim tarafından Afganistan genelinde kaçırılan bu kadınların Taliban militanlarının cariyeleri olarak kullanıldıkları, bazılarının da El-Kaide militanlarınca ayarlanan sözleşmelerle zengin Arap ülkelerine satıldıkları ifade edilmiştir. (Sullivan: 2001: 1)

ABD'nin New York şehrinde federal mahkemeye yapılan suç duyurusunda, El-Kaide terör örgütü'nün giderek kokain kaçakçılığı, insan kaçakçılığı ve adam kaçırma dahil olmak üzere organize suçlarla ilgili bağlantılı hale geldiği ifade edilmektedir. Manhattan'daki El - Kaide ile ilişkisi olduğu iddia edilen ticari yapılar ortakları aleyhine açılan davada; Oumar Issa, Harouna Touré ve Idriss Abelrahman isimli üç şahsın Uyuşturucu ile Mücadele İdaresi (DEA-Drug Enforcement Agency) tarafından Gana'da yakalanmasının terör örgütünün narko-terorizm bağlantısıyla ilk kez işaret eden bir dava olduğu ifade edilmektedir. Tutuklanan şahısların Güney Amerika kaynaklı kokaini kilogramı \$2,000 dolar karşılığında Batı ve Kuzey Afrika yoluyla İspanya'ya ulaştırdığı, kazanılan ücretin kısmen El-Kaide ve onun bağlı Kuzey Afrika bölgesinde (Mağrip) etkin El-Kaide yapılanmasına yol boyunca koruma karşılığında sağlandığı belirtilerek, DEA'nin raporunda Harouna Touré tarafından yönetilen suç grubunun Kuzey Afrika'daki El- Kaide üyeleri ile birlikte

hareket ederek Bangladeş, Pakistan ve Hindistan'dan yasa dışı göçmenlerin İspanya'ya kaçırıldığı ifade edilmektedir. Toure'nin kendisi olmasa El-Kaide'nin beslenemeyeceğini ifade etmesi ilginçtir (Vardi: 2010: 64).

El Kaide'nin adının geçtiği ve insan kaçakçılığı ve terörizm arasındaki ilişkiyi gösteren en ilginç soruşturmalardan biri, 2010 yılında İspanya ve Tayland'da eş zamanlı olarak yürütülen operasyonda başında Muhammed Attar Butt isimli Pakistan uyruklu bir şahıs tarafından yönetilen biri Nijerya ve 6 Pakistan uyruklu şahsın Barcelona'da, biri Tayland ve iki Pakistan uyruklu şahsın da Bangkok'da yakalandığı bir suç ağının ortaya çıkartılmasıdır. Başta El-Kaide olmak üzere terörist gruplara eylemcilerinin batı ülkelerine geçişlerini sağlamak için sahte belgeler sağladığı bu ağın, terör örgütlerinden gelen istenen pasaportun sahibini, vatandaşlığı, yaşı gibi talepler doğrultusunda hücre yapılanmalarının bulunduğu İspanya, İngiltere ve Belçika gibi ülkelerde turistlerden gerçek pasaportların çalınarak Tayland'a gönderilmesi ve fotoğrafları değiştirilen pasaportların terör örgütlerine satılması faaliyetlerini yürüttüğü tespit edilmiştir. Örgütün sahte pasaport sağladığı terör örgütleri arasında 2008 Kasım'ında 163 kişinin olumuyla sonuçlanan Mumbai saldırılarının arkasında olan Lashkar-e-Taiba ile Sri Lanka'daki ayrılıkçı terör örgütü üyesi bazı Tamil gerillaları da bulunmaktadır.(Minder ve Goodman; 2010: 1)

El-Kaide terör örgütü ile yakın bağları bulunan ve 21 Eylül 2013 tarihinde Kenya/Nairobi'de bir alışveriş merkezinde 67 kişinin ölümüyle sonuçlanan rehine alma eylemini üstlenerek bir anda tekrar dünya gündemine oturan El-Şebab, 26 Şubat 2008 tarihinde Birleşik Devletler Göç ve Vatandaşlık Yasası'nın 219. bölümü kapsamında yabancı terör örgütü olarak tanımlanmaktadır (US Department of State, 2008: 2)

Aralarında El-Şebab'dan kaçan 21 çocuğun da bulunduğu Kenya'ya kaçan 164 Somalili çocuk, aileleri ve öğretmenler ile yapılan görüşmelere dayanılarak hazırlanan bir raporda, El-Şebab'ın giderek daha yoğun bir biçimde çocukların askere aldığı, zorla evlendirildikleri veya tecavüz edildikleri, çocukların okullardan kaçırılması için okullara ve öğretmenlere saldırdığı belirtilmektedir (Human Rights Watch, 2012: 44, 59).

El-Şebab örgütünün insan ticareti ilgisini gösterebilecek bir bağlantı da,

Somali vatandaşı Ahmed Muhammed Dhakane'nin 2010 yılında sığınma başvurusu yaptığı Birleşik Devletlerde ortaya çıkartılmıştır. Sığınma başvurusu ile ilgili gerçek dışı ifadelerle Federal birimleri yanıltmak suçlamasıyla soruşturulan Dhakane'in Haziran 2006 ve Mart 2008 tarihleri arasında Brezilya'da yaşadığı süre zarfında aralarında El-Şebab terör örgütünün mensuplarının bulunduğu bir çoğu Somalili olmak üzere Doğu Afrika vatandaşı yüzlerce göçmeni Brezilya ve Meksika yoluyla Birleşik Devletlere geçiren bir insan kaçakçılığı suç grubunu yönettiği tespit edilmiştir. Söz konusu insan kaçakçılığı faaliyetleri sırasında Dhake'in sahip olduğu otelde geçici süre barındırılan kişilere sahte pasaportlar sağlandığı, Birleşik Devletlere yapacakları sığınma başvurusunda tavsiyede bulunduğu ve bunların karşılığında kişi başına 3.000 Dolar aldığı Mahkeme belgelerinde geçen hususlardır (United States District Court, 2010: 3).

Somali uyruklu göçmenlerin yasadışı yollardan Birleşik Devletlere sokulmaları ile ilgili bir başka vaka da de Birleşik Devletler vatandaşı Anthony Joseph Tracy'nin Kenya'da sahibi olduğu seyahat şirketi aracılığıyla 272 Somali vatandaşına, devamında Birleşik Devletlere geçmek üzere Kenya'dan Küba'ya seyahatleri için sahte belge sağladığını itiraf etmesi ile ortaya çıkmıştır. Her ne kadar Tracy'nin kaçırdığı kişiler arasındaki muhtemel terör bağlantısına ilişkin olarak El-Şebab'ın kendisinden insan kaçakçılığı konusundaki taleplerini geri çevirdiğini iddia etse de (Reuters, 2010) FBI'nın, Tracy'nin ülkeye soktuğu en az 130 Somali'nin arasında El-Şebab ile bağlantısı olan kişiler olup olmadığına ilişkin taşıdığı kaygılara binaen çalışma yürüttüğü de önemli bir ayrıntıdır (Meek, 2010: 1).

Birleşik devletlere yukarıdaki olaylar da dahil olmak üzere yasadışı olarak sokulan Somali uyruklu yasadışı göçmenlerden para toplandığına ilişkin muhtemel bulgulara 2010 Temmuz'unda Kaliforniya Eyaletinde Basaaly Saeed Moalin, Mohamed Mohamed Mohamud ve Issa Doreh hakkında mahkemeye sunulan aralarında yabancı terör örgütüne (El-Şebab) maddi yardım yapmak ve yabancı ülkede cinayet suçlamalarının da bulunduğu iddianamede rastlanmaktadır. Söz konusu belgeye göre 2008 yılı içerisinde Birleşik Devletlerden Somali'ye toplamda 15.000 dolar transfer etmek üzere, örgütün Somali'deki faaliyetleri için söz konusu kişilerin çevresinde bulunan Somali uyruklu kişilerden para toplamaktadırlar (United States District Court, 2010: 3).

Çocukları silahlı çatışmalarda kullanmak noktasında insan ticareti ile bağlantısı olan bir terör örgütü de Kolombiya'da faaliyet gösteren FARC (Revolutionary Armed Forces of Colombia) terör örgütüdür (TIP Report, 2004: 230). Kolombiya Savunma Bakanlığının tahminine göre FARC terör örgütünün yüzde 20'sini çocuk militanlar oluşturmakta, birçok militan örgüte çocukken katılmaktadır (US Department of State, 2006: 1). Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine sunulan 15 Mayıs 2013 tarihli Çocuk Haklarının Artırılması ve Korunması başlıklı bir raporda 2012 yılında Colombian Family Welfare Institute isimli kuruluş tarafından hazırlanan rapora atfen Kolombiya'da aralarında FARC'in de olduğu silahlı gruplardan 188 çocuğun geri alındığı ifade edilmektedir (UN Security Council, 2013).

Üst düzey militanlarla cinsel ilişkiye zorlama yoluyla kadınların cinsel istismarı amacıyla örgüte kız çocuklarının alınması da FARC terör örgütünde görünen insan ticaretinin bir başka yüzüdür. Örgütten kaçan kadınların ifadelerine göre kız çocukları ve kadınlar başka bir şekilde güzel bir hayata sahip olamayacakları şeklinde kandırılmaktadır. Kolombiya polis raporlarına göre de örgütün yüzde 28'ini kadınlar oluşturmaktadır (Barahona, 2011: 1).

Yukarıdaki örneklerde görüldüğü gibi terör örgütleri insan ticaretinin ve göçmen kaçakçılığının gerek kendileri gerekse sahte seyahat belgelerinin temini amacıyla diğer suç gruplarıyla temasa geçmektedirler ve çocuklar silahlı çatışmalarda kullanılmak üzere kaçırılmaktadır.

1.3. TEORİK ÇERÇEVE

Terörün en önemli unsuru olan şiddet, terör örgütleri tarafından, ideolojileri doğrultusunda belirledikleri hedeflere ulaşmada önemli bir araç olarak görülmekte ve terör eylemlerini mevcut anayasal düzeni değiştirmek için kaçınılmaz bir yöntem olarak benimsemektedirler. Terör örgütleri, gerçekleştirdikleri şiddet eylemleri ile topluma korku salarak, halkta yılgınlık duygusu oluşturup, insanların devlete olan güvenini sarsmayı ve kaos ortamı yaratmayı hedeflemektedirler. “Şiddet terörün ayrılmaz bir parçasıdır çünkü terör, şiddeti aracı kılarak kendini duyurmaya çalışma çabasıdır. Uygulanan şiddetin duyurulması ve hedefi terör eyleminin etkisini

göstermesi açısından önemlidir. Bu durumun farkında olan PKK gerek ulusal gerekse uluslararası ilişkilerde şiddeti bir araç olarak” kullanmaktadır (Bal, 2006: 26).

Sosyolojik teoriler suçun sosyal boyutlarına vurgu yapmaktadır. Suçlu davranışını ele alan bu teoriler sosyal yapı teorileri, sosyal süreç teorileri ve çatışma teorileri olmak üzere üç alt başlık altında incelenebilir.

Sosyal yapı teorileri, suç davranışını açıklarken sosyal yapıya ve toplum düzenine odaklanmaktadır. Suç davranışını sosyal yapı çerçevesinde açıklamaya yönelik gelişen bu teoriler fonksiyonalist, gerilim, alt kültür ve sosyal ekoloji teorileri olarak sıralanmaktadır.

Fonksiyonalist teoriler; suçun toplumsal düzen içerisinde normal ve fonksiyonel olduğunu kabul etmektedir ve Emile Durkheim’e dayanır. Durkheim; ahlaki yükümlülükler ve sosyal kurallar olmaz ise yaşamın çekilmez bir hal alacağını iddia ederek şiddet olgusunu anomiye (kuralsızlık) bağlayıp ahlaki ve sosyal kuralların çözülmesi ile açıklamaktadır. Suç, zorunlu değişiklikleri beraberinde getirmekle birlikte bu değişiklikleri doğrudan doğruya hazırlamayabilmektedir (Durkheim, 1994: 112–119).

Alt kültür teorisyenlerinden Cohen ve Merton ise suçun yapısal kaynaklarda görülen gerginlik nedeniyle oluştuğunu vurgulamış ve bu durumun alt sınıflarda özellikle ergen erkeklerin suç davranışını sergilemelerinde etkili olduğuna dikkat çekmiştir (Akers, 2000: 145). Cloward ve Ohlin ise; suçlu alt kültürlerin ilk olarak kanuna aykırılık, sonra da şiddet gibi yasadışı yollarla ortaya çıktığını ve suçun bireysel bir çaba olmayıp kolektif uyumun bir parçası olduğunu vurgulamışlardır (Winfrey ve Abadinsky, 2003: 167).

Suç sosyal ekoloji teorileri kapsamında inceleyen Chicago Okulu’nun suç çalışmaları ise suç davranışının nedeni olarak sosyal yapı ve ekolojik çevre olarak ele alınmaktadır. Akımın temsilcileri Shaw ve McKay, insan doğasında suç ve suçluluğun varlığını reddederek sorunun coğrafi alanda ortaya çıktığını vurgulamaktadırlar. Yüksek suç oranının var olmasının coğrafi bölgede yaşayanlarla ilgisinin olmadığını, suç oranının bölgelerde var olan kalıntılar olduğunu ileri sürmektedirler (Winfrey ve Abadinsky, 2003: 167).

Sosyal süreç teorileri, sosyal öğrenme teorisi, kontrol teorileri ve etiketleme

teorileridir. Sosyal öğrenme teorisi, tüm davranışlar gibi suçlu davranışının da öğrenildiğini, bu davranışın da bazı bireyler tarafından değil sosyal çevre tarafından yaratıldığını, bir iletişim süreci içerisinde oluştuğunu ve bu etkinin ilk yakın gruptan başlayarak çevreye doğru yayıldığını savunmaktadır (Sutherland, 1947: 6-7).

En önemli öncüsü Hirschi olan kontrol teorileri genel olarak insan davranışlarının denetimi ve bu denetim ile ilgili olan kuramsal süreçler üzerinde odaklanmaktadır. Bu kuram bireylerin davranışlarını düzenleyen, şekillendiren faktörleri ele almaktadır. Suç olgusunu, bireylerin davranışlarında etkili olan aile yapısı, çevresel faktörler, inançlar gibi sosyal değişkenler ışığında değerlendirmektedir (Özbay, 2004: 55- 56).

Etiketleme teorisi veya toplumsal reaksiyon teorisi ise bireylerin etiketlenmelerinin onların suç işleme süreçlerinde etkili olduğunu ileri sürmekte, bireylerin sapkın veya suçlu olarak etiketlenmelerinin onların toplumdan dışlandıkları yönünde bir duyguya kapılmalarına neden olacağını ve bu dışlanma duygusunun bireylerin suçlu gruplarla ilişkiye girmesinde etkili olacağını vurgulamaktadır (Kızmaz, 2005: 167).

Gerilim teorileri; belli temel değerler üzerinde toplumun homojen olduğu varsayımına dayanıp toplumda büyük çoğunluğun kitle iletişim araçları, aileler ve okullar ile sosyalleştiğini göz önünde bulundurarak bazı bireylerin neden sapma davranış gösterdiklerini açıklamaya çalışmışlar (Henry ve Milavanovic, 1996: 23) ve bazı toplumsal yapıların toplumda belirli kişilere kesin etkisi, onlara uyumlu davranıştan çok, uyumlu olmayan bir biçimde davranmalarına neden olduğunu vurgulamışlardır (Poloma, 1993: 38).

Gerilim teorisinin en önemli temsilcilerinden Robert Merton, Durkheim gibi suç problemini “anomi”ye bağlamıştır. Merton, Durkheim’in, “bir tür kuralsızlık ve doğruyu yanlıştan ayırmaya yarayan ölçütlerin kaybolması” olarak ifade ettiği “anomi”yi; kültürel amaçlar ve yasal yollar arasındaki uyumsuzluk, yani kültürel norm ve amaçlar ile bireyleri bunlara uygun ve uyumlu davranmaya zorlayan toplumsal yapı arasındaki kopma hali olarak tanımlamıştır. Merton’a göre, Toplumun yapısında yer alan ve üyelerine hedefler sunan bu kültür, bireyi zenginlik, şan ve

şöhret sahibi olmak konusunda tahrik etmekte, fakat bunları elde edebilmek için kullanılacak araçları da sınırlamaktadır.

İnsanlar toplumsallaşma sürecinde toplumda hedeflere ulaşmak için başvurulacak araçların meşru olmasını gerektiren normları ve kültürel hedefleri içselleştirirler. Özetle gerilim teorisi, toplumun sunduğu imkânların bu hedeflere ulaşmayı sağlayamadığı zamanlarda anomi ile sonuçlanan gerilimlerin ve suçun ortaya çıkmasına dayanmaktadır (Beşe ve Geleri, 2013: 17).

Merton'a göre, iyi düzenlenmiş toplumlarda amaçlar ve yollar ahenkli bir şekilde bütünleşmiş bir yapı oluştururlar. Amaçlar ve yollara büyük bir etki olduğu zaman bütünleşmenin bozulması söz konusu olur ve sapma oluşur. Merton, böylece sapmanın, toplumsal yapılar ile kültürel değerlerin uyum göstermek için baskı yaptığını, yine de zorunlu bir sonuç olarak ayrılıklar ve çelişkiler yarattığını ifade etmektedir (İçli, 2007: 95).

Çatışma teorilerinin en önemli temsilcisi ise Karl Marx'tır. Marx'ın her kapitalist toplumda ortaya çıkan iki ayrı sosyal sınıftan burjuva ile proletarya yani işçi sınıfı çatışması olarak açıklamaya çalışan teorisine dayanan çatışma teorileri, genel olarak toplumun birbirleriyle çatışan birim ve öğelerden oluştuğunu, değişimin de aralarında çatışan bu öğelerin itici gücüyle ortaya çıktığını savunmaktadır.

Toplumu ve toplumsal olayları belirleyen tek etkenin ekonomik güç olduğunu savunan Marx, zaman zaman sınıf ayrımını daha da ileri götürerek sınıfları da kendi içlerinde katmanlara ayırmıştır, örneğin burjuvayı tanımlarken mali aristokrasi, sanayi burjuvazisi, küçük burjuvazi gibi ayrımlara gitmiş, teorisinin bir diğer ayağı olan tarih felsefesi yaklaşımı ile gücü elinde bulunduran sınıfların diğer sınıfları istismar edeceğini ifade etmiştir (Marx, 1979: 250).

Bununla birlikte, Marksist kriminologlar kapitalizmle birlikte yükselen ekonomik sınıf temelli sosyal tabakalaşma ve devlet aygıtının güçlü sınıfların egemenliğine geçmesinde gizli olduğunu iddia etmişlerdir. Bu görüşe göre kapitalizm, kendi elit sınıfını üretmekle sermaye ve gücün belli sınıflarda toplanmasına imkân tanımış, bunun doğal bir sonucu olarak da sisteme hakim sınıfların alt tabakaları kontrolleri altında tutabilmek için giderek dozu artan baskıcı bir yönetim sistemi

geliştirmelerine yol açmıştır. Böylece, birbirinden kopuk, sosyal ve ekonomik güç bakımından birbirinden farklı bu sınıflar arasında çatışma kaçınılmaz bir hal almıştır. Bununla birlikte yönetilen konumundaki dezavantajlı sınıflar tarafından işlenmesi muhtemel suçların arasında politik isyan suçları da sayılmıştır (Dolu, 2010: 434).

BÖLÜM 2

BİR ORGANİZE SUÇ ÖRGÜTÜ OLARAK PKK, YASADIŞI GÖÇ VE GÖÇMEN KAÇAKÇILIĞI İLİŞKİSİ

Terör örgütlerinin en önemli finans kaynaklarından biri de organize suç faaliyetleri olup, aynı zamanda bu kapsamda organize suç örgütleriyle de bir ilişki söz konusudur. Her iki taraf arasındaki bu ilişki, devletler arasında ciddi bir tehdide dönüşmesi özellikle demokratik toplumlardaki düşünce, örgütlenme ve ekonomik faaliyet özgürlüklerinin suiistimal edilmesiyle gündeme gelmiştir. PKK terör örgütü de terör faaliyetlerini finanse etmek için organize suç faaliyetlerine yoğun olarak başvurmaktadır. (www.mfa.gov.tr, 2013: 3). PKK, organize suç organizasyonunu başta Almanya, Birleşik Krallık ve Hollanda’da yaşayan Kürt kökenli Türk vatandaşları yoluyla uluslararası bağlantıları yoluyla gerçekleştirmektedir (Adomali, Di Nicola, Savona ve Zoffi, 1998: 72).

INTERPOL tarafından hazırlanan “Terörizm ve İnsan Kaçakçılığı & İnsan Ticareti Bağlantısı” başlıklı raporda, terör örgütleri ve insan kaçakçılığı/insan ticareti arasındaki ilişki üç ana temelde incelenmektedir (Aysu, Erdal ve Bonavac, 2013: 44-45):

1. Terör örgütleri, eylemlerini gerçekleştirmek amacıyla başta sahte seyahat belgesi temini, rehberlik vb. hizmetler için göçmen kaçakçıları ile; göçmen kaçakçıları da terör örgütlerinin hakim olduğu alanlarda güvenli geçişin temini amacıyla terör örgütleri ile işbirliği yapmaktadır.
2. Terör örgütleri ve göçmen kaçakçıları daha fazla uzmanlık gerektiren alanlarda gölge yapılarla (Shadow facilitators) temasa geçmektedirler. Burada asıl amaç istenilen profilde seyahat belgesi teminidir.
3. Terör örgütleri içerisinde bulunan ve doğrudan doğruya örgüt çıkarları doğrultusunda aynı zamanda göçmen kaçakçılığı ve insan ticareti yapan melez yapılanmaların faaliyetleri.

Söz konusu raporda, PKK terör örgütünün, insan ticareti ve insan kaçakçılığı ile bağlantıları da ortaya konulmuştur.

Raporda Romanya, Bulgaristan ve Almanya'dan bildirilen olaylarda PKK sempatizanlarının ülkelere yasa dışı yollardan girdikleri ya da organize edilen olaylarda PKK'nın sığınma sürecinde destek verdiği kitlenin rol aldığı gözlenmiştir.

İtalya, Fransa ve Hollanda'da koordineli olarak operasyonlar yürütülmüş, bu operasyonlardan Şubat 2010'da Fransa'nın Marsilya, Bordo ve Lyon kentlerinde yürütülen operasyonda 12 PKK mensubu eleman temini ve eğitilmesi suçlarından tutuklanmış; İtalya'da gerçekleştirilen operasyonda ise ailelerinden alınan küçük yaştaki kişilerin Venedik'in kırsal alanlarında kurulan PKK kampında eğitilmesi suçlarından 10 PKK mensubu ve 3 İtalyan vatandaşı tutuklanmıştır.

Soruşturma çoğunluğu küçük yaşta olan 65 kişinin Avrupa genelinden ailelerinin rızaları olmadan toplandığı, bu kişiler için çok sayıda çalıntı ya da sahte vizelerin kullanıldığı, INTERPOL'ün üye ülkelerden dosya ile ilgili 100'den fazla şüpheli kişi hakkında 19'unun kırmızı bülten de dahil olmak üzere INTERPOL'de kaydının bulunduğu ifade edilmiştir.

1998 yılında Belçika'da Camp Bierbek, 2004 yılında Hollanda'da Liempde, 2005 yılında Belçika'da Gemmenich, 2007 yılında Camp Saint-Ode, 2008 yılında yine Belçika'da Verviers PKK kampları polis operasyonları sonucunda kapatılmıştır.

Operasyonların ardından Belçika polis birimleri, küçük yaştaki kişilerin ailelerinden alınması ve Kuzey Irak'a gönderilmesi suçundan işlem gören Zübeyde ERSÖZ, Remzi KARTAL, Zübeyir AYDAR ve Tuncay DOĞAN'ın bilgilerini INTERPOL ile paylaşmıştır (Aysu, Erdal ve Bonavac, 2013: 44-45).

Avrupa Polis Teşkilatı EUROPOL insan ticaretini, uyuşturucu, gasp ve yasadışı göçü kolaylaştırma suçlarıyla birlikte PKK'nın işlediği suçlar arasında saymaktadır. "AB Terörizm Durumu ve Eğilim" (TE-SAT 2012: 24) başlıklı raporda, Avrupa ülkelerinin PKK tarafından lojistik destek üssü olarak kullanıldığı da, örgütün yeni üye bulma amacıyla Avrupa'da oluşturduğu ağdan bahsedilmektedir. Aynı raporda, PKK'ya üye oldukları ya da örgütün suç eylemlerine destek verdikleri gerekçesiyle 2011'de Fransa, Almanya ve Romanya'da tutuklamalar yapıldığı hatırlatılmakta, "yakalananların büyük bölümünü Türkiye'deki operasyonlar için ya da Kuzey Irak'taki gerilla kamplarının bakımı için

para toplama işine girişenler oluşturuyor.” tespitine yer verilmektedir. Raporda, toplanan paraların bir bölümünün propaganda ve eğitim kamplarında kullanıldığı şüphesinin de bulunduğu ifade edilirken, örgütün Avrupa’daki üyelerinin gasp, para aklama, yasadışı göçü kolaylaştırma, uyuşturucu ve insan ticareti suçlarını isledikleri belirtilmektedir. (EUROPOL, 2012: 24).

Türkiye’de Emniyet Genel Müdürlüğü bünyesinde terörle mücadelede görevli birim olan Terörle Mücadele Daire Başkanlığı(TEM) da, PKK’nın insan kaçakçılığı ile olan ilgisini; örgütün özellikle örgüt mensuplarının ve sempatzanlarının Yunanistan ve İtalya’ya, Ege denizi üzerinden küçük balıkçı tekneleriyle veya Meriç nehri üzerinden botlarla illegal yollardan veya sahte pasaportlar kullanarak sınır kapılarından geçişlerini sağladığı, bunun yanında İran ve Irak’ın ülkemize sınır bölgelerinde oluşturduğu sözde gümrük noktaları vasıtasıyla, bu tür yasadışı faaliyetleri organize eden suç örgütlerinden vergi adı altında haraç alarak bu yolla ciddi miktarlarda maddi kazanç elde ettikleri şeklinde açıklarken (TEM, 2008: 15) İstanbul Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü raporlarında, örgütün kendi mensuplarını yurt dışına bizzat kendi bağlantıları ile kaçırdığı, bunun yanı sıra yasadışı göç hareketlerinin doğrudan unsuru olmadığı, ancak kendi kontrol bölgelerinde vergilendirmeye tabi tuttıkları ifade edilmektedir (İEM-TEM, 2004: 51).

Dalman ve Tabak (1995: 35) “PKK’nın bizzat terör örgütü mensupları ve taşeronlar aracılığıyla ulaştırıldıkları ülkelerde insan ticareti ile sonuçlanan bir süreçte insanların transit ülkelerde kara, hava ve denizyollarını kullanarak yasadışı geçişlerinde yardım ve yataklık yaptıklarını” ifade etmektedirler. Transit ülkelerde yapılan propaganda faaliyetleri ve hedef ülkelerdeki işlemlere yönelik bilgilendirmelerle birlikte başta Almanya ve Fransa olmak üzere insanların ulaştırıldıkları bu ülkelere yapılacak iltica başvurularından verilen desteklerin (avukat, sahte belge temini, işlemlerin takibi vb.) insan ticareti sürecinin bir parçası olduğu savunulmaktadır.

Alkan (2004: 24) “PKK’nın insan ticareti ile ilgisini doğrudan göstermemekle birlikte sadece militan ve sempatzanlarını eğitmek ya da maddi kaynak temin etmek için örgütün insan kaçakçılığı olaylarında etkin rol oynadığını, başlangıçta

uyuşturucu ve insan kaçakçılığı faaliyetlerine göz yumma ve güvenlik sağlama karşılığında bu tür organizasyonlardan komisyon alan örgütün, sağladığı kazanç ve diğer kazanımlar nedeniyle bizzat içinde yer aldığını” savunmaktadır. Alkan ayrıca, “PKK destekçilerinin Avrupa ülkelerinde cephe örgüt ve derneklerde konumlanmış olmalarının, kaçak göç faaliyetlerinin kolaylaştırılmasında önemli bir rol oynadığını, PKK’nın Türkiye dışındaki yapısal ağının, sadece Güney Asya’dan başlayarak Avrupa’ya ulaşan uyuşturucu rotası ile değil, aynı zamanda, aynı hat üzerinden yasa dışı göç yolu ile de örtüşmekte olduğunu” ifade etmektedir.

Laçiner (2008: 2), “ilk başlarda, örgüte daha fazla destekçi toplama amacıyla yasadışı göç faaliyetlerinin içinde yer alınırken, zaman geçtikçe örgüte gelir elde etmek amacıyla sistematik bir şekilde, yasadışı göç ve insan ticareti işine girdiğini” savunmakta, “bunun yanında çocukların örgüt faaliyetlerinde kullanıldığını göstererek örgütün insan ticareti ile olan bağlantısını” ortaya koymaktadır. Laçiner (2012: 4), “PKK tarafından Avrupa’ya götürülenlerin ve Avrupa’ya başka şebekelerce ulaşmış kişilerin yabancı dil bilmemeleri ve hukuksal süreçten de bihaber olmalarından dolayı PKK hedefi olduklarını, uzman avukat ve danışmanlar yardımıyla bu kişileri kolayca bu ülkelere yerleştiren ve onlara iş bulan örgüt, sonrasında da yapılan bu desteklerin karşılığında bu kişilerden ‘vergi’ adı altında örgüte para almış, düzenlenen toplantılara bu şahısların katılmalarını zorunlu kılmış, bu durumda olan şahısların maaşlarının oldukça yüksek sayılabilecek bir kısmını örgüte vermek zorunda kaldıklarını ifade etmiştir.

Çınar (2010: 17), literatürde örgütün insan ticareti ile bağlantısını tartışanlardan birisidir. Örgütün Türkiye içinde ve dışında eleman temini amacıyla insan kaçakçılığı yaptığını, bu insanların birçoğunun Avrupa’ya gitmek için zorlandığını, aynı zamanda bu kişilerin Avrupa’ya ulaştırılmaları sırasında ciddi miktarda gelir elde edildiğini savunmakta, kişilerin bu süreç sonunda silahlı çatışmalarda dâhil olmak üzere örgüt faaliyetlerinde kullanılmasını insan ticaretinin bir parçası saymaktadır.

Sever (2011), yukarıda belirtilen hususlara ek olarak PKK’nın Türkiye üzerinden geçen ve Batı Avrupa’ya uzanan ve yabancı yasadışı göçmenlerin de konu olduğu göçmen kaçakçılığı rotasının yanında, PKK’nın bizzat Kürt kökenli yasadışı

göçmenlerden de göçmen kaçaklığı sürecinde aynı zamanda örgüt propagandasına da konu ederek yüksek miktarda gelir elde ettiğini savunmuştur. Arsovska (2008: 5-8) da bu rotadan bahisle Türkiye'nin doğu sınırlarında kurulu olan gümrük noktalarında göçmen kaçakçılığı faaliyetleri de dahil olmak üzere kaçakçılık faaliyetlerinden alınan verginin örgüte finansman kaynağı olarak kullanıldığı tespitinde bulunarak, aynı zamanda örgütün Avrupa'daki göçmen kaçakçılığındaki aktif rolünü ortaya koymuştur.

Çiçek (2005:16) ise Avrupa'ya yönelen Kürt yasadışı göçünün Türkiye Cumhuriyeti'nin planlı bir politikası doğrultusunda ortaya çıkartıldığını, bunun Türkiye'nin belli bir kesimini boşaltma stratejisinin bir parçası olduğunu ifade ederken insan ticaretinin ve göçün devlet görevlilerinin bilgisi ve gözlemi altında gerçekleştiğini savunmuştur.

PKK Terör Örgütü'nün insan ticareti ile ilişkisi, yasadışı göç olgusunun çeşitli alt dalları olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu ilişkilerin ilki, ülkelerin sığınma uygulamalarının istismarı olarak karşımıza çıkmaktadır. PKK, Avrupa ülkelerinde dünya kamuoyunda Türkiye aleyhinde oluşan insan hakları ihlalleri haberlerinin etkisi ve örgütün Avrupa kanadının da çabasıyla kendi destekledikleri kişiler için hedef ülkede sığınma uygulamalarını lehte yönlendirmiştir. Bahsedilen bu konu PKK'nın insan ticareti ile olan ikinci ilişkisi olarak ortaya çıkan göçmen kaçakçılığıdır.

2.1. PKK VE YASADIŞI GÖÇ-SIĞINMA UYGULAMALARININ İSTİSMARI

Yasadışı göç ve sığınma süreçleri PKK terör istismar alanlarının başında yer almıştır. PKK terör örgütünün Kürt kökenli Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarını istismarı konusunu incelerken Kürt vatandaşlarının Avrupa'ya hareketlerini incelemekte fayda vardır.

Ayata (2011:140) Avrupa'ya baskın Kürt nüfus hareketlerini aşağıdaki 3 dalgadan incelemektedir:

- a) 1950’li yılların ortalarında küçük oranda öğrenci ve entelektüelin Avrupa’ya gitmeleri,
- b) 1960 ve 1970’li yıllarda meydana gelen işçi göçü,
- c) 1980 ve 1990’lı yıllarda özellikle Almanya, Fransa ve Avusturya’ya yönelik sığınmacı akımı (s. 141).

Avrupa’ya ilk büyük oranda Kürt nüfus hareketi, Avrupa ülkeleri ile Türkiye arasında kabul edilen işçi göçü anlaşmaları ile başlamıştır. Bu dönemdeki göç, aynı dönemde gerçekleşen Türk işçileri ile birlikte ekonomik nedenlere dayanmaktadır. Başer (2011: 141), “daha sonraki dönemde, 1980 askeri darbesinin ciddi bir kırılma noktası teşkil ettiğini, bu süreçte cezaevlerinde işkence gören kişilerin günümüzde İsveç ve Almanya’da yaşayan Kürt elitleri” olduğunu belirtmektedir. 1980’lerin ortalarından itibaren, Batı Avrupa Kürt kökenli Türkiye Cumhuriyeti vatandaşların sığınma arayışlarının konusu haline gelmeye başlamıştır. Resmi istatistiklerine göre, özellikle 1990’lı yılların ilk yarısında, Türkiye’de Kürt sorunu ile ilgili şiddet olayları, yaklaşık 330.000 kişinin düzenli olarak ikamet ettikleri yerleri değiştirmesine yol açmıştır. Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği (BMMYK) istatistiklerine göre, 1990’lı yıllarda çeşitli Avrupa ülkelerinde yaklaşık 340.000 Türk vatandaşı iltica başvurusunda bulunmuştur (Kirişçi, 2010: 273-309).

Bu dönemde PKK’dan önce Rizgari, Kawa ve KOMKAR gibi farklı adlar altında örgütlü Kürt hareketlerine rastlanırken 1990’lardan itibaren PKK, Avrupa’daki Kürt hareketinin en baskın unsuru haline gelmiştir. 1980’li yılların sonlarından itibaren PKK’nın faaliyetleri ile 1990’lı yılların başından itibaren ise Türkiye’deki çatışma ortamından kaçış Avrupa’da PKK’lı grupların güçlenmesine zemin hazırlamıştır. Bu dönemde birçok sığınmacı Avrupa’daki PKK kadrosunu oluşturmuştur (Kirişçi, 2004: 289).

Doğu ve Güneydoğu Anadolu’nun kırsal kesiminde 1983 yili öncesi de dahil olmak üzere 1997 yılına kadar arası yaşanan terör kaynaklı göç olayları aşağıda verilmiştir.

- 1983 yılından önce %7,
- 1983-1990 yılları arasında %64,5,

- 1991 yılında %83,8,
- 1992 yılında %81,4,
- 1993 yılında %83,4,
- 1994 yılında % 62,7,
- 1995 yılında %51,2
- 1996 yılında %41,6,
- 1997 yılında %28,

1994 yılından itibaren güvenlik güçlerinin etkisiyle terörle ilgili göç olaylarının yavaşladığı ileri sürülse de, bu azalmada göç potansiyeline sahip nüfusun azalmasının rolünün olacağı ifade edilmektedir. (Aksoy, 2003: 4).

1990’larda, terör olaylarından dolayı, Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinde yaşayan insanlar, yaşadıkları yerlerden göç etmek zorunda kalmışlardır Türkiye Ekonomik ve Sosyal Etütler Vakfı (TESEV) tarafından konuyla ilgili yapılan çalışmada (2005), “TBMM konuyla ilgili raporuna atfen, Olağanüstü Hal (OHAL) Bölge Valiliği’nin verdiği rakamlara dayanılarak, OHAL kapsamındaki ve mücavir alandaki iller ile bazı çevre illerde, 1997 yılı itibariyle 905 köy ve 2523 mezranın boşaltıldığı ve göç edenlerin sayısının 378.335 olduğu” belirtilmiştir.

İçişleri Bakanı tarafından konuyla ilgili sunulan bir soru önergesine cevaben verilen 8 Ağustos 2005 tarihli yanıtta ise, boşalan 939 köy ve 2019 mezranın nüfusu 355.803 olarak verilmiş, 1990’larda yaşanan bu çatışmalı ortamda, yaklaşık 12.000 kişinin Irak’a geçtiği, bunlardan 9.000 kadarının Mahmur Mülteci Kampı’na yerleştiği; bu gruptan 2.600 kadarının daha sonraki yıllarda Türkiye’ye geri döndüğü ifade edilmiştir.

Söz konusu göçün nedenleri, TBMM araştırma komisyonuna göre şunlardır:

“(a) Mera yasağı ve operasyon/çatışma ortamı yüzünden hayvancılık ve tarımın çökmesi; korucu olan köylere PKK tarafından baskı uygulanması; güvenlik güçlerinin koruculuğu kabul etmeyen köylere kuşkuyla yaklaşarak askeri operasyonları bu köylerde yoğunlaştırmaları ve sonuçta bütün bu nedenlerle insanların köylerini terk etmeleri;

(b) PKK’nın, koruculuğu kabul eden bazı köy ve mezraları boşaltması;

(c) Koruculuğu reddeden, güvenliği sağlanamayan veya PKK'ya yardım ettiği düşünülen köylerin güvenlik birimlerince boşaltılması”.

Böylece “Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgeleri'nin yerlerinden edilen köylü nüfus, terör destekçilerinin istismarına da açık hale gelmiştir. PKK'ya katılan veya yandaşı partilere oy veren kitlenin ağırlıklı kısmı ise bu süreçte yerlerinden edilen, ruhsal çöküntüye uğramış kızgın ve küskün köylülerden oluşmuştur” (TESEV 2005: 97-103).

1976 Karakoçan doğumlu, 1997'de PKK tarafından organize edilen Ararat gemisi ile İtalya'ya gidenlerden, Dilo Dep, “... doksanlı yıllarda iltica istemleri kabul edilen, kendilerine işçi, siyasi veya insancıl oturum hakkı verilenlerin bazıları, küçük bir azınlık iltica bürosu gibi çalışmaya başladılar. Göçü teşvik ve provoke ettiler. Gelir etme aracına kavuşmuşlardı. Bu şekilde kısa süre içerisinde sermaye sahibi olmaya başladılar. ... toplu göç yaşanmaya başladı. Örneğin Avrupa'nın bazı şehirleri Kürt şehirlerinin adlarıyla anılmaya, şaka konusu olmaya başladılar. Maraşlılar mı Basel, Mardinliler mi, Bochum, Erzincanlılar mı, Freiburg, Sivashlılar mı, Frankfurt, Köln” koloniler oluşturuldu. ...” (Çiçek, 2005: 229).

Yaşanan bu göç dalgasının iltica başvuruların da gösterdiği etkiye örnek olması bakımından Fransa incelendiğinde, istatistiklere göre Fransa'daki toplam Türk mülteci sayısı 2003 yılında 8862 iken 2008 yılında 10.564'e yükseldiği görülmektedir. Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Fransa Raporu'na göre, TBMM (2009: 13) Türkiye'den Fransa'ya yapılan iltica başvurularının % 80'i etnik kökene dayanmaktadır. Bu kişiler “Kürt partisi özellikle DTP militanı olduklarını, PKK'yla ilintili olduklarını, Kuzey Irak'taki kamplardan geldiklerini” (s. 17) beyan ederek iltica talebinde bulunmaktadırlar. Nitekim bu gerekçelerin iltica talebinin kabulünü kuvvetlendiren unsurlar olması dikkat çekicidir.

PKK Avrupa'ya Kürt nüfusu hareketini kendi lehine kullanmaya başladığı dönemlerle birlikte çok sayıda mülteci kampı kurmuş, bu kamplarda barınma, propaganda ve ideolojik eğitim düzenlemiştir. Örneğin, Yunanistan'da bulunan Lavrion Mülteci Kampı'nda Kürt kökenli şahısların Avrupa ülkelerine geçişlerinde

Atina’da faaliyet gösteren PKK mensupları yardımcı olmuştur (Marcus, 2009: 209-212).

Diğer taraftan, 1991-2003 yılları arasında süren Çekiç Güç döneminde Türkiye ile menfaat çatışması olan ülkelerden Suriye’nin Halep ve Şam’da, Lübnan’nin Beka Vadisi’nde, İran’ın Urmiye Gölü’nün güneybatısında, Yunanistan’ın ise Lavrion kampında PKK üyelerinin silahlı eğitim almasına müsaade etmeleri PKK’ya verilen desteğin uluslar arası boyutunu göstermesi açısından önemlidir. Başta Fransa olmak üzere, birçok Avrupa devleti de PKK’yı da ezildiklerini iddia ettikleri Kürt milletinin temsilcisi olarak görmek istemişler, aynı süreçte örgüt mensuplarının yanı sıra, PKK tarafından organize edilen yollarla terörden mağdur oldukları gerekçesini ileri süren Kürt kökenli Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları da Avrupa ülkelerine sığınmışlardır. Bu ülkelerde, zamanla oluşturulan PKK kontrolündeki çeteler Türkiye’den bu şekilde göç edenlerden haraç toplama ile görevlendirilmişlerdir. (Arınç, 2010: 7).

Türkiye’den Avrupa ülkelerine yönelik mülteci akınına ilişkin önemli bir kırılma noktası da 1997 yılı Aralık ayında ve 1998 yılı Ocak ayı başında PKK’nın planlı bir stratejisi sonucu, içinde yasadışı Kürt göçmenlerin bulunduğu ve Türkiye’den çıkarak İtalya kıyılarına ulaşan Ararat ve Cometa gemileridir. Bu olayla ilgili olarak Almanya, 10 bine yakın mültecinin gelebileceği uyarısı yapmasına ve İtalya’dan sınırlarını koruma altına almasını istemesine rağmen, İtalya önce Türkiye’yi sahillerini yeterli derecede denetlememekle suçlamış, ardından ‘20 bine kadar mülteciye siyasi sığınma hakkı tanırız’ açıklaması yapmıştır. Türkiye ise Roma Büyükelçiliği aracılığıyla, ‘Sığınma hakkı vermeniz, mülteci akınını körükler’ şeklinde nota vermiştir.

İtalya’ya gittikten sonra örgütün faaliyetlerine katıldığına pişman olan T.K. tarafından, gemilerde bulunan yasadışı göçmenlerin PKK/KONGRA-GEL terör örgütü organizesi ile bu ülkeye geldikleri, gemide yolculuk boyunca örgüt lehine propaganda yapıldığı, geminin birçok yerine yasadışı örgüt ve örgüt lideri hakkında sloganlar yazıldığı, kendilerini İtalya’da karşılayan yetkililerin bunları geçici bir kampa aldığı, kampta örgüt yöneticilerinin kendileriyle konuştukları ve kendilerine yardımcı olacaklarını söyledikleri ifade edilmiştir. ERNK’nin İtalya sorumlusu ve

aynı zamanda İtalyan gazetelerine tercümanlık yaptığı tespit edilen Ahmet Yaman, Lecce'deki kampa giderek PKK lehine bayraklı ve sloganlı gösteri yaptırmıştır (TEM, 2000: 2).

Ararat gemisinin organizasyonu, PKK'nın göçmen kaçakçılığı ve insan ticareti faaliyetlerini sığınma kılıfı adı altında propaganda malzemesi olarak da kullandığı önemli olaylardan birisidir. Ararat gemisini İtalya sahillerinde demirledikten sonra gemiyi terk ederek kaçan gemi kaptanının ifadelerine göre, “Ararat gemisini hazırlayan ve organize edenler Mardin Express'in İstanbul'daki sahibi Edip kod adlı Volkan Tekin, Aksaray 'Laleli İş Merkezi'nin idarecisi Yusuf Kurt, Aksaray'daki 'Vatan Saray' otelinin sahibi Pala Şükrü, Mardin Express'in İzmir'deki sahibi Salih Kurt isimli kişilerdir.” Bu bilgilerin yer aldığı Çiçek'in (2005: 369) kitabında Ararat gemisiyle Türkiye'den ayrılan insanların PKK'ya sempati duydukları, bu gemiyle yurt dışına çıkarılmaları için gerekli bu yakınlıklarının kullanıldığı ve yukarıdaki isimleri teyit eden açıklamaları görülmektedir.

Ararat gemisinin propaganda malzemesi olarak kullanıldığına ve sürecin planlı bir şekilde işletildiğine ilişkin bir diğer bilgi de, 1975 Diyarbakır doğumlu Keser Hiv'in ifadelerinde yer almaktadır. Hiv'e göre seyahat esnasında gemi kaptanı, “... Yarın sizleri indirdiğimde bütün dünya sizlerden bahsedecek. Bütün dünya seni tanıyacak. Bu gemi ve insanlar unutulmayacak. Her göç sözü geçtiğinde bu gemi hatırlanacak. ... Biz İtalya deniz sahasında gemiyi ele vereceğiz. Gemi için 6 gün çalışabilecek kapasiteye sahip bir motor alınmış. Fazla gitmez. İkinci Dünya Savaşı sırasında erzak taşımada kullanılmış. İtalya sahil güvenlik görevlileri sizleri bulduklarında gözaltına alıp geçici kamplara götürecekler. Fotoğraflarınız çekilip, parmak izleriniz alındıktan 15 gün sonra sizleri serbest bırakacaklar” demiştir (Çiçek, 2005: 208). Gemideki şartların kötü olması, gemide gemi mürettebatına yönelik bir ayaklanmanın önlenmesi yanında, yabancı kamuoyunda “*zor şartlarda ülkelerini terk etmek zorunda kalan insanlar*” imajını güçlendirmek olduğu açıktır.

PKK'nın, gemi İtalya'ya ulaştıktan sonraki süreci de yönettiği, 1979 Urfa doğumlu Oso Karakılçık'ın, İtalya'da gemiden indirildikten sonra kamptaki durumu anlatırken kullandığı ifadelerinde açıkça yer almaktadır: “Biz PKK kadrolarıyla

görüştük. Bize bir komite kurma yetkisi verdiler. Kendilerinin en kısa zamanda buraya geleceklerini belirttiler açıklamasında bulundular. Ben geçen süreçte ve son açıklamalardan şunu anladım. PKK taraftarlar insanları gözlemlediler. Raporlar hazırladılar. Yetki aldılar ve müdahale başlatacaklardı.” (Çiçek, 2005: 157).

Heso Kılavuz isimli PKK üyesi başka bir Ararat gemisi yolcusu, “beraber kampta köyde kaldığımız insanları daha sonra Avrupa’nın değişik şehirlerinde yürüyüşlerde, eylemlerde gördüm. Olumlu yönde değişime uğramışlardı” ifadeleri de PKK’nın yasadışı göçe konu ettiği kişileri Avrupa’nın çeşitli bölgelerinde örgütün gösteri ve eylemlerinde kullandığının bir göstergesidir (Çiçek, 2005: 286).

Örgüt, özellikle 1989 yılından itibaren mülteci transferi için sahte pasaport düzenleyen teşkilatlar kurmuştur. Bunun nedeni ise, yabancı bir ülkeye sahte pasaportla veya pasaportsuz gidebilmek, mültecilik başvurusu için bir avantaj sağlamaktır. Sığınmacılar siyasi nedenlerle pasaport alamadıklarını (Kürtçe konuşmalarının yasak olduğunu dile getirmeleri gibi) ve ülkeden yasadışı yollarla kaçmak zorunda kaldıklarını iddia etmekteydiler. Yurt dışına yaptırılan bu göçler, 1989 yazında en yoğun dönemine ulaşmıştır ve 1992 yılı itibariyle yavaşlamaya başlamıştır (Gürses, 2001: 94).

PKK’nın Avrupa’da destek verdiği mülteciler PKK’nın en önemli militan kaynağını da oluşturmuşlardır. Örgüt, faaliyetleri için gereken insan kaynağını ve yine yurtdışı faaliyetleri için gereken mali desteği de bu şekilde rahatça sağlamıştır. Avrupa’dan toplanan mülteci gençler ise Suriye’deki ve Bekaa’daki kamplarda eğitime tabi tutulmuşlardır. Bu kişiler, Suriye’deki bölgelerde eğitildikten sonra Kuzey Irak üzerinden Türkiye’ye gönderilmişlerdir (Laçiner, 1994)

Avrupa’da 2000’li yılların ikinci yarısından itibaren PKK’nın yasadışı göçü kolaylaştıran bir örgüt olmasının daha sık bir şekilde ifade edilmesinden sonra (Europol, 2008: 17) ülkelerin PKK’ya yönelik özellikle göçmen kaçakçılığı operasyonlarında artış gözlenmiş, bu aynı zamanda iltica başvurularının kabulünde görülen azalma ile de kendini göstermiştir.

2.2. PKK VE GÖÇMEN KAÇAKÇILIĞI

PKK göçmen kaçakçılığını kullanarak Avrupa'ya birçok insanın hareketini sağlamış ve bu şekilde örgüte maddi kazanç sağlamanın yanı sıra özellikle Avrupa ülkelerine giden yasadışı göçmenlere iltica başvurularının kabul edilmesi sürecinde Kürt olarak Türkiye'de baskı ve şiddete maruz kaldıklarını ileri süren iddiaların kullanılması için yönlendirmelerde bulunmuştur. Gerçekten de PKK'nın bu stratejisi, göçmen kaçakçılığı ile başlayan bu süreçte Avrupa'nın birçok ülkesine Kürt kökenli Türkiye Cumhuriyeti vatandaşının yasadışı olarak göç etmesine zemin hazırlamıştır. Bazı Avrupa devletlerinin iltica başvuruları kapsamında dolaylı olarak gösterdiği desteği de çok iyi kullanan örgüt, bu kişilere iltica başvurularının yanında gittikleri yerlerde iş ve kalacak yer de bularak kendisinden kopmalarını engellemiş ve Avrupa'daki eylemlerinde sempatzan ve çatışma bölgelerinde de militan olarak kullanmıştır.

Örgütün uluslar arası suç ağının Ortadoğu ülkelerinden Batı Avrupa ülkelerine kadar uzanması ve bu ağın aynı zamanda yasadışı göç güzergâhlarını da ve dünyanın en önemli uyuşturucu madde kaçakçılığı güzergâhlarından birisi olan Balkan rotasını tam olarak kapsaması örgütün sınır aşan organize suç bağlantılarını göstermesi açısından önemlidir. Bu ağın üzerindeki ülkelerde örgüt, göçmen kaçakçılığı faaliyetlerini örgüt adına çalışan dernekler ya da taşeronlar aracılığıyla veya bizzat örgüt mensupları aracılığıyla yürütmektedir .

PKK'nın göçmen kaçakçılığı faaliyetleri ile ilişkisi yasadışı göçün kaynağı, geçiş bölgesi ve hedefine göre şekillenmektedir. Yasadışı göçün kaynak, transit ve hedef ülkelere geçiş sürecinde PKK'nın oynadığı iki önemli rol, kendi örgüt üyelerinin ve sempatzanlarının yurt dışına yasadışı geçişlerinin sağlanması ve geçiş vergisi alınmasıdır. PKK destekçilerinin Avrupa ülkelerinde cephe, örgüt ve derneklerde konumlandırılmış olmaları, kaçak göç faaliyetlerinin kolaylaştırılmasında önemli bir rol oynamıştır. PKK'nın Türkiye dışındaki suç ağı, Güney Asya'dan başlayarak Avrupa'ya uzanan uyuşturucu rotası ile birlikte, aynı güzergâh üzerinde yukarıda belirtilen yasadışı göç yolu ile de örtüşmektedir (Alkan, 2004: 28)

PKK özellikle Yunanistan ve İtalya ülkelerine, Ege denizi üzerinden küçük balıkçı tekneleriyle veya Meriç nehri üzerinden botlarla illegal yollardan veya sahte pasaportlar kullanarak sınır kapılarından örgüt mensuplarının ve sempatanlarının geçişlerini sağlamış, bunun yanında İran ve Irak'ın ülkemize sınır bölgelerinde oluşturduğu sözde gümrük noktaları vasıtasıyla, bu tür yasadışı faaliyetleri organize eden suç örgütlerinden vergi adı altında haraç alarak bu yolla ciddi miktarlarda maddi kazanç elde etmiştir.

PKK, özellikle yasadışı geçişlerde güzergâh olarak kullanılan Bulgaristan, Romanya, Macaristan, Avusturya, Yunanistan, İtalya, Rusya, Bağımsız Devletler Topluluğu (BDT) ülkelerinde odaklanan terör örgütü mensupları ve taşeronlar aracılığıyla ya da bizzat kendileri yasadışı geçişlerde yardım ve yataklık yapmaktadırlar. 1990'lu yılların ikinci yarısında örgüt tarafından, kişilerin yasadışı yollarla başta Almanya olmak üzere çeşitli Avrupa ülkelerine götürülmeleri sırasında, güvenlik birimlerince alınan önlemlere göre değişik yol ve yöntemler denenerek, aşağıda belirtilen kara, hava ve denizyolları kullanılmıştır (Dalman ve Tabak, 1995: 93).

- **Karayoluyla**
 - Türkiye-Bulgaristan-Romanya-Macaristan-Avusturya-Almanya
 - Türkiye-Bulgaristan-Romanya-Ukrayna-Çekoslovakya-Almanya
 - Türkiye-Bulgaristan-Romanya-Ukrayna- Polonya-Almanya
- **Karma (Havayolu-Karayolu)**
 - İstanbul-Budapeşte (havayolu) –Avusturya- Almanya
 - İstanbul, İzmir-Polonya (havayolu)-Almanya(karayolu)
- **Karma (Karayolu-Denizyolu)**
 - Türkiye-Yunanistan-İtalya
 - Türkiye-Arnavutluk (Tiran-Vlora)-İtalya (Lecce) –Fransa

Göçmen kaçakçılığı yöntemlerinin değişmesi, ülkelerin vize rejimlerinin değişmesi kadar, yürütülen operasyonların kullanılan yöntemleri zorlaştırmasından ya da imkânsız hale getirmesinden kaynaklanmaktadır. PKK bugüne kadar 1997 ve 1998 yıllarında açık bir şekilde yasadışı göçmenlerin gemilerle Avrupa'ya

gönderilmesi suretiyle organize ettiği olaylar dışında sahte belgelerin ve hudut kapıları dışında yasadışı deniz ve kara sınır geçişlerinin de kullanıldığı çok çeşitli yollarla göçmen kaçakçılığı yapmayı sürdürmüştür.

PKK'nın 1989 yılında Almanya, Fransa, Lüksemburg'a yönelik iltica akımının artmasından sonra mali polis, INTERPOL polisi ve istihbarat birimleri tarafından yapılan çalışmalarda PKK iltica mafyası işbirliği tespit edilmiş, mafyanın daha sonra Avusturya'ya geçmek üzere Macaristan'a götürdüğü Türklerin pasaportlarını ellerinden alarak yasadışı örgütlere sattığı belirlenmiştir (Milliyet gazetesi, 13 Aralık 1989).

PKK terör örgütünün göçmen kaçakçılığını bizzat yaptığına ilişkin bir habere göre, Ağustos 1994'de İstanbul Bağcılar ve Esenler'de ele geçirilen PKK'lı teröristlerden Ramazan Doğan ve Celal Tanin'in sahte pasaportlarla yurt dışına adam kaçırdığı tespit edilmiştir (Milliyet gazetesi, 30 Ağustos 1994).

PKK terör örgütünün yaygın kullandığı bir yöntem, aynı zamanda kamuoyunda bir trajedi olarak göstermeye çalıştıkları gemilere kaçak olarak yolcu taşınmasıdır. Özellikle de PKK'nın siyasi kanadı ERNK tarafından İtalya'ya kaçak sığınmacı getirecek 3 geminin İstanbul'dan ayrılmaya hazır olduğuna ilişkin 03 Ocak 1998 tarihinde yapılan açıklamanın bir gün sonrasında, Haydarpaşa Limanı'ndan daha önce aynı yolla Almanya'ya iltica eden yakınları gibi İtalya'nın Triestte Limanı'na giden Ro-Ro gemisine binmeye hazırlanan ve Bingöl, Elazığ ve Erzurum'dan kendilerini kod adlarıyla tanıtan PKK mensubu iki kişiyle anlaşarak, İtalya'ya gitmek isteyen 19-26 yaşlarındaki 18 kişi yakalanmıştır (Hürriyet gazetesi, 5 Ekim 1998).

Çanakkale'de Ocak 1998 tarihinde gerçekleştirilen operasyonda, yasadışı yollardan Saros Körfezi'ndeki Kabatepe Limanı'ndan İtalya'ya ayrılacak Honduras bandıralı 'Axis 1' ve 'A. İlkay' gemileri ile İtalya gitmek isteyen 275'i Türk, 160'ı yabancı uyruklu toplam 435 kaçak ile kaçakçılık organizasyonu yapan ve daha önce PKK üyesi olmaktan cezaevine girip çıkan 20 yaşındaki Ahmet Çelebi, 23 yaşındaki Ramazan Takak ve aynı yaştaki Hüseyin Arısu'nun da aralarında bulunduğu 11 kişi yakalanmıştır (Hürriyet gazetesi, 4 Ocak 1998).

06 Kasım 1998 tarihinde yürütülen operasyonda Edirne'nin Meriç İlçesi'nde Yunanistan'a kaçırılmak istenen 5'i çocuk, 20'si kadın olmak üzere Irak, Pakistan, Fas, Bangladeş, Sudan, Cezayir, Tunus, Filistin, Mısır, Afganistan uyruklu toplam 220 kişiyi Zaho'da toplayarak 1000'er dolar karşılığı İstanbul'a, oradan da Türk-Yunan sınırındaki köylere bırakan PKK'nın insan ticareti yapan şebekesi çökertilmiş, operasyonda PKK mensubu Ali Omar da dahil olmak üzere 9 kişi yakalanmıştır (Hürriyet gazetesi, 6 Kasım 1998).

13 Aralık 1998 tarihinde Edirne'nin Enez İlçesi'nde Yunanistan'dan Türkiye'ye deniz yoluyla kaçak giriş yapan ve örgütün sözde Almanya Komitesi üyesi Ahmet Angay'ın verdiği bilgiler ışığında, militanları kayıkla Yunanistan'a götürüp getiren Abidin Ateş de dahil olmak üzere 10 PKK mensubu daha yakalanmıştır (Hürriyet gazetesi, 13 Aralık 1998).

Aralık 1998'de İtalya Kaçakçılıkla Mücadele Dairesi Başkanlığı tarafından yürütülen operasyonda, İtalyan ve PKK'ya bağlı Kürt kökenli kaçakçılardan oluşan şebekenin, deniz ve karayolu ile Anadolu'dan Avrupa'ya yaklaşık 9 bin Kürt kökenli kaçak mülteci getirdiği ve alınan paranın büyük bir bölümünün terör örgütüne gittiği tespit edilmiş; konuyla ilgili Mehmet Dikmez, Mehmet Aslan ve Mahir Dağ adındaki PKK'lılar yakalanmış; PKK'nın insan kaçakçılığı için Puglia bölgesinin mafya kolu 'Sacra Corona' ile işbirliği yaptığı tespit edilmiştir (Hürriyet gazetesi, 16 Aralık 1998).

Romen polisiyle Türk Polisinin ortak yürüttüğü bombacı operasyonunda PKK'nın Romanya'daki bomba eğitim kampı ortaya çıkarılmış, Romen polisi Bükreş'teki kampta bulunan 14 kişiyi yakalamış, yakalanan örgüt mensuplarının sahte pasaportlarla ülkeye girdiği tespit edilmiştir (Milliyet gazetesi, 25 Temmuz 1999).

06 Kasım 2000'de İstanbul'da PKK'ya illegal yollardan yurtdışına adam göndermek, bu organize içerisinde örgütün yurtdışındaki üst düzey unsurları ile ilişki içerisinde bulunmak, örgüt elemanlarını bu şekilde yurt dışına aktarmak suçlarından H.D., M.B., S.B., N.R. ve M.Ö. adlı şahıslar tutuklanmıştır (TEM, 2000).

Şubat 2002'de Edirne Eskiköy mevkiinde, 1992'den bu yana PKK eylemlerine katılmaktan ve işlediği cinayetten Mersin Cezaevi'nde ömür boyu hapis

cezası çektiği sırada 1,5 yıl süre ile ölüm orucu eylemine katılan ve kalıcı hastalık ve hayati tehlikesinin olması nedeniyle cezası 6 ay ertelenen Derviş Orhan Hollanda, İngiltere ve Norveç'teki örgüt üyeleri ile temasa geçmesinin ardından sınırdan kaçak olarak geçmek isterken yakalanmıştır (Hürriyet gazetesi, 19 Şubat 2001).

2001 Şubat'ında Fransa'nın güney sahillerindeki Saint-Raphael yakınlarında karaya oturan East-Sea adlı Kamboçya bandıralı gemiden alınıp polis kontrolündeki Frejus kampına yerleştirilen 912 Kuzey Iraklı yasadışı göçmen arasında önemli sayıda PKK üyesi olduğunu tespit edilmiştir (Hürriyet gazetesi, 22 Şubat 2001).

PKK üyesi olarak 4 yıl boyunca çeşitli eylemlere katıldıktan sonra, Eylül 2006'da örgütten kaçarak Bingöl'de güvenlik kuvvetlerine teslim olan 'Ferhat' kod adlı 28 yaşındaki, Bingöl doğumlu Hilmi B., kendi ifadesine göre 2000 yılında pasaport aldıktan sonra çalışmak için Bosna-Hersek'e gitmiş, insan kaçakçıları vasıtasıyla yasadışı yollardan girdiği Hollanda'da 8 ay kaldıktan sonra yine yasal olmayan yollarla Almanya'ya geçmiş, Almanya'da iltica talebinde bulunmuş ve Chemnis İltica Kampına gönderilmiş, burada bir süre bekledikten sonra başvurusuna yanıt alamayınca, kamptaki PKK'lılarla temasa geçmiş, ardından Chemnis kampından ayrılarak Hollanda'nın Rejveg şehrinde 10 günlük gençlik kampına katılmış, daha sonra Rejveg'e iki saat uzaklıktaki başka bir kentte 2,5 aylık yoğunlaştırılmış eğitimden sonra sahte bir pasaportla Suriye'ye giderek örgütsel faaliyetlere katılmaya başladıktan yaklaşık iki ay sonra Kuzey Irak'a geçerek, 3 yıl boyunca örgütsel faaliyetlerde bulunmuş, 2005 yılı Ağustos ayında yine yasadışı olarak Türkiye'ye geçerek Bingöl'de örgüt faaliyetlerini yürütmeye devam ettiği sıralarda PKK'nın sözde Erzurum Eyaletinde yaşadığı olaylardan sonra ağabeyiyle birlikte teslim olmuştur (Milliyet gazetesi, 13 Haziran 2007).

Temmuz 2009'da İsveç güvenlik birimleri tarafından yürütülen operasyon sonucunda göçmen kaçakçılığı yaptığı gerekçesiyle tutuklanan İsmet K. isimli PKK sorumlusunun, çok sayıda yasadışı göçmenin İsveç'e girişini sağladığı, 7 bin Euro karşılığı yasadışı göçmenlere sahte pasaport düzenlediği ortaya çıkartılmış, yürütülen soruşturmada çok sayıda sahte pasaport ile birlikte toplanan 50 bin Euro'nun Irak'taki örgüt kamplarına gönderilmek üzere olduğu tespit edilmiştir. Ağustos 2009'da da Avusturya sınır polisi tarafından Offenberk şehri yakınlarındaki A3

otoyolunda gerçekleştirilen operasyonda, 9 yasadışı göçmeni yasadışı yollardan ülkeye sokmaya çalışan biri kadın, 3 PKK mensubu yakalanmış, Avusturya plakalı bir minibüs içerisinde ülkeye yasadışı yollardan sokulmak istenen 9 yasadışı göçmen sınır dışı edilirken, terör örgütü mensupları ‘sahtecilik’ ve ‘göçmen kaçakçılığı’ yaptıkları gerekçesiyle tutuklanmıştır. Yakalanan teröristler daha önce Avusturya’ya iltica başvurusunda bulunmuşlar, ancak talepleri ‘PKK ile ilişkileri olduğu’ gerekçesiyle reddedilmiştir (Hürriyet gazetesi, 24 Temmuz 2008).

Ekim 2009’da Avusturya güvenlik birimleri tarafından Niederösterreich Eyaleti’nde gerçekleştirilen operasyonda, bir benzin istasyonunda durdurulan sebze ve meyve nakliyatı süsü verilen iki kamyon içinde 64 Kürt göçmeni yasa dışı yollardan 3-5 bin Avro karşılığında Avusturya’ya sokmaya çalışan 3 PKK üyesi ‘sahtecilik’ ve ‘insan ticareti’ yaptıkları gerekçesiyle tutuklanmıştır (Star gazetesi, 16 Ekim 2009).

Temmuz 2010’da İtalyan Sahil Güvenlik Birimlerince Puglia bölgesindeki Gallipoli yakınlarında bulunan Pizzo Burnu sahilinde bir gemiye düzenlenen operasyonda Türkiye’den geldiği tespit edilen aralarında çocuk ve kadınların da bulunduğu Kürt ve Afgan kökenli yaklaşık 60 yasadışı göçmeni yasadışı yollardan Yunanistan’dan İtalya’ya sokmaya çalışan iki PKK mensubu tutuklanmıştır (Cumhuriyet gazetesi, 29 Temmuz 2010).

Fransa’da Ocak 2011’de 15-20 bin Avro karşılığında Irak, İran ve Suriye’den yaklaşık 2 bin Kürt kökenli kişiyi kaçak yollardan Yunanistan ve İtalya üzerinden İsviçre, Fransa, İngiltere, Almanya ve İskandinav ülkelerine götürdükleri tespit edilen 13 PKK mensubunda oluşan göçmen kaçakçılığı şebekesinin lideri Ali Karzan Atıcı ve yardımcısı Bahri Ali 7’şer yıl, şebekesinin finansman sorumlusu Abdullah Kaves ve yardımcısı Ünzile Aksoy 5’er yıl, diğer örgüt mensupları ise 3-5 yıl arasında değişen hapis cezalarına çarptırılmıştır (Bugün gazetesi, 24 Ocak 2011).

Söz konusu olaylar PKK’nın örgüt sempatizanı ya da militanı olarak kullanacağı kişilerin kaynak, transit ve hedef ülkelere geçiş sürecinde destek verdiğini açıkça göstermektedir. Hedef ülkeler arasında Batı Avrupa ülkeleri olduğu gibi İskandinav ülkeleri de bulunmaktadır. Kara, deniz, hava yollarının kullanıldığı

güzergâhlarda sahte pasaportlar ve vizeler göçmen kaçakçılığının yöntemleri arasında yer almaktadır.

2.3. PKK VE BELGE SAHTECİLİĞİ

PKK terör örgütü, yasadışı göç ve göçmen kaçakçılığı amacıyla belge sahteciliği suçunun bizzat içinde yer almaktadır. Bu kapsamda PKK terör örgütünün, iltica taleplerinin kabul görmesi için sahte belgeler ve yasadışı sınır geçişleri için sahte belgeler düzenlemek şeklinde iki yöntem kullanıldığı görülmektedir.

2.3.1. İltica Taleplerinin Kabul Görmesi İçin Sahte Belgeler Düzenlemek

PKK yurtdışına legal ve illegal yollardan çıkış yapan şahısların iltica işlemlerinde kullanılmak üzere tamamıyla sahte belgeler düzenlenmektedir. Kullanılacak belgenin, çeşitli şekillerde elde edilmiş imzalı mühürlü kopyaları kimlik bilgileri değiştirilerek başka kişiler adına düzenlenmektedir. Ayrıca, söz konusu belgeler tamamen sahte olarak basılıp sahte kaşe, mühür, kayıt ve imzalarla tanzim edilebilmektedir.(Üney, 2006: 111)

PKK üyesi ve Kürt olduğu için Türkiye’den yasadışı olarak çıkararak bu ülkeye ulaşan insanlar bu ülke makamlarının isteyebileceği her türlü belgeyi PKK’nın desteği ve sağlamasıyla yanlarında bulundurmışlar, mahkemelerde delil olarak sunulan bu sahte belgelerin çeşitliği yanında muhtardan alındığı ileri sürülen tutuklama yazısından, avukatlardan müvekkillerine yazılmış, Türkiye’ye dönmeleri halinde hapse atılacağına ilişkin yazılara kadar çeşitlilikte olan bu ülke mahkemelerinde yürütülen on binlerce iltica dosyasının içeriğini oluşturmuştur.

Frankfurt’ta A.T ve M.T isimli şahıslara ait, Belçika’da da “Rue de Tabora 1000 Bruxelles” adresinde bulunan tercüme bürolarının PKK mensuplarına sahte belgeler hazırlayarak verdikleri, form halinde hazırlanan bu belgelerin isim değişiklikleri ile her Türkiye Cumhuriyeti vatandaşına uygulanabilir hale getirdikleri, Almanca ve Fransızca’ya çevrilen bu belgelerin bu ülkelere yapılacak iltica başvuru sürecinde kullanıldığı resmi makamlarca tespit edilmiştir. İltica makamlarına sunulan

belgeler arasında aşağıda sunulan sahte belge türleri de dâhil olmak üzere binlercesi bulunmaktadır (Dalman ve Tabak, 1995: 5).

1. Başvuru sahibinin siyasi sebeplerle yurtdışında bulunduğundan Türkiye'deki ikamet adresinde bulunmadığına dair muhtarlardan alındığı iddia edilen sahte belgeler,
2. Hristiyan Türk olarak Türkiye'de ibadet ettikleri kilisenin müzeye çevrildiği ya da yıkıldığına yönelik Cemaat liderinden alındığı iddia edilen sahte belgeler,
3. Emniyette verdikleri PKK lehine ifadelerden dolayı Savcılıkça tekrar çağrıldığına, bu işlem için gelmediği takdirde gıyabında karar verileceğine yönelik Cumhuriyet savcılığından alındığı iddia edilen sahte belgeler,
4. Gerçekte var olmayan mahkemelerce verilen PKK üyeliğinden tutuklanma kararlarına ilişkin sahte belgeler,
5. PKK üyesi olduğu için mahkemelerde savunmasının yapılamadığına ilişkin bazı il barolarından alındığı iddia edilen sahte belgeler.

Bu konular Türkiye ve Almanya arasındaki üst düzey görüşmelerin gündeminde de yer almıştır. Türk yetkililer tarafından Almanya İçişleri Bakanı Wolfgang Schauble'a İçişleri Bakanı Beşir Atalay tarafından verilen dosyada, kişilerin Türkiye'den, Irak ya da İran'dan illegal yollarla Almanya'ya sokuldukları, bu kişilere, Almanya'ya iltica başvurusunda bulunabilmeleri için sahte belgeler düzenlendiği, mültecilik başvurusu kabul edilenlerin Almanya'daki yerel birimlerden ya da Alman yardım kuruluşlarından aldıkları maddi yardımların belli miktarına örgüt tarafından el konulduğu bilgisi yer almıştır (Milliyet gazetesi, 08 Şubat 2008).

Yasadışı göçmenlere sağlanan sahte sığınma belgelerinin genel olarak hedef ülkelerde hazırlandığı görülse de, kişilere Türkiye'den hazırlanarak verdiklerine ilişkin örnekler de mevcuttur. 22 Mart 2008 tarihinde İzmir Aliaga'da önemli sanayi kuruluşlarına yönelik eylem hazırlığı içinde oldukları tespit edilerek yakalanan M.K., F.D., Ü.D., İ.B. ve B.K.'nin sahte belgeler düzenleyerek örgüt sempatanlarının Avrupa ülkelerine iltica etmelerini sağladıkları ve terör örgütüne maddi gelir temin ettikleri saptanması, iltica başvurularında kullanılmak üzere üretilen bu sahte

belgelerin Türkiye’de de düzenlendiğini göstermektedir (Hürriyet gazetesi, 22 Mart 2008).

2.3.2. Yasadışı Sınır Geçişleri İçin Sahte Belgeler Düzenlemek

PKK, militanlarını eylem için Türkiye’ye göndermek üzere ya da suç kayıtlarından dolayı yasal çıkış yapamayan militanlarını yurt dışına çıkarmak üzere sahte pasaportlar kullanmaktadır.

Bu konuda verilebilecek ilk örnek örgüt tarafından Yunanistan’daki kamplara gönderilen kişiler için sahte pasaportlar kullanılmasıdır. Örneğin, İran Urumiye’de gerçekleştirilen bir operasyonla yakalanarak 24 Aralık 1997 tarihinde Ankara’ya getirilen PKK bombacısı ‘Yalçın’ kod adlı Şeref Kılıç, kendisi gibi 18 Mart Üniversitesi’nde okuyan, arkadaşları Rabia Coşgun ve Hanım Demir sahte pasaportlarla geçtikleri Bulgaristan’dan önce otobüsle Yunanistan’a geçirilmişler, Yunanistan sınırında ‘Hamza’ kod adlı PKK’nın ERNK kimlik kartını göstermesiyle Yunanistan’a girişleri yapılmış, kendilerine Atina’daki örgüt evinde 15 PKK’lıyla birlikte gördükleri eğitimin ardından ‘Çektar’ kod adlı PKK’nın kontrolünde Atina’ya yakın PKK kampına pusu kurma, baskın, gerilla yürüyüşü, silah kullanımı eğitimi verilmiştir (Hürriyet Gazetesi, 25 Aralık 1997).

Sahte pasaport temini Avrupa içinde de görülmüştür. Nisan 2005’de Alman Federal Başsavcılığı, Eylül 2003’ten Haziran 2004’e kadar terör örgütünün Darmstadt, Kasım 2004’e kadar da Mainz bölgesi sorumlusu olarak faaliyet gösteren ve 12 Kasım 2004’ten beri tutuklu bulunan 28 yaşındaki Taylan S., PKK/KONGRA-GEL’e üye olmak, örgüte malzeme ve sahte pasaport sağlanmasında rol almak suçlarından mahkemeye sevk edilmiştir (Hürriyet gazetesi, 28 Nisan 2005).

Almanya’da Avrupa genelinde örgüt adına her yıl yaklaşık 10 milyon avro topladığı ve örgüt üyelerinin yasa dışı yollardan ülkeye girebilmesi için sahte pasaport düzenlediği tespit edilen ve 18 Ekim 2005 tarihinde tutuklanan PKK üyesi Halil D. (37), Celle Yüksek Eyalet Mahkemesi tarafından 3 yıl hapis cezasına çarptırılmıştır (Hürriyet Gazetesi, 11 Ekim 2006).

PKK terör örgütünün sahte belge üretiminde bizzat rol aldığına ilişkin bir örnek Silopi İlçe Emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele Ekipleri tarafından, 25 Mart 2006’da düzenlenen bir operasyonda karşımıza çıkmıştır. Kuzey Irak’a geçmek

isterken yakalanan Abdulvasip Ezer adına düzenlenmiş sahte pasaport taşıyan bir kişinin taşıdığı ve PKK örgütüne gittiği kuşkusu üzerine incelemeye alınan pakette sahte belge temininde kullanılan ekipmanlar, boş nüfus cüzdanları ve yüzlerce kimlik fotokopisi, grafik tasarım ve kart-baskı programları ele geçirilmiştir (Hürriyet gazetesi, 29 Mart 2006).

Sahte pasaportların Türkiye içinde gerçekleştirilen bir eylemden sonra ülke dışına çıkmak amacıyla da kullanımı amaçlanmıştır. 23 Aralık 2006 tarihinde Mersin’de, 3 bombalı eylem gerçekleştirdiği tespit edilen ve yurt dışından Mersin’e eylem için gelerek yeni eylem hazırlığında olan PKK üyesi ‘Mehmet Zübeyir Ali’ kod adlı V.U.Y., 12 kilo plastik bombayla ve eylemden sonra tekrar yurt dışına çıkmak için kullanacağı F.D. adına düzenlenmiş bir sahte pasaport ile birlikte ele geçirilmiştir (Hürriyet gazetesi, 23 Aralık 2006).

PKK terör örgütünün sahte vize temini amacıyla diğer suç gruplarıyla bağlantısına sahte Schengen vizesi temini örneğinde karşılaşılmıştır. Mart 2007’de Ankara Emniyet Müdürlüğü Kaçakçılık ve Organize Suçlar Şube Müdürlüğü Mali Suçlar Büro Amirliği’nin yaptığı ‘Damga’ operasyonunda, AB ülkelerine gitmek isteyen ancak, Schengen vizesi almak için büyükelçiliklerinden istenilen normlara sahip olmayan, araların da PKK bağlantılı kişilerin olduğu kişilere, il dışındaki uzantıları vasıtasıyla 5 bin-6 bin Euro veya Dolar karşılığında Schengen vizesi sağlayan, sahte belge düzenleyerek vize alan şebeke çökertilmiştir (Hürriyet gazetesi, 16 Mart 2007).

Sahte belge temini sadece seyahat belgeleri ile sınırlı kalmamış, yabancı devletlere ait polis kimlik kartlarına kadar uzanmıştır. 16 Mayıs 2008 tarihinde Konya Akşehir başta olmak üzere 4 ilde eş zamanlı düzenlenen ‘O4 Vize’ adlı operasyonda, terör örgütü PKK’nın adını kullanarak sahte kimlik, pasaport, sürücü belgesi ve yabancı devletlere ait emniyet teşkilatlarının kimliklerini düzenlediği ileri sürülen 19 kişi yakalanmıştır. Suç örgütünün terör örgütü PKK’nın adını kullanarak sahte pasaport, kimlik ile bu işlemlere yarayan sahte belgeler düzenleyerek, yurt dışına 2 bin civarında kişi gönderdiği, sürücü belgesi, su kuyusu ruhsatı ve diploma ile yabancı devletlere ait emniyet teşkilatlarının kimliklerini çıkarttıkları saptanmıştır (Hürriyet gazetesi, 16 Mayıs 2008).

Konuyla ilgi bir diğ er örnekte, 17 olayda 12 güvenlik görevlisinin Şehit edilmesine karışan ‘Vasfi’ kod adlı Eyüp Kılıç, Mardin’in Dargeşit İlçesi’nde 1988 yılında örgüte katılmış, 1990’da yurtdışında hazırlanan sahte pasaportla İstanbul Atatürk Havalimanı’ndan giriş yaptıktan sonra Türkiye’de ve Kuzey Irak’ta değişik kamplarda faaliyetlerde bulunmuş, 1994 yılında Yunanistan’a yasadışı geşit yaparken yakalanmış ve serbest bırakılmış, ancak 19.08.1998 tarihinde Adana Emniyet Müdürlüğü’ne pasaport başvurusu yaparken yakalanmış ve yürütülen soruştırma sonucu 4 PKK militanı ile birlikte tutuklanmıştır (Hürriyet gazetesi, 19 Ağustos 1998).

Göçmen kaşakçılığında sahte belgelerin kullanımı İstanbul Atatürk Havalimanına kadar uzanmıştır. İstanbul’da Ekim 2008’de düzenlenen sahte pasaport ve vizelerle Avrupa’ya insan kaşırdıkları tespit edilen Murat G. ve Muzaffer A.’nın elebaşılığını yaptėı ve PKK’ya yardım ve yataklık kaydı bulunan A.A.’nın da aralarında bulunduğu 17 kişilik bir çete ortaya çıkartılmıştır. Yapılan soruştırmada, Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi’nden AB ülkelerine gitmek isteyen kişileri İstanbul’a getirerek otellere yerleřtirdėi, bu kişiler için gerçek ve sahte pasaportlar hazırlandėı, vize uygulaması olan Avrupa  lkeleri ile vize uygulaması olmayan KKTC, Bosna Hersek gibi ülkeler için iki ayrı bilet alındėı, Atatürk Havalimanı’nda vize uygulaması olmayan bir ülkeye gidilecekmiş gibi pasaport kontrolünden ge irtildiği, daha sonra havalimanının içerisinde bekleyen çete  yesi, gönderilecek kişinin yanında bulunan sahte pasaporta mühür işlemini ger ekleřtirdėi, mührün basılmasıyla sahte pasaport işlemi havalimanının içerisinde tamamlanan kişi, bilet aldığı AB ülkesine gidecek uçağa bindiği tespit edilmiştir (Hürriyet gazetesi, 21 Ekim 2008).

PKK terör örgütünün sahte belge temini yoluyla ciddi miktarda gelir elde ettiğine ilişkin bir örnek de Antalya’da 6 Ocak 2010’da düzenlenen ‘Rüya’ kod adlı operasyonda ortaya çıkmıştır. Sahte pasaport, ehliyet ve kimlikle Irak, Afganistan ve Suriye vatandaşı 39 kişinin sahte belgelerle 10 ile 20 bin Euro arasında değişen miktarlarda para karşılığında yurtdışına gönderme organizasyonu yapan, aralarında PKK’ya yardım ve yataklık suçundan sabıklalı Mehmet Zeki  zkan da dahil olmak üzere 6 kişi yakalanmış, çete  yelerinden Mehmet şirin Ataş’ın Batmanlı olan ve Malatya’da güvenlik g  leriyle girdikleri çatışmada  len ‘Baver’ ve ‘Welad’ kod

adlı iki PKK militanının adına mail adresi aldığı ve çetenin görüşmelerini bu adresten yaptığı tespit edilmiştir (Milliyet Gazetesi, 18 Ocak 2010).

BÖLÜM 3

PKK VE İNSAN TİCARETİ İLİŞKİSİ

Buraya kadar olan bölümlerde PKK terör örgütünün göçmen kaçakçılığı ile bağlantısı ortaya konulmuştur. Bu bölümde ise PKK'nın Avrupa'ya yönelik gerçekleştirdiği göçmen kaçakçılığı faaliyetlerinin devamı niteliğinde gerçekleşen insan ticareti faaliyetleri ele alınacaktır.

Europol'un "AB'de Terörizm Durumu ve Eğilimleri 2011" raporunda, PKK'nın terörist faaliyetlerinin finansmanını karşılamak için uyuşturucu, insan ticareti ve yasadışı göçü kolaylaştırdığı, "yardım" ve "üyelik aidatı" adı altında para topladığı ancak gerçekte gasp ve yasadışı vergilendirmenin söz konusu olduğu belirtilmektedir (Europol, 2011: 24).

Ankara 2 Nolu Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin Sanık Abdullah Öcalan davasının gerekçeli kararında, örgütün yurtdışı gelir kaynakları olarak düzenlenen yardım kampanyaları, bağışlar, üye aidatları, tehdit, şantaj, gasp yoluyla elde edilen gelirler, kara para aklama faaliyetleri (gayri meşru elde edilen paraların Türkiye'ye sokulması), örgüt adına çalıştırılan işyerleri, (Örn. Bükreş'te 200'e yakın işyeri çalıştırılması) adam kaçırma ve fidye alma faaliyetleri, insan ticareti, işçi simsarlığı ve ilticacılardan alınan paralar (illegal yoldan Avrupa'ya gidenlerden mülteci statüsü kazanları için sahte pasaport ve ikamet sağlama işlemlerinden alınan paralar), yabancı kurum ve kuruluşların maddi destekleri, sınır ticareti ve mültecilerden elde edilen gelirler (Kuzey Irak Mülteci Kampı'ndan sağlanan gelirler), örgüt yayınlarının fahiş fiyatla satılmasından elde edilen gelirler, silah kaçakçılığı ve uyuşturucu ticareti gelirleri sayılmaktadır.

Örgütün, haraç toplama, uyuşturucu ticareti, göçmen kaçakçılığı, sahte kimlik temini ve çocuk kaçırma gibi suçlarla ilişkisi Almanya'nın önde gelen gazetelerinden Frankfurter Rundschau gazetesinin 31 Aralık 2005 tarihli sayısında ortaya çıkmıştır. PKK mensubu Hasan Atmaca, yukarıdaki suçlar kapsamında cezasına 5 yıl 3 ay hapis çarptırılmıştır. Söz konusu soruşturmanın savcısı Peter Mussig, PKK tarafından, kendi üyelerine, sempatizanlara ve diğer Kürt grupların üyelerine ağır bir

şiddet uygulandığını, her yıl ‘bağış’, ‘vergilendirme’ adı altında düzenlenen kampanyalar yoluyla Almanya’dan 20 milyon Euro haraç toplandığını, örgütün bağlı dernekler adına düzenlenen etkinliklerden de yüklü miktarda finansman temin edildiği, toplanan tüm paranın büyük bir bölümünün PKK’nın Kuzey Irak’taki kamplarına gönderildiği ve silah alımı, lojistik, propaganda giderleri için harcandığını ifade etmiştir. (Üney, 2006: 110)

PKK’nın uluslararası ölçekte insan ticareti ile bağlantısının en önemli örneklerinden birisi ‘Gülbahar dosyası’ (Gülbahar case) adı altında Birleşik Krallık’ta yürütülen soruşturmadır. 2004 -2005 yıllarında Türk, Kürt, Çin, Kosova ve Hırvat vatandaşlarının Birleşik Krallık’a yasadışı yollardan sokulması ile ilgili yürütülen soruşturmada aynı zamanda Birleşik Krallık vatandaşı olan Gülbahar isimli kişi 2005 yılında yürütülen soruşturma sonucunda insan ticareti suçundan 10 yıllık hapis cezasına çarptırılmıştır. Örgüt üyelerinin, yasadışı göçmenlerin bu transferleri sırasında aynı zamanda silah ve uyuşturucu kaçakçılığı yaptığı da soruşturmada elde edilen bilgiler arasındadır. Soruşturma sırasında elde edilen dokümanlar arasında PKK’nın kullanıldığı mali dokümanlar ele geçirilmiş, soruşturma birimleri elde edilen 39.750 Avro ve 9700 Pound’un PKK’ya finansman kaynağı olarak kullanılacağı tespitinde bulunmuşlardır (Arsovska, 2008: 5-6).

PKK’nın büyük gelir kaynağını, insan ticaretine konu edilen mülteciler oluşturmaktadır. Avrupa’daki halk, PKK’nın gelir kaynakları özünü teşkil etmektedir. Burada toplanan paralar, İran ve Irak’taki örgüt mensuplarına aktarılmaktadır. 1990’lı yılların sonlarında Avrupa’dan yılda 30 milyon Mark aidat toplandığı ifade edilmektedir (Arslan, 1999: 64).

NATO Takviyeli Ekonomik Komite Toplantısı Raporu’nda, PKK’nın uyuşturucudan sonra en çok gelir getiren faaliyetinin göçmen kaçakçılığı ve insan ticaretinin olduğu belirtilmektedir (Onay, 2008: 5). Raporda, PKK’nın, sahte pasaport ve vizelerle yasadışı göç ve göçmen kaçakçılığı faaliyetlerini yürüttüğü ve özellikle de Almanya’daki göçmen kaçakçılığı pazarını kontrol ettiği, insanların Avrupa’ya bu sahte pasaportlarla kaçırıldığı ve orada örgüte yakın derneklere iâşe, ibate ve iş sözü verilerek kayıt edildiği, bu şahıslara bir iş bulunduğunda da kendilerinden ‘üyelik aidatı’ adı altında PKK adına haraç toplandığı” (Hürriyet

gazetesi, 18 Aralık 2011) bilgisi de yer almaktadır. Buna göre toplanan haraçların da insan ticaretinden elde edilen gelirin bir parçası olduğu söylenebilir.

NATO Terörle Mücadele Mükemmeliyet Merkezi tarafından düzenlenen Terör Sempozyumu'nun kapanışında konuşan Genelkurmay İkinci Başkanı Orgeneral Ergin Saygun, PKK'nın yıllık gelirinin 500 milyon Avro'ya ulaştığını, 200-250 milyon Avro uyuşturucudan, 100-150 milyon Avro kaçakçılıktan, 15-20 milyon Avro yardımlardan, 20-25 milyon Avro diğer faaliyetlerden elde edildiğini açıklamıştır (Hürriyet gazetesi, 12 Mart 2008).

PKK'nın insan ticaretindeki rolü ve eleman temini ile finans kaynağı oldukça geniş olan iki büyük alanı kapsamaktadır. Diğer taraftan PKK Avrupa ülkelerine ulaştırdığı ve iltica sürecinde destek verdiği kişileri uyuşturucu ticaretinde kullanmaktadır.

PKK başta yasadışı göç ve göçmen kaçakçılığı yöntemlerini kullanarak insan ticareti suçunun sistematik olarak içinde yer almıştır. PKK'nın uyuşturucu ticareti yapması, işlenen insan ticaretinin yöntemlerinden sadece birisidir. Uyuşturucu ticaretinden Avrupa'da yakalanan kişilerin tamamına yakınının sığınmacı olması ve bu sığınmacıların sığınma başvuruları sırasında PKK tarafından desteklenmesi bu argümanı desteklemektedir. Buna göre, PKK'nın insan ticaretinde kazandığı paranın da uyuşturucudan kazandığı parayı kapsadığı söylenebilir.

Örgüt, yasadışı göç veya sığınma sürecinde desteklediği kişileri legal görünümlü organizasyonlar bünyesinde seminer ve toplantılarla siyasi eğitime tabi tutarak önce Ortadoğu'ya sonra da Türkiye'ye göndermektedir. Ayrıca, yine aynı amaca yönelik olarak örgüt, bu çalışmanın da ana konusu olan mülteci ve kaçak statüsünde bulunan oturma izni olmayan kişileri bu ülkede aktif örgütsel faaliyetlerde bulunmaya zorlamaktadır.

PKK tarafından Avrupa'ya götürülenlerin dışında Avrupa'ya başka şebekelerce ulaşılmış kişiler için de durum farklı olmamıştır. Bu kişiler, her şeyden önce yabancı dil bilmemeleri ve hukuksal süreçten de bihaber olmalarından kendilerine sunulan her türlü yardım elini kabul etmek zorunda kalmışlardır. Bu konuda 1990'larda büyük ölçüde uzmanlaşan PKK için bu kişiler gerçekten çok kolay birer hedef olmuştur. Uzman avukat ve danışmanlar yardımıyla bu kişileri

kolayca bu ülkelere yerleştiren ve onlara iş bulan örgüt, sonrasında da bu kişileri yalnız bırakmamıştır. Bunun karşılığında ise ‘vergi’ adı altında örgüte kaynak toplanırken, düzenlenen toplantılara bu şahısların katılmaları da gerekmektedir. Bu durumda olan bir şahıs maaşının oldukça yüksek sayılabilecek bir kesimini örgüte vermek zorunda kalmıştır (Laçiner, 2012: 2).

Buna göre, PKK’nın uyuşturucudan elde edilen gelir de dahil olmak üzere hemen hemen hepsinin insan ticareti bileşenlerini içerdiği öngörülürse, yıllık gelirinin tamamına yakını (335-445 milyon Avro) insan ticareti ve bağlantılı suçlardan kazandığı öne sürülebilecektir

Göçmen kaçakçılığı yoluyla Avrupa ülkelerine götürülen kişiler örgüt tarafından takip edilerek, barınma ve iş bulma vaadi ile PKK yanlısı derneklere üye olarak kaydedilmişler, bu sırada yöne örgütün sağladığı sahte belgelerle sığınma başvuruları başlatılmıştır. Söz konusu süreçler devam ederken, yine bu derneklerin bulduğu işlere yerleştirilen şahıslardan, örgüte yardım amacıyla ‘aidat’ adı altında paralar toplanmıştır. Bu şahıslar aynı dernekler tarafından ideolojik eğitimden de geçirilerek, PKK adına zorla para toplama, örgütün yayın organlarını dağıtma, uyuşturucu işlerinde kurye olarak çalıştırma gibi suçlara itilmişlerdir. (Alkan, 2004; 290)

3.1. PKK TERÖR ÖRGÜTÜNÜN İNSAN TİCARETİ YÖNTEMLERİ

Bir önceki bölümde ifade edildiği gibi PKK, insan ticaretini, bu suçun hemen hemen tüm tiplerini kapsayacak şekilde aşağıdaki yöntemlerle işlemektedir:

- Örgüt adına çalışmaya zorlanması (örgütsel doküman dağıtma vb.)
- Yasadışı faaliyetlerde kullanma (uyuşturucu üretimi, dağıtımı vb.)
- Eleman temini amacıyla kaçırma (silahlı eğitim kampları vb.)
- Çocukların silahlı örgüt eylemlerinde kullanılması
- Kadın ticareti ve kadınların cinsel istismarı

3.1.1. Örgüt Adına Çalışmaya Zorlama

PKK, gelirinin büyük bir kısmını Avrupa’da yaşayan Kürtlerden haraç ve bağış altında toplayarak ve zorla sattığı örgütsel yayınlardan kazanmakta, bunu ise 1990’lı yıllarda Avrupa’ya ulaştırdığı ve sığınma süreçlerinde destek olduğu Kürtlerin adeta PKK’ya olan borçlarını ödemeleri için örgüt yayınlarını dağıttırma, dernek işlerini yaptırma gibi yöntemlerle insan ticareti yoluyla sağlamaktadır.

PKK çaresizliklerinden faydalanarak kullandığı bu kişileri sadece örgüt yayınlarını dağıttırma, dernek işlerini yaptırma gibi işlerde çalışmaya zorlamamaktadır. 25 Aralık 2001 tarihli Volkskrant Gazetesi’nde yer alan bir haberde yer alan bilgilerde, Hollanda’da rüşvet ve suiistimallerle mücadele için oluşturulan kurumlara göre, bölgede 2 bin dolayında özel işçi bulma kurumu arasından 600’e yakınının Türk vatandaşlarına ait olduğu, bu kurumların bazıları tarafından Lahey ve çevresinde tarım sektöründe özellikle bahçe ve seralarda yasadışı olarak istihdam edilen Türk kökenli işçilerden elde edilen yılda 120 milyon florin dolayında yasadışı gelirin büyük bölümünün terör örgütü PKK’ya gönderildiği tespit edildiği belirtilmektedir (Hürriyet gazetesi, 25 Ağustos 2001).

3.1.2. Yasadışı Faaliyetlerde Kullanma

PKK, Avrupa ülkelerinde kontrolü altında bulundurduğu ve sığınma sürecinde desteklediği mülteciler aracılığıyla uyuşturucu pazarında sokak satıcılığını kendi kontrolünde yürütmektedir. Söz konusu kişiler insan ticaretinde kullanılan istismar yolları kullanılarak (polise tehdit, sınır dışı gibi) bu alanda çalıştırılmaya zorlamaktadır. Nitekim Türkiyeli birçok uyuşturucu kaçakçısı, işlerini Avrupa piyasalarına ucuz mal süren PKK’ya kaptırdıklarından şikayet etmektedirler (Gürses, 2001: 295).

Türkiye Büyük Millet Meclisi Uyuşturucu Başta Olmak Üzere Madde Bağımlılığı ve Kaçakçılığı Sorunlarının Araştırılarak Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu Raporu’nda (2008: 18) UNODC, OECD ve EUROPOL raporları, Orta Doğu’dan Avrupa’ya ulaşan uyuşturucunun, PKK’nın kontrolünde olduğunu açıklamaktadır. Amerikan Dışişleri Bakanlığı’nın kayıtları da aynı yönde bilgi vermektedir. Emniyet verilerine göre

dünya uyuşturucu pazarı yıllık 500 milyar dolar seviyesindedir. Bu rakamın Türkiye ayağına düşen miktar olan yıllık 50-60 milyar doların, kontrolünün PKK'nın elinde olduğu iddia edilmektedir.

PKK'nın destek verdiği mültecilerin önemli bir kısmı ödedikleri aidat ve diğer yardımlarla PKK için birer vergi mükellefi olmuş ya da haraç toplama ve uyuşturucu kuryeliği gibi işlerde çalışmaya zorlanmaktadır. Yürütülen kolluk soruşturmaları PKK'nın uyuşturucu kaçakçılarından zorla komisyon almanın yanı sıra, uyuşturucu kaçakçılığı, uyuşturucunun üretimi ve sokak satışları ile derinden ilgili olduğunu ortaya çıkartmıştır (Dandurand ve Chin, 2004: 9).

Eylül 2009'da Finlandiya'nın başkenti Helsinki'de haraç almak ve çocukları uyuşturucu ticaretinde kullanmak yönündeki şikayetlerin ardından terör örgütüne yönelik başlatılan operasyonda, Helsinki'deki terör örgütünün kontrolündeki derneklerin, çocukların uyuşturucu ticaretinde kullanılması yoluyla toplanan yaklaşık 300 bin Avro'yu, terör örgütünün Avrupa yapılanmasının başındaki kişiye gönderme aşamasındayken üzerlerinde sahte pasaport ve kimlikle yakalanan iki kişi adlı makamlarca tutuklanmıştır (Hürriyet gazetesi, 12 Ocak 2011).

Yasadışı yollardan Almanya'ya geçtikten sonra PKK tarafından temas kurulan 1978 doğumlu, M.D'nin güvenlik birimlerine verdiği aşağıdaki ifadeleri göçmen kaçakçılığı yoluyla destek verilen kişilerin uyuşturucu ticaretinde kullanılmak suretiyle insan ticaretine konu edilmelerine ilişkin önemli bir örnektir:

“Almanya’da, PKK adına uyuşturucu ticareti yapan Mehmet ile tanıştım ve onun verdiği eroini satmaya başladım. Ama yakalandım. Cezaevinden çıktıktan sonra Mehmet tarafından, kendilerine olan borcumu ödemek için tekrar uyuşturucu satma talimatı verildi. Yine yakalandım. Benden eroinin parasını istediler. Param olmadığını söyleyince; ‘üç seçeneğim olduğunu, bunlardan birincisinin parayı ödemem, ikincisinin öldürülmem, üçüncüsünün de PKK’ya katılmam’ olduğunu söylediler.” (TEM, 2011)

Adana'da yaşları 12 ile 17 arasındaki çocuklara hırsızlık, uyuşturucu satıcılığı yaptırıp PKK'nın korsan gösterilerde polis memurlarını taşıttıkları iddia edilen 9 kişilik çocuk taciri çete üyeleri hakkında ‘İnsan Ticareti Yapma, 18 Yaşını Doldurmamış Kişilere Karşı İnsan Ticareti’ suçlarından Adana 9. Ağır Ceza

Mahkemesi'nde dava açılmıştır. Toplam 528 yıl hapis cezası istemiyle dava açılmış, teknik ve fiziki takip sonucu Y.Y.'nin liderliğindeki çetenin, mahalledeki yoksul ailelerin çocuklarını sahiplenip, bu çocukları uyuşturucuya alıştırdıktan sonra hırsızlık, sahte altın dolandırıcılığı, uyuşturucu satıcılığı yaptırdıkları saptanmıştır.

Ayrıca, bu çocuklara, PKK yandaşlarının verdiği para karşılığı korsan gösterilerinde de polis memurlarına taş, molotofkokteyli ve el yapımı bomba attırdıkları belirlenmiştir. Adana, Bursa, Diyarbakır ve Batman illerinde toplam 82 hırsızlık olayına karıştıkları saptanan çocuk taciri çeteye yönelik 16 Nisan 2012'de yapılan operasyonda aralarında çete tarafından suça yönlendirilen 11 çocuğun da bulunduğu 20 kişi yakalanmıştır.

Çete elemanlarının ev ve iş yerlerinde yapılan aramalarda 8 tabanca, 4 av tüfeği, 4 kuru sıkıdan dönme tabanca, bin 500 gram esrar, 150 tabanca fişegi, 53 çalıntı cep telefonu, 16 farklı şahsa ait tahsil edilmek üzere 45 bin lira tutarında senet ele geçirilmiştir (Sabah Gazetesi, 12 Ağustos 2012).

3.1.3. Eleman Temini Amacıyla Kaçırma

PKK tarafından Irak'ın kuzeyindeki örgüt kamplarına kaçırılan çocuklara önce psikolojik eğitim verilmekte, bu sırada eylem kadroları ile görüştürülmeyen çocuklara silah, bomba eğitimi verildikten sonra yasadışı yollardan Avrupa ülkelerine tekrar getirilmekte, çocuklar sabotaj, uyuşturucu ticareti, kuryelik, intihar, gasp, kapkaç, örgüte kadro temini gibi çok çeşitli amaçlar için kullanılmaktadır.

Alman güvenlik birimleri tarafından Aralık 1998'de katı bir hiyerarşi içinde örgütlü kundaklama, infaz, çocuk kaçırma, haraç alma, tehdit etme ve mala zarar verme gibi ağır eylemler düzenleyen PKK tarafından, Hannover'den kaçırılan ve Hollanda ve Belçika'daki PKK kamplarında eğitildikleri saptanan 15 ve 17 yaşlarında iki gençle ilgili soruşturma başlatılmış, gençlerden biri bulanarak ailesine teslim edilmiştir (Hürriyet, 23 Kasım 1998).

Temmuz 1998'de, 17 çocuk Türkiye'nin güneydoğusundaki PKK çatışma alanlarında kullanılmak üzere, önce yaz aylarında İsveç'te düzenlenen bir yaz

kampına alınmış ancak bunlardan sadece üçü ailelerine dönmüşlerdir. Birçok Kürt ailesi tarafından kayıp çocuk ilanı verildiği bildirilmiştir.

Bu çerçevede F.G. isimli bir şahıs, güvenlik güçlerine verdiği ifadesinde Eylül 1999'da gittiği Bulgaristan'dan Kanada'ya gitmek amacıyla PKK mensubu A.S. isimli şahsa 10.000 Alman Markı verdiklerini ancak arkadaşı V.S. ile birlikte zorla PKK tarafından Stambolyki'deki örgüt merkezine götürüldüklerini ve pasaportlarının alındığını, 4-5 ay zorla çalıştırıldıklarını, ardından örgütçe yapılan baskı sonucu Bulgaristan'dan iltica talebinde bulunduklarını ve taleplerinin kabul edildiğini dile getirmiştir (TEM, 2011).

Mart 2010'da Belçika'da gerçekleştirilen geniş çaplı operasyon kapsamında gözaltına alınan 13 PKK mensubu 'insan ticareti, çocuk kaçırma, terör örgütüne kadro ve finansman temini, sahtecilik, uyuşturucu ve terörist faaliyetlerin yanı sıra terör örgütü faaliyetlerini yönetmek, terör örgütü adına gençleri zorla eğitim kamplarına götürmek' suçlamalarından tutuklanmışlardır. Yürütülen soruşturmalar Belçika, Yunanistan, Almanya, İtalya, İsveç ve Fransa'daki bazı eğitim kampları ile Irak'taki askeri eğitim merkezlerinde gençlerin silahlı terör eğitimlerine sürüklendiklerini, terör örgütünün gençlerin ailelerine baskı yaptıklarını, gençlerin dövülerek ve tehdit edilerek zorla eğitim kamplarına götürüldüğünü ortaya çıkarmıştır. Terör örgütünün Avrupa ülkelerindeki göçmen kaçakçılığı, kadro ve finansman temini faaliyetlerini yönlendiren ve Belçika'nın Interpol aracılığıyla hakkında 'uluslararası yakalama' kararı çıkarttığı S.İ. adlı terör örgütü sorumlusu Suriye'den uçakla İsveç'e girmeye çalışırken yakalanmıştır (Zaman gazetesi, 28 Ekim 2010).

Fransa'da yaşayan işadamı Süleyman Soğan'ın, 2003'te Strasbourg yakınlarındaki Selastat kentinde kimsesizler yurdu açmak için düzenlediği organizasyon PKK'lılar tarafından basılmış ve toplanan 25 bin Euro'ya el konulduğu için olayı medyada açıklayınca Soğan'ın 13 Mart 2003'te, o zaman 14 yaşında olan oğlu Hakan kaçırılmış, babası güvenlik güçlerine başvurmuş, başvurusunda bir önceki hafta PKK adına aradığını söyleyen bir kişinin kendisini polise gitmemesi yönünde tehdit ettiğini, telefonda görüştüğü oğlu Ş.K'nın da örgütün Irak'ın kuzeyindeki örgüt kamplarında eğitim gördüğünü söylediğini bildirmiştir. Geçen

süre zarfında kendisine oğlunun artık PKK'nın malı olduğu iletilmiştir. İşadamı, oğlunun bulunması için Fransa İçişleri Bakanlığı aleyhine açtığı dava ve Türk, Fransız ve Amerikan istihbarat yetkilileri dahil olmak üzere harcadığı çaba sonucunda oğlu Hakan, 2009 yılında Kandil'den serbest bırakılmıştır (Milliyet gazetesi, 6 Ağustos 2009).

Ağustos 2012'de Şırnak'ın Beytüşşebap ilçesinde 3 çocuğun kandırılarak terör örgütüne verilmesi olayında taraf iki ailenin arasında çıkan kavgaya savcılık tarafından el konulmuştur. Bu aileler, evlatlarını kurtarmak için, terör örgütüyle görüşmüşler ancak PKK tarafından bu talepleri reddedilmiştir. Çocukların her birinin 2 bin Avro karşılığında satıldığı iddiası gerginliğin devam etmesine sebep olmuş, ilçedeki Jirki, Mankuran, Gevdan ve Grevyan aşiretinin önde gelenlerinin tarafları barıştırmak için gösterdiği gayret sonuç vermezken, PKK'nın iki aileden 5'er kişiyi dağa çağırarak yargıladığı öğrenilmiştir. Bu ailelerin 12 yaşlarındaki üç oğlunun Irak'ın kuzeyindeki Hakurk ve Basyan'a gönderildiği belirtilmiştir (Zaman gazetesi, 30 Ağustos 2012).

3.1.4. Çocukların Silahlı Örgüt Eylemlerinde Kullanılması

Laçiner'e (2011: 149) göre, PKK'nın dağdaki militanlarının % 90'ı çocuklardan oluşmaktadır. Aralarında UNICEF'in de bulunduğu uluslararası kurumların 1998'de yaptığı tahminlere göre, PKK'da 3 bine yakın çocuk militanın yer aldığı, bunların 300 kadarının ise kız olduğu belirtilmiştir. PKK bu sayıdaki çocuk militanını Irak'ta konuşlandırmış ve 1994 yılından itibaren sistematik olarak erkek ve kız çocukları olmak üzere fazlalaşan sayıda çocuk örgüt üyesi edinmeye başlamış, çocuk alayları oluşturmuştur, hatta PKK, Tabura Zaroken 8 ve 12 yaşındaki yaşları arasındaki beş çocuktan oluşan bir komite tarafından yönetilmiştir. (UNHCR, 2001: 1)

Aralık 1998'de Alman ARD Kanalı'nda yayınlanan 'Kontraste' programında yapılan açıklamalara göre, örgütün reşit yaşta olmayan gençleri öncelikle tatil kampı kisvesi altında Hollanda'da faaliyet gösteren eğitim kamplarına gönderip, buradan da çatışma bölgesine sevk ettiği, bu çerçevede PKK'nın Almanya'daki bölge teşkilatlarına 100 çocuk ve gencin bulunup eğitim kamplarına gönderilmesi talimatı verdiği yayımlanmıştır (Hürriyet gazetesi, 05 Aralık 1998).

22 Mayıs 2010'da Danimarka'nın Berlingske Tidende Gazetesi, terör örgütü PKK'nın 8-9 yaşındaki çocukları eylemlerine alet ettiğine ilişkin yayımladığı bir haberde, terör örgütünün yayın organı ROJ TV'nin 10 yıl boyunca Kopenhag'da genel müdürlüğünü yapan İran asıllı Kürt Maonucher Zonoozi'nin Erbil'de PKK lideri Murat Karayılan'la görüşmesini anlatırken “Örgütte gördüğüm en küçük çocuk tahminen 8-9 yaşlarındaydı. Küçükler sadece siyasi dersler alırken, daha büyüklere silah kullanımı, Kürt tarihi, PKK ve Abdullah Öcalan hakkında eğitim veriliyordu.” ifadelerini kullandığını bildirmiştir (Milliyet gazetesi, 25 Mayıs 2010).

4.Uluslararası Terörizm ve Sınır Aşan Suçlar Sempozyumu Sonuç Bildirgesi'nde örgüte zorla veya kaçırılarak kazandırılan çocukların yaşının 10'a kadar düştüğü, bu durumun örgütün eleman kazanmada girdiği çıkmazın önemli bir göstergesi olduğu belirtilmiştir. Bu çerçevede bölge halkının haklarını savunduğunu iddia eden örgüt tarafından, son zamanlarda okullara ve diğer eğitim kurumlarına yapılan saldırıların da manidar olduğu belirtilmektedir (UTSAM, 2012: 2).

Diğer taraftan istihbarat birimleri tarafından hazırlanan bir rapora göre de, terör örgütünün, en az bir ‘çocuk’ karşılığı, sınır bölgelerinde kaçakçılık yapan ailelere izin verdiği bilgisi de kamuoyunda yer almıştır (Sabah gazetesi, 14 Nisan 2012).

PKK, silahlı çatışmalarda ölen militanlarını şehit olarak göstermekte ve 2001 yılından itibaren kendisine ait <http://www.hpg-sehit.com> isimli web sayfasından duyurmaktadır. Çocukların örgüt tarafından silahlı çatışmalarda kullanıldığının gösterilmesi amacıyla sözde şehitlerinin yer aldığı bu web sitesi incelenerek örgüt mensuplarının örgüte katıldıklarında kaç yaşında olduklarına ilişkin bir çalışma yapılmıştır.

Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesinin 1. maddesine göre, çocuğa uygulanabilecek olan kanuna göre daha erken yaşta reşit olma durumu hariç, on sekiz yaşına kadar her insan çocuk sayılmaktadır. Tablo 3.1'te 2001-2012 yılları arasında sözde şehit olan çocukların sayıları ile yıllara göre ve toplam sayılara göre yüzdeleri verilmiştir. Buna göre çocukları silahlı çatışmalarda kullanma oranı %30'lara (2006 yılında) kadar ulaşmaktadır.

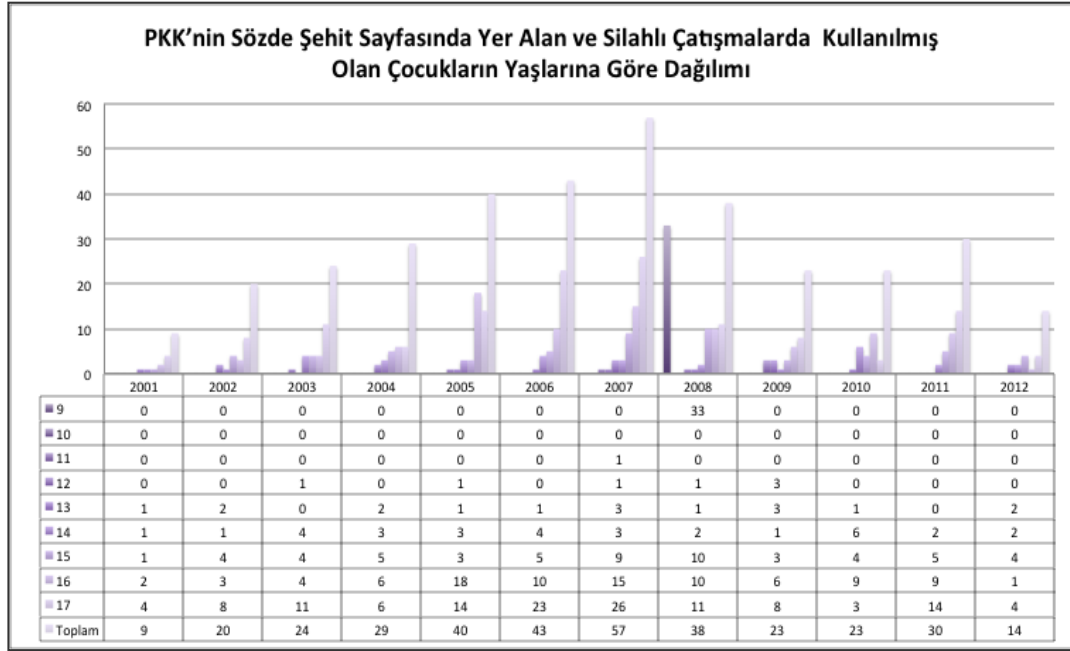
Tablo 3.1: PKK'nın Sözde Şehit Sayfasında Yer Alan ve Silahlı Çatışmalarda Kullanılmış Olan Çocuklar

PKK'nın Sözde Şehit Sayfasında Yer Alan ve Silahlı Çatışmalarda Kullanılmış Olan Çocuklar			
Yıllar	Çocuk Sayısı	Toplam	%
2001	9	101	8,91
2002	20	53	37,73
2003	24	103	23,30
2004	29	112	25,89
2005	40	149	26,84
2006	43	145	29,65
2007	57	219	26,02
2008	38	164	23,17
2009	23	99	23,23
2010	23	143	16,08
2011	30	176	17,04
2012	14	80	17,50

Kaynak: <http://www.hpg-sehit.com>'daki (2012) verilere göre yazar tarafından oluşturulmuştur.

Yine aynı bilgiler doğrultusunda aşağıda Tablo 3.2'te verilen örgüt tarafından silahlı çatışmalarda kullanılmış olan çocukların yaşlarına göre dağılımı incelendiğinde çocukların ağırlıklı olarak 16 ve 17 yaş olmak üzere 9-17 yaş aralığında olduğu görülecektir.

Tablo 3.2: PKK'nın Sözde Şehit Sayfasında Yer Alan ve Silahlı Çatışmalarda Kullanılmış Olan Çocukların Yaşlarına Göre Dağılımı

Kaynak: <http://www.hpg-sehit.com>'daki(2012) verilere göre yazar tarafından oluşturulmuştur.

3.1.5. Kadın Ticareti ve Kadınların Cinsel İstismarı

PKK'nın insan ticareti bağlamında kadınların cinsel istismara konu edildiklerine ilişkin kayda değer bir bulguya rastlanmamıştır. Ancak, Belçika'da hayat kadınlarının haklarının korunmasıyla ilgili çalışmalar yapmakla tanınan ve bu amaçla 1988'de 'Payoke' adlı derneği kuran ve son olarak Avrupa Parlamentosu'nda, 'kadın ticareti' üzerine bir rapor hazırlayan Yeşiller Grubu'nun üyesi Belçikalı parlamenter Patsy Sörensen'in, yaptığı çalışmalarla ilgili olarak Hürriyet gazetesine verdiği röportajda,

“Almanya ve Hollanda'daki birçok genelevin patronluğunu bizzat PKK yapıyor ve daha çok Arnavutluk, Rusya gibi ülkelerden genç kızları Avrupa'ya taşıyor. Kızları Avrupa'ya getirdikten sonra ölümle tehdit ediyor ve doğrudan PKK'ya çalışmalarını sağlıyor. Ben raporumu hazırlarken bu kızların bir kısmıyla konuşmayı başardım ama daha çok konuşmaktan korktuklarını gördüm. Kadın ticareti yapmak, bir terör örgütü için en az riski olan gelir

kaynağı. Çünkü bu ticaretin yasalar önünde büyük bir cezası yok. Hâlbuki esrar ya da eroin kaçakçılığı büyük cezalar almalarına neden oluyor.”

ifadelerine yer vermesi PKK'nın kadın ticareti yaparak da insan ticaretinin içerisinde yer aldığının bir göstergesidir (Hürriyet gazetesi, 21 Mayıs 2000).

1997'de Çanakkale'de üniversite birinci sınıf öğrencisiyken tanıştığı erkek arkadaşı O.Y. ile birlikte Romanya'ya giden, ardından örgüt üyelerince Atina'da örgüte ait bir kampta eğitim aldıktan sonra sahte pasaportla Kıbrıs Rum Kesimi üzerinden Suriye'nin başkenti Şam ve Mahmur Kampı'na götürülen O.A. örgütten kaçmak istediğini, ancak ayrılmak isteyen genç kızların Irak'taki bir genelevde çalıştırıldığını duyduğundan kaçmaya cesaret edemediğini, ardından bir şekilde ailesiyle irtibata geçtiğini ve kaçtığını ifade etmiştir (Hürriyet Gazetesi, 24 Aralık 2006).

Aralık 2006'da Avusturya Vorarlberg bölgesinde Murat Barakalı tarafından işletilen 'Capadokia' adlı bir kafeye baskın düzenleyen güvenlik birimlerinin, M.B'nin haraç, uyuşturucu ve kadın ticaretinden elde ettiği 1 milyon Avro'yu PKK'ya aktardığını ortaya koyan belgelere ulaşmış, Avusturya'dan Almanya'ya kaçtığı belirlenen şahıs hakkında 'arama/tutuklama' emri çıkarılırken, Capadokia adlı işyeri de süresiz kapatılmıştır (Newsgroups.derkeiler.com, 2006).

3.2. İNSAN TİCARETİ SÜRECİNDE YASADIŞI GÖÇ VE GÖÇMEN KAÇAKÇILIĞI İLE İLİŞKİ

PKK tarafından işlenen insan ticaretinin göçmen kaçakçılığı ve yasadışı göçle ilişkisine bakıldığında, sürecin göçmen kaçakçılığı ile başladığı görülmektedir. Bu süreçte kişiler zaman zaman göçe zorlanmış olsa da yine ortaya çıkan şiddet olayları da öne sürülerek daha iyi bir yaşam vaadiyle kişiler Avrupa'ya yönlendirilmektedir. Bu süreçte yine örgüte mali kazanç elde edildiği gibi, sürecin ardından 'yasadışı göç için her şeyi göze almış insanlar' imajı yaratılmakta, transit ve hedef ülkelerin kamuoyları da ajite edilerek yasadışı göçle mücadele yöntemlerinden olan geri gönderme mekanizmasının işletilmemesi sağlanmaktadır. Bu yolla, bu kişilerin Türkiye'ye geri gönderilmelerinin önüne geçilmektedir.

Transit ülkelerde yine göçmen kaçakçılığı yöntemi kullanılarak kişiler hedef ülkelere ulaştırılmakta, bunun için zaman zaman yerel şebekelerden faydalanılmaktadır. Bu kapsamda, transit ülkelerde göçmen kaçakçılığı ağırlıklı olmak üzere, bu ülkelerde devam eden inceleme süreçleri bitmeden hedef ülkelere taşınma işlemine devam edilmekte ve bu şekilde yasadışı göçe de karışılmaktadır. Hedef ülkelerdeki uygulamalar ise tamamen sahte belgelerle sığınma süreçlerinin istismarına yönelik olduğundan burada da bir yasadışı göç varlığından söz edilmelidir. Tablo-3.3’de bu durum gösterilmeye çalışılmıştır.

Tablo 3.3: PKK’nın Göçmen Kaçakçılığı ve Yasadışı Göç Bağlamında İnsan Ticareti Süreci

PKK’nın Göçmen Kaçakçılığı ve Yasadışı Göç Bağlamında İnsan Ticareti Süreci			
	Türkiye	Transit ülke *	Hedef ülke **
Göçmen Kaçakçılığı	X	X	
	X	X	
Yasadışı Göç		X	X
			X

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Şekildeki koyu kısımlar suçların karşılık gelen ülkelerdeki varlığını göstermektedir.

* İtalya, Yunanistan, Bulgaristan, Romanya, Macaristan, Polonya, Çekoslovakya

** Almanya, Fransa, İngiltere, İsveç, Belçika, Hollanda

PKK insan ticareti suçunun ilk aşaması olarak gerçekleşen ve Türkiye’den yasadışı sınır geçişleri ile başlayan süreçte göçmen kaçakçılığı suçunda başka araçlardan faydalansa da, bu kişiler gemi kaptanı, şoför vb. örgütsel bağı olmayan ve göçmen kaçakçılığı şebekelerine bu tür hizmetler veren kişilerdir. 1997 yılında organize edilen Ararat gemisinin kaptanının PKK ile yakınlığı olmamasına rağmen

taşıma işini mali beklenti içinde yaptığını ifade etmesi bu durumu güçlendirmektedir (Çiçek, 2004; 357).

Örgüt, kişilerin transit ülkelerden hedef ülkelere ulaştırılma işlemleri sırasında yerel örgütlerden faydalansa da Romanya, Avusturya gibi ülkelerde kendi göçmen kaçakçılığı ağını kurmuştur. Hedef ülkelerdeki sığınma süreçlerinde kullanılmak üzere sahte belge düzenlenmesi ise tamamen kendi suç alanına girmektedir. (Dalman ve Tabak, 1995: 6).

BÖLÜM 4

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

PKK terör örgütünün insan ticaretine doğrudan ya da dolaylı olarak karıştığı yukarıdaki bölümde anlatılmıştır. Bu bölümde söz konusu bağlantı konuyla ilgili görüşler çerçevesinde tartışılacak, varılan sonucun ardından öneriler sunulacaktır. Öneriler, politika ve araştırma önerileri şeklinde iki ayrı bölümde sunulacaktır.

4.1. TARTIŞMA

Alkan (2004), “örgütün militan ve sempatizanlarını eğitmek ya da maddi kaynak temin etmek için göçmen kaçakçılığı olaylarında etkin rol oynadığını, başlangıçta uyuşturucu ve göçmen kaçakçılığı faaliyetlerine göz yumma ve güvenlik sağlama karşılığında bu tür organizasyonlardan komisyon alan örgütün, sağladığı kazanç ve diğer kazanımlar nedeniyle bizzat içinde yer aldığını” savunmuştur. Ancak örgütün insan ticareti ile bağıni ortaya koyacak bir görüş ortaya koymamıştır.

Laçiner (2009) ise, ilk başlarda, örgüte daha fazla destekçi toplama amacıyla yasadışı göç faaliyetlerinin içinde yer alınırken, zaman geçtikçe örgüte gelir elde etmek amacıyla sistematik bir şekilde yasadışı göç ve insan ticareti işine girdiğini ileri sürmektedir. Ancak Laçiner (2012) insan ticareti olarak tanımlamasa da, PKK tarafından Avrupa’ya ulaştırılan kişilerin ya da Avrupa’da diğer şebekelerce ulaştırılmış kişilerin yaşadıkları zorlukların PKK tarafından istismar edildiğini, örgüt tarafından verilen desteğin vergi ve örgüt gösterilerine zorla katılım şeklinde baskı unsuru olarak kullanıldığını ifade etmektedir.

Dalman ve Tabak (1995), PKK’nın açıkça insan ticareti yaptığını yazarlar arasındadır. Buna göre, PKK’nın bizzat terör örgütü mensupları ve taşeronlar aracılığıyla ulaştırıldıkları ülkelerde insan ticareti ile sonuçlanan bir süreçte insanların transit ülkelerde kara, hava ve denizyollarını kullanarak yasadışı geçişlerinde yardım ve yataklık yaptıklarını ifade etmektedirler. Transit ülkelerde yapılan propaganda faaliyetleri ve hedef ülkelerdeki işlemlere yönelik bilgilendirmelerle birlikte başta Almanya ve Fransa olmak üzere insanların

ulaştırıldıkları bu ülkelere yapılacak iltica başvurularından, verilen desteklerin (avukat, sahte belge temini, işlemlerin takibi vb.) insan ticareti sürecinin bir parçası olduğu savunulmaktadır.

Çınar (2010), örgütün Türkiye içinde ve dışında eleman temini amacıyla göçmen kaçakçılığı yaptığından bahsederken örgütün aynı zamanda bu insanların bir çoğunu Avrupa'ya gitmek için zorladığını, bu kişilerin Avrupa'ya ulaştırılmaları sırasında ciddi miktarda gelir elde edildiğini savunmakta, kişilerin bu süreç sonunda silahlı çatışmalar da dahil olmak üzere örgüt faaliyetlerinde kullanılmasını insan ticaretinin bir parçası saymaktadır.

Alkan (2004) ve Laçiner (2008, 2012) maddi kazanç ve eleman temini amacıyla örgütün göçmen kaçakçılığı ile bağlantısının artan bir ilgiyle ortaya çıktığını savunurken bu çalışma, PKK terör örgütünün, kuruluşundan bu yana, genel olarak bir insan ticareti süreci ile sonuçlanan, ancak içinde yasadışı göç ve göçmen kaçakçılığı suçlarını da kapsayan bir sürecin içinde sistematik bir şekilde aktif olarak yer aldığını göstermiştir.

Avrupa'ya olan Kürt yasadışı göçünün PKK tarafından organize edilmesi ve yasadışı göçmenlerin bu süreçte PKK tarafından destek görmesi, aslında Çınar'ın (2010) da ifade ettiği gibi, bölgedeki terör olaylarından kaçan insanların PKK tarafından insan ticaretine konu edilmesi olayıdır. Göç ettirilen ya da bir şekilde Avrupa'da yasadışı olarak ve/veya ekonomik olarak zor durumda bulunan Kürt nüfusu, çaresizliklerinden de yararlanılmak suretiyle örgüt amaçları doğrultusunda kullanılarak insan ticaretine konu edilmişlerdir.

Bununla birlikte, göçmen kaçakçılığı ve insan ticaretinin, uyuşturucu ticaretinden sonra, PKK'nın ikinci en karlı yasadışı faaliyeti olduğu iddiasının (Onay, 2008) yersiz olduğu, çünkü PKK'nın içinde yer aldığı uyuşturucu ticareti suçunun, insanların çaresizliklerinden faydalanılarak, zorla PKK tarafından desteklenen mülteci durumunda bulunan kişilerin yer aldığı ve işlenen insan ticareti suçunun bir alt bileşeni olarak işlendiği ortaya konmuştur.

Türk kolluk birimleri PKK'nın insan ticareti ile ilgisi hakkında bir tanımsal bir tespitte bulunmazken, göçmen kaçakçılığını sahte pasaportlar kullanarak sınır kapılarından ya da doğrudan yasadışı olarak sınır geçişlerinin sağlandığı, bunun

yanında İran ve Irak'ın ülkemize sınır bölgelerinde oluşturduğu sözde gümrük noktaları vasıtasıyla, vergi adı altında haraç olarak finansman sağladığı (TEM, 2008) örgütün kendi mensuplarını yurt dışına bizzat kendi bağlantıları ile kaçırdığı, bunun yanı sıra yasadışı göç hareketlerinin doğrudan unsuru olmadığı, ancak kendi kontrol bölgelerinde vergilendirmeye tabi tuttukları ifade edilmektedir (IEM-TEM, 2004). Ancak bu çalışmanın bulguları Türk kolluk birimlerinin tespitleri ile uyuşmamaktadır. PKK'nın işlediği göçmen kaçakçılığı suçu, sürecin tamamını kapsayan insan ticareti suçunun birinci aşamasıdır. Bu süreçte zaman zaman yasadışı göçe yönelik zorlamalar yaşandığı (Çınar, 2010) gibi, transit ülkelerde insan ticareti suçunun özellikleri görülmüş (zorla alıkonulma, pasaportlarının tutulması gibi), hedef ülkelerde de sığınma sürecinde sahte belgelerle sağlanan hukuki desteğin bir karşılığı olarak haraç, zorla örgüt faaliyetlerinde kullanılma, çocukların örgüte gönderilmesi şeklinde ortaya çıkan bir borç ilişkisi yaratılmıştır (Dalman ve Tabak, 1995; Laçiner, 2012).

4.2. SONUÇ

Bu çalışmada ortaya konmaya çalışıldığı üzere, PKK, Sınır aşan Suçlara Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek "İnsan Ticaretinin, Özellikle Kadın ve Çocuk Ticaretinin Önlenmesine, Durdurulmasına ve Cezalandırılmasına İlişkin Palermo Protokolü'nün 3. maddesindeki; 'insan ticareti' tanımına göre, kuvvet kullanarak veya kuvvet kullanma tehdidi ile veya diğer bir biçimde zorlama, kaçırma, hile, aldatma, nüfuzu kötüye kullanma, kişinin çaresizliğinden yararlanma veya başkası üzerinde denetim yetkisi olan kişilerin rızasını kazanmak için o kişiye veya başkalarına kazanç veya çıkar sağlama yoluyla kişilerin istismar amaçlı temini, bir yerden bir yere taşınması, devredilmesi, barındırılması veya teslim alınması şeklinde tanımlanan insan ticareti suçunun içinde yer almaktadır. PKK'nın uyguladığı yöntemler Protokol'ün yine bu maddesinde açıklık getirilen istismar yöntemlerinden asgari olarak, başkalarının fuhşunun istismar edilmesini veya cinsel istismarın başka biçimlerini, zorla çalıştırmayı veya hizmet ettirmeyi, esareti veya esaret benzeri uygulamaları da kapsamaktadır.

Diğer taraftan yine aynı madde çerçevesinde insan ticaretinin belirtilen yöntemlerden herhangi biriyle yapılmış olması halinde, mağdurun bu istismara razı olup olmaması durumu değiştirmeyecek olup, maddede öngörülen yöntemlerden herhangi birini içermese bile, çocuğun istismar amaçlı temini, bir yerden bir yere taşınması, devredilmesi, barındırılması veya teslim alınması ‘insan ticareti’ olarak kabul edilmektedir. Bu durumda PKK’nın kendisinin ortaya çıkardığı şiddet ortamını kullanarak karşılığında mali kazanç da elde ederek insani olmayan şartlarda Avrupa’ya yasadışı göçe zorlanan, bu kapsamın dışında olsa bile doğrudan örgüt aracılığıyla ya da diğer yollarla Avrupa’ya ulaşmış ancak bu süreçte verdiği desteğin karşılığında çeşitli biçimlerde örgüt faaliyetlerinde zorla kullanılarak istismara uğramış tüm bu kişiler “insan ticareti mağduru” sayılmalıdır.

Bu gözlemler ışığında PKK’nın, göçmen kaçakçılığı ile başlayan, göç ve sığınma süreçlerinin istismarı ile yasadışı göçle devam eden ve insan ticaretinde ortaya çıkan istismar yöntemleri ile tamamlanan insan ticareti suçunu yaygın bir şekilde işlediğini iddia etmek yanlış olmayacaktır. PKK özellikle Avrupa’da siyasi güç kazanmak amacıyla çıkardığı Kürt nüfusunu insan ticaretine konu ederek büyük mali kaynak elde etmiş, Avrupa’ya ulaştırdığı Kürt nüfusunu göçmen kaçakçılığı ve yasadışı göç sürecinde yaptığı ‘jestler’ karşılığında haraç toplama, çocuklarını askeri ve siyasal kamplara alarak çatışma alanlarına gönderme, örgüt yayınlarını dağıtıtırma, dernek işlerini yaptırma ve fuhşa zorlama gibi yollarla insan ticareti suçunun bizzat içerisinde yer almıştır ve almaya devam etmektedir.

Kişiler kimi zaman örgüt tarafından Avrupa’ya ulaştırılmak için desteklenmiş, kimi zamansa bir şekilde Avrupa şehirlerine ulaşan Kürt yasadışı göçmenlerin düzenlenen sahte belgelerle bu ülkelere sığınmaları sağlanarak PKK’nın çıkarları doğrultusunda kullanılmıştır. Örgüt tarafından Avrupa’ya ulaştırılmak için desteklenen kişiler, Türkiye’den ayrılır ayrılmaz PKK’nın yoğun propagandasına maruz kalmış, bu kişiler aynı zamanda Türkiye’de Kürt nüfusuna yönelik insan hakları ihlallerinin yaşandığına yönelik yapılan propaganda faaliyetlerine malzeme yapmıştır.

PKK’nın insan ticaretinden elde ettiği gelir, sadece bu çalışmada örgütün insan ticareti suçunun ilk aşaması olarak görülen göçmen kaçakçılığından elde edilen

gelir olarak hesaplanmamalıdır. PKK'nın istismar ettiği kişilerin arasında verilen desteğin karşılığı olarak uyuşturucu faaliyetlerinde kullanılma, haraç, örgütsel yayınların zorla satışlarından elde edilen gelirler de sayılmalıdır ki, tüm bu miktar örgütün finansman tablosunda büyük bir bölüme karşılık gelmektedir.

PKK, bu çalışmada birçok kez ifade edildiği gibi, işlenen insan ticareti suçunun ilk aşaması olarak görülmesi gereken göçmen kaçakçılığı suçunda başka araçlardan faydalansa da, göç ve sığınma süreçlerinin istismarı ile yasadışı göç, Fransa, İngiltere, Almanya gibi ülkelerde kişilerin istismar süreçlerinde yer alarak insan ticareti suçunun bizzat içinde yer almaktadır. İstismar süreci, transit ülkelerde başlamakta, insanlar propaganda malzemesi olarak kullanılabilir.

PKK'nın insan ticaretinin başka bir görülme biçimi olan 'kadın ticareti' ile ilgili olarak da özellikle Almanya ve Hollanda'daki birçok genelevin patronluğunu bizzat yaptığı ve daha çok Arnavutluk, Rusya gibi ülkelere genç kızları Avrupa'ya taşıdığı, kızların Avrupa'ya getirildikten sonra ölümle tehdit edildiği ve doğrudan PKK için çalışmalarının sağladığına ilişkin bulgular mevcuttur. Bazı Avrupa ülkelerinde PKK'ya yönelik yürütülen soruşturmalarda 'kadın ticareti' suçlamasının da bulunması buna ilişkin önemli bir kanıttır.

PKK'nın çocukları silahlı eylemlerde kullanması, "İnsan Ticaretinin, Özellikle Kadın ve Çocuk Ticaretinin Önlenmesine, Durdurulmasına ve Cezalandırılmasına İlişkin Palermo Protokolü"nün 3. maddesi çerçevesinde bir insan ticareti suçudur. Çocuk askerler konusu ayrı ve daha geniş bir çalışma konusu olmakla birlikte PKK'nın Avrupa'ya taşıdığı kişilerin çocuklarını istismar ederek Avrupa'daki eğitim kamplarına alması ve silahlı eğitimin ardından silahlı çatışma bölgelerine göndermesi söz konusu çocukları insan ticareti mağduru konumuna soktuğu gibi, ailelerini işlenen bu insan ticareti suçunun sürekli mağduru durumunda bırakmaktadır.

Bu çerçevede, PKK'nın insan ticareti suçuyla bağlantısı incelenirken göçmen kaçakçılığı sürecinde Yunanistan, Kıbrıs gibi ülkelerin de özellikle örgüte katılım ve eğitim gibi faaliyetlere verdiği destek de göze ardı edilmemelidir.

4.3. ÖNERİLER

PKK'nın insan ticareti ile ilgili bağlantısına yönelik geliştirilmesi gereken mücadele yöntemleri, politika ve araştırma önerileri olmak üzere iki bölümde ortaya konmuştur. Bu mücadele örgütüyle yürütülen mevcut çok taraflı mücadelenin de önemli bir parçası olmalıdır.

4.3.1. Politika Önerileri

1. Örgütün, insan ticareti sürecindeki tüm bağlantılarının (ülke içi ve sınır aşan) ortaya çıkartılmasına yönelik ortaya konacak yeni stratejilerde mevcut birimler (terörle mücadele, istihbarat, kaçakçılık yabancılar) arasındaki koordinasyonu en üst noktalara çıkaracak şekilde planlanmalıdır. Bu koordineli çalışmalarda görev alacak personelin insan ticareti ve terör konusunda uzman kişiler olmasına dikkat edilmelidir.
2. Kolluk birimlerinin arşivlerinin geçmişe yönelik taranması, mağdur ifadeleri, soruşturma belgeleri ve delillerin örgütün insan ticareti ile bağlantısını ortaya koyacak strateji belgelerini destekleyecek şekilde incelenmesine yönelik çalışmalar yapılması değerlendirilebilir.
3. Hedef ülkelere örgütün halen insan ticaretine konu ettiği kişilerin içlerinde bulundukları durumlarından kurtarılmasına yönelik soruşturmaların yapılması kapsamında çeşitli seviyelerde girişimlerde bulunulabilir.
4. Ortaya konulacak stratejilerin, PKK'nın aynı zamanda bir insan ticareti örgütü olduğunu her yönüyle ispatlayacak ve ortaya konan delillerin uluslararası kolluk işbirliğinde ortaya çıkabilecek tüm engellemeleri ortadan kaldıracak nitelikte olması mücadeleye önemli katkı sağlayacaktır.
5. Uyuşturucuda hedef ülkelerle yürütülen işbirliğinde PKK'nın yürüttüğü uyuşturucu ticareti yoluyla bu ülkelerin kamu düzenini tehdit ettiği yaklaşımını içeren benzer bir stratejinin insan ticareti ile yürütülen işbirliği faaliyetlerinde de kullanılması değerlendirilebilir.
6. Doğrudan insanları istismar ederek gerçekleştirilen bir suç türü olan insan ticaretinde uluslararası kolluk birimlerine ve Türkiye'de görevli polis irtibat görevlilerine yönelik bilgilendirme bültenleri hazırlanması ve bu bültenlerin

Türkiye’de örgütün insan ticareti ile bağlantısının ortaya çıkartıldığı soruşturmaların en iyi uygulama (best practice) örnekleri olarak yer alması sağlanabilir.

7. Uluslararası olarak düzenlenen kolluk toplantılarında konunun sıklıkla gündeme getirilmesi sağlanabilir, bu konuda özellikle Almanya, Fransa, Birleşik Krallık gibi ülkeler olmak üzere yabancı kolluk birimlerinde farkındalık yaratmaya yönelik bilgilendirmeler yapılabilir ve bu tür bilgilerin terör, insan ticareti, göçmen kaçakçılığı, yasadışı göç ve sığınma alanlarında gerçekleştirilen toplantılarda paylaşılması sağlanabilir.

8. İnsan ticareti, uluslararası hassasiyeti olan ve gelişmekte olan ülkelerin ciddi bütçeler ayırdığı bir konudur. Uluslararası kamuoyunun bu hassasiyeti PKK’nın insan ticareti ile bağlantısını ortaya koyan belgelerle birlikte yapılacak üst düzey açıklamalarla PKK ile mücadelenin önemli bir ayağını oluşturabilir.

9. Amerika Birleşik Devletleri tarafından 2001 yılından bu yana her yıl ülkelerin insan ticareti ile ilgili performanslarının değerlendirildiği raporlar hazırlanmaktadır. Ancak bugüne kadar Avrupa ülkelerinde PKK’nın insan ticareti ile bağlantısını ortaya koyan bir ifade yer almamıştır. Konunun, söz konusu raporlarda yer alması PKK ile mücadelede güçlü bir kamuoyu desteği sunabilecektir.

10. İnsan ticareti, insan haklarını ilgilendiren aynı zamanda göç ve sığınma konuları ile de dolaylı yönden bağlantılı bir suç türüdür. Birçok hükümetler arası ve sivil toplum kuruluşunun çalışma alanına giren insan hakları, göç ve sığınma gibi konularda, PKK’nın insan ticareti ile olan bağlantısının söz konusu uluslararası kuruluşların raporlarında yer alması sağlanabilir.

11. Uluslararası kamuoyunda PKK’nın insan ticareti yöntemiyle insanların özgürlüklerini elinden alarak kendi propaganda yöntemleri olan ‘özgürlük savaşçısı’ olamayacaklarının gündemden düşürülmemesi, örgütün amacına ve eylemlerine yönelik soru işaretleri doğuracaktır.

12. PKK terör örgütünün çocuk militanları konusuna dünya kamuoyunun dikkatini çekmenin, örgütün uyuşturucu ile ilgisinden etkili olan bir yaklaşım olacağı değerlendirilmektedir. Çünkü hangi ideoloji olursa olsun, çocukları istismar eden bir yapı her bakımdan ciddi bir tutarsızlık örneği olacaktır.

4.3.2. Araştırma Önerileri

13. İnsan ticareti 2000’li yıllarda gelişme gösteren bir alandır. Özellikle son yıllarda gerek akademisyenler gerekse uluslararası kuruluşlar tarafından ciddi araştırmalar ortaya konmuştur. Ancak terör örgütlerinin insan ticareti ile bağlantısı henüz çalışılmış bir alan değildir. Her ne kadar bireysel olarak terör örgütlerinin insan ticareti faaliyetleri zaman zaman gündeme gelse de bu alanda ciddi bir araştırma açığı mevcuttur.

14. Terör örgütleri tarafından kullanılan çocuk militanlar bir diğer hassas konudur. İlginçtir ki, PKK terör örgütünün çocuk militanları, kadın militanları kadar araştırma konusu edilmemiştir. Halbuki özellikle çocuk hakları ve istismarları konusunda çalışan araştırmacıların PKK terör örgütüne silahlı çatışmalarda kullanılmak dahil olmak üzere alınan çocuklar konusunda çalışmalar yapması büyük bir boşluğu dolduracak niteliktedir.

15. Avrupa’da terör örgütünün kadın ticareti yaptığına ilişkin konu da derinlemesine araştırma gerektirecek konular arasındadır. Son yıllarda Avrupa’da gündemin üst sıralarında daha fazla yer işgal etmeye başlayan kadın ticaretinin, organize suç grupları tarafından yönetildiği bilinmektedir. Bu suç grupları içinde PKK terör örgütünün varlığı ya da PKK’nın bu suç gruplarıyla bağlantısı araştırılması gereken konular arasındadır.

16. İnsan ticareti ve göçmen kaçakçılığı ile mücadele özellikle Batı Avrupa ülkelerinde gündemin üst sıralarında yer almış, FRONTEX gibi yeni birimler oluşturulmuştur. Ancak, bu konuda özellikle Avrupa Komisyonu tarafından ciddi fonlar ayrılmasına rağmen geliştirilen projeler, bu suçların terörizm de dahil olmak üzere tüm bağlantılarının ortaya koyulmasında ve yeni stratejiler geliştirilmesinde başarılı sonuçlar doğurmamaktadır. Araştırmacıların PKK’nın insan ticareti ve göçmen kaçakçılığı bağlantısını ortaya koymayı amaçlayan bir çalışması, Avrupa genelinde ülke yaklaşımlarının sorgulanması sonucunu doğuracaktır.

KAYNAKÇA

- Adomali, Sabrina; Di Nicola, Andrea; Savona U. Ernesto ve Zoffi Paola (1998), *Organized Crime Around the World*, Helsinki: HEUNI Publication Series No. 31.
- Arınç, Kenan (2010), “Siyasi ve Tarihi Coğrafya Perspektifiyle: Türkiye’nin Terör Sorununun Analizi ve Jeopolitik-Jeostratejik Açıdan Değerlendirilmesi”, *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 14 (2), ss.1-34.
- Aksoy, Mustafa (2003), “Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgeleri’nde Terörün Neden ve Sonuçları”, *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, <http://www.j-humansciences.com/ojs/index.php/IJHS/article/viewFile/78/77>, (E.T. 12 Ocak 2012)
- Akers, Ronald, (2000), *Criminological Theories: Introduction and Evaluation*, Los Angeles: Roxbury Publishing Company.
- Alkan, Necati, (2004), “Terör Örgütlerinin Finans Kaynakları”, *Polis Dergisi*, 40
- Ayata, Bilgin, (2011), *The Politics of Displacement: A Transnational Analysis of the Forced Migration of the Kurds in Turkey and Europe*, PhD Thesis, John Hopkins University.
- Arslan, Tekin, (1999), *İmralı’daki Konuk*, Ankara: Tutibay Yayınları.
- Aysu, Okan; Erdal, Hakan ve Bonavac, Tajana, (2013), *Terrorism People Smuggling and Trafficking in Human Beings Interactivity*, Lyon: INTERPOL.
- Bal, İhsan, (2006), *Terörizm: Terör Terörizm ve Küresel Mücadelede Ulusal ve Bölgesel Deneyimler*, Ankara: USAK Yayınları.
- Barahona, Carlos Andrés, (2011), Colombian government: FARC abusing female guerrillas, http://infosurhoy.com/en_GB/articles/saii/features/main/2011/07/07/feature-01, 7 June 2011, (ET 12 Ocak 2012)

- Başer, Bahar, (2011), *Kurdish diaspora political activism in Europe with a particular focus on Great Britain*, Berghof Peace Support and Centre for Justice Peace and Democracy.
- Beşe, Ertan, ve Geleri Aytekin, (2013), *Suç Önleme Modelleri*, 1. Baskı, Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- Çiçek, Evin, (2005), *Ararat Yolcuları, İnsan Tacirleri, Göç ve Mültecilik*, İstanbul: Peri Yayınları.
- Çınar, Bekir, (2010), “Human Trafficking is Used for Recruiting Terrorists, Human Trafficking Team”, *Second Annual Interdisciplinary Conference on Human Trafficking, University of Nebraska - Lincoln*, September 30 – October 2, 2010.
- Demir, Oğuzhan Ömer ve Erdal, Hakan, (2010), “Yasadışı Göç ile İlgili Kavramların Doğru Anlaşılabilmesi Sorunu ve Yazılı Basında Çıkan Haberler Üzerine Bir İnceleme”, *Polis Bilimleri Dergisi*, 12 (1),
- Derks, Annuska, (2000), *Combating Trafficking in South-East Asia, A Review of Policy and Programme Responses*. International Organization for Migration, Switzerland.
- Demirel, Emin (2005), *Geçmişten Günümüze PKK ve Ayaklanmalar*, İstanbul, IQ Kültür Sanat Yayıncılık, ss. 25.
- Dışişleri Bakanlığı, (2013), *Türkiye'nin Yasadışı Göçle Mücadelesi*, http://www.mfa.gov.tr/Türkiye_nin-yasadışı-göçle-mucadelesi-.tr.mfa, (E.T. 06 Haziran 2013).
- Dandurand Yvon, ve Chin Vivienne, (2004), “Links Between Terrorism and Other Forms of Crime”, *A report submitted to: Foreign Affairs Canada and The United Nations Office on Drugs and Crime, British Columbia, Canada*
- Dolu, Osman, (2010), *Suç Teorileri: Teori, Araştırma ve Uygulamada Kriminoloji*, Ankara , Seçkin yayınları.
- Durkheim Emile, (1994), *Sosyolojik Metodun Kuralları*, Enver Aytekin (çev.), İstanbul: Sosyal Yayınları.

- Erdal, Hakan, (2009), “Organize Bir Suç Türü Olarak İnsan Ticareti: Türkiye Örneği”, *Polis Bilimleri Dergisi*, 10 (2)
- EUROPOL, (2011), *Organised Crime Threat Assessment*, <https://www.europol.europa.eu/content/press/europol-organised-crime-threat-assessment-2011-429>, (E.T. 08 Kasım 2011).
- EUROPOL, (2008), *Organised Crime Threat Assessment*, <http://www.reportingproject.net/occrp/index.php/cc-resource-center/reports/141-2008-europol-oc-threat-assessment>, (E.T. 08 Kasım 2011).
- Gürses, Emin, (2001), *Ayrılıkçı Terörün Anatomisi IRA-ETA-PKK*, İstanbul, Bağlam
- Henry, Stuart, ve Milovanovic, Dragan, (1996), *Constitutive Criminology - Beyond Postmodernism*, London: Sage Publications.
- <http://www.hpg-sehit.com> (E.T. 10 Ocak 2012)
- Human Rights Watch, (2012), No Place for Children, Child Recruitment, Forced Marriage, and Attacks on Schools in Somalia, http://www.hrw.org/sites/default/files/reports/somalia0212ForUpload_0.pdf (E.T. 10 Ocak 2012)
- ICMPD, (2011), <https://www.imap-migration.org/index2.html>, (E.T. 08 Kasım 2011).
- International Organization For Migration (2004), *International Migration Law Glossary on Migration*. Geneva.
- İEM-TEM, (2004), *PKK Terör Örgütü*, İstanbul: İstanbul Emniyet Müdürlüğü Yayınları.
- Jandle, Michael, (2004), “The Estimation of Illegal Migration in Europe”, *Migration Studies*, 41(153)
- Arsovska, Jana, (2008), *Jane’s Intelligence Review*, December 2008, Vol. 20 Issue 12.
- Kızmaz Zahir, (2005), “Sosyolojik Suç Kuramlarının Suç Olgusunu Açıklama Potansiyelleri Üzerine Bir Değerlendirme”, *C.U. Sosyal Bilimler Dergisi*, 29(2)

- Kirişçi, Kemal, (2004), “The Kurdish Question and Turkish Foreign Policy: The Future of Turkish Foreign Policy, *Cambridge*, MA: M.I.T. Press.
- Kirişçi, Kemal, (2010), Turkey: A Transformation From Emigration to Immigration, <http://www.migrationinformation.org/Feature/display.cfm?ID=176>, (E.T. 31 Ekim 2010).
- Klueber, Sherilyn Ann, (2003), *Trafficking in Human Meings: Law Enforcement Response*, Master Thesis, Kentucky: Science of University of Louisville.
- Küçükcan, Talip, (2010), “Terörün Sosyolojisi: Toplumsal Kökenleri Anlama İmkânı”, *Uluslararası İlişkiler*, Cilt 6, Sayı 24 (Kış 2010), s.33-54
- Laçiner, Sedat, (1994), “PKK Yatırımlardan Haraç Alıyor”, *Milliyet*, 02 Temmuz 1994.
- Laçiner, Sedat, (2008), “Drug Smuggling As Main Source of PKK Terrorism”, <http://www.ataa.org/reference/pkk/Drug-Smuggling-as-Main-Source-of-PKK-Terrorism.html> (15.04.2013)
- Laçiner, Sedat, (2011), “Children of Terror the Case of the PKK”, *Uluslararası Stratejik Araştırmalar Kurumu*, 09 Ocak 2012, http://usak.org.tr/images_upload/files/uhp%2024%20tartisma2.pdf, (15.04.2013).
- Laçiner, Sedat, (2012), “Bölücü Televizyon Yayıncılığı ve Uluslararası Bağlantıları: Med-Tv Örnek Olayı 1994-1999”, *Uluslararası Stratejik Araştırmalar Kurumu*, 29 Nisan 2012, <http://www.usak.org.tr/EN/myazdir.asp?id=329>, (15.04.2013)
- Marx, Karl, (1979), *Fransa’da Sınıf Savaşları 1848-1850*, Sevim Belli (çev.), Ankara: Sol Yayınları.
- Marcus, Aliza, (2009), *Kan ve İnanç, PKK ve Kürt Hareketi*, İstanbul: İletişim Yayınları.
- McGirk, Tim, (2002), Lifting the veil on the Taliban Sex Slavery, *Time Magazine*, February 10, 2002.

- Meek, James Gordon, (2010) Somalian terror group allied with Al Qaeda, Osama Bin Laden eyes adding Americans to ranks, *Daily News*, 7 June 2010.
- Minder, Raphael ve Goodman, J. David, (2010), Police in Spain and Thailand Arrest 10 in Qaeda-Linked Ring, 1 December 2010
- Newsgroups.derkeiler.com, (2006), *PKK'nın Avusturya'daki Finansman Merkezlerine Yakın Takip*,
<http://newsgroups.derkeiler.com/Archive/Soc/soc.culture.turkish/2006-12/msg00490.html> (Erişim tarihi: 18.08.2013)
- Onay, Abdulkadir, (2008), *PKK Criminal Networks and Fronts in Europe*. Policy Watch #1344, The Washington Institute for Near East Policy
- Öcalan, Abdullah, (1995). *Halk Serhildanları, Bilim Aydınlanma Yayınları*
- Özeren, Süleyman ; Sözer, Alper ve Başbüyük, Oğuzhan, (2012), Bireylerin Terör Örgütüne Katılmasına Etki Eden Faktörler Üzerine Bir Alan Çalışması: PKK/KCK Örneği, *Uluslararası Güvenlik ve Terörizm Dergisi*, Cilt 3 (2), 2012,
- Özbay, Özden, (2004), Yaş, Adolesan Suçları ve Sosyal Bağ Teorisi, *Sosyoloji Araştırmaları Dergisi/Journal of Sociological Research*, No 1.
- Özkaya, Zerrin, (2006), Eğitimde Araştırma Yöntemleri Dersi Ödevi, Ankara, Mayıs 2006.
- Poloma, Margeret, (1993), *Çağdaş Sosyoloji Kuramları*, Hayriye Erbaş (çev.), Ankara: Gündoğan Yayınları
- Sever, Murat, (2011), “Terörizm ve Sınıraşan Suç İlişkisi”, Oğuzhan Ö. Demir ve B Küçükuysal (Ed.), *Sınıraşan Organize Suçlar*, Ankara: Adalet Yayınevi.
- Sullivien, Kevin, (2001), *Kabul's Lost Women*, The Washington Post, December 19, 2001.
- Sutherland, Edwin. H, (1947), *Principles of Criminology*, Philadelphia: JB Lippincott Company.
- Şehirli, Atila, (2000) *Türkiye’de Bölücü Terör Hareketleri ve Devletin Aldığı Tedbirler*, İstanbul, Burak Yayınları

- Tabak, Metin ve Dalman, İsmail (1995), *Avrupa'da İnsan Ticareti ve PKK*, DTP Türk Alman Basın Ajansı.
- Tayyar, Şamil, (2011), *Kürt Ergenekon'u ve Derin PKK'nın Gizli Kodları*, İstanbul: Timaş Yayınları.
- TEM, (2000), *Terörle Mücadele Bilgi Notu*, Ankara.
- TEM, (2008), *2007 Yılı Bilgilendirme Raporu*, Ankara.
- TEM, (2011), *Örgüt Üyelerinin İfade Tutanakları*, Ankara.
- TE-SAT, (2012), *EU Terrorism Situation and Trend Report*, <https://www.europol.europa.eu/sites/default/files/publications/europoltsat.pdf> (E.T. 05 Mayıs 2012).
- TIP Report, (2004), <http://www.state.gov/documents/organization/33614.pdf> (E.T. 06 Ocak 2013)
- TBMM, (2003), *Sınır aşan Örgütlü Suçlara Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İnsan Ticaretinin, Özellikle Kadın Ve Çocuk Ticaretinin Önlenmesine, Durdurulmasına Ve Cezalandırılmasına İlişkin Protokolü Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun*, Kanun No. 4804, Kabul Tarihi: 30.1.2003
- TBMM, (2003), *Sınır aşan Örgütlü Suçlara Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek Kara, Deniz Ve Hava Yoluyla Göçmen Kaçakçılığına Karşı Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun*, Kanun No. 4803, Kabul Tarihi: 30.1.2003
- TBMM, (2009), *İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Fransa Raporu*, Ankara.
- Türkiye Ekonomik ve Sosyal Etütler Vakfı. (2005). *Türkiye'de Ülke İçinde Yerinden Edilme Sorunu: Tespitler Ve Çözüm Önerileri*. TESEV Ülke İçinde Yerinden Edilme Sonrası Vatandaşlık Haklarının Yeniden Tesisi ve Rehabilitasyon Araştırma ve İzleme Grubu.
- INTERPOL, (2012), *Human Trafficking Factsheet*, <http://www.interpol.int/Crime-areas/Trafficking-in-human-beings/Trafficking-in-human-beings> (E.T. 10.03.2013)

- UN Security Council, (2006), *Report on children and armed conflict in Sri Lanka*, S/2006/1006, 20 December 2006.
- UN Security Council, (2013), *Report on children and armed conflict in Sri Lanka*, S/2003/245, 20 December 2013.
- UNGIFT, (2008), *Human Trafficking: An Overview*, New York: United Nations.
- UNODC, (2010), *The Globalization Of Crime, A Transnational Organized Crime Threat Assessment*, http://www.unodc.org/documents/data-and-analysis/tocta/TOCTA_Report_2010_low_res.pdf, (E.T. 08 Kasım 2011).
- UNODC, (2010), *Basic Training Manual On Investigating And Prosecuting The Smuggling Of Migrants*, New York.
- UTSAM, (2012), *4.Uluslararası Terörizm ve Sınırşan Suçlar Sempozyumu Sonuç Bildirgesi*, http://www.utsam.org/images/upload/attachment/UTSAS_2012_Sonuç%20Bildirgesi.pdf, (E.T. 08 Kasım 2011).
- UNHCR, (1967), *Convention And Protocol Relating To The Status of Refugees*.
- UNHCR, (2001), *Child Soldiers Global Report*, <http://www.unhcr.org/refworld/docid/498805c428.html>, (E.T. 08 Mayıs 2012).
- United States District Court, (2010), *United States of America v. Ahmed Muhammed Dhakane and others*, Government's Sentencing Memorandum, Western District of Texas, San Antonio Division, Criminal No. 10-CR-194 (XR), http://www.investigativeproject.org/documents/case_docs/1505.pdf , (E.T. 12 Ocak 2013)
- US Department of State, (2006), <http://www.state.gov/j/drl/rls/hrrpt/2005/61721.htm> (E.T. 12 Ocak 2013)
- US Department of State, (2008), <http://www.state.gov/j/ct/rls/other/des/143205.htm> (E.T. 12 Ocak 2013)
- Üney, İbrahim, (2006), *Organize Suç ve Terörizm İlişkisi: PKK Örneği*, Yüksek Lisans Tezi, Polis Akademisi Başkanlığı Güvenlik Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Winfree, Thomas & Abadinsky, Howard, (2003), *Understanding Crime*, USA: Wadsworth.

www.belgenet.com, (2012), Öcalan Davası Gerekçeli Karar, <http://www.belgenet.com/dava/dava01.html>, (E.T. 10 Ocak 2012)

Vardi, Nathan, (2010), *Al Qaeda's New Business Model* Forbes Asia, March 2010.

ÖZGEÇMİŞ

AD SOYAD: Hakan Erdal

ADRES: Coordinator
Human Trafficking and Child Exploitation Directorate
INTERPOL
General Secretariat
200, quai Charles de Gaulle
69006 Lyon
France

DOĞUM YERİ: Eskişehir

DOĞUM TARİHİ: 1978

EĞİTİM VE KURSLAR: Polis Koleji 1992-1996
Polis Akademisi 1996-2000

GÖREV YERLERİ: Yozgat Emniyet Müdürlüğü 2000-2004
Yabancılar Hudut İltica Dairesi Başkanlığı 2004-2006
Kosova Birleşmiş Milletler Barış Misyonu 2006-2007
Yabancılar Hudut İltica Dairesi Başkanlığı 2007-2010
INTERPOL Genel Sekreterliği 2010-2014

